

[illegible]

Νεογραφία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ *

ΕΤΟΣ 2.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὁροφ.)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 1 — 7 Ὁκτωβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγματοάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Μελῶν & μαθητῶν μελῶν	Μη
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικὸν)	Δρ. 160	— 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	» 80	— 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	» 40	— 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Ἀπρ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Ἀπρ.	1
Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω- τικῶν Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας):		
ΕΤΗΣΙΑ Δραχ.		300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἡ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματεία Ε.Ο.Ν.

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΚΛΕΙΣΑΜΕ

Ἡ «Νεολαία» μὲ τὸ σημερινό της τεύχος κλείνει ἕνα χρόνο ἀπὸ γόνιμη δράσι καὶ προσπάθεια ἀποτελεσματικὴ νὰ ἀνιψώσῃ τὸ μοναδικὸ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ νεότητα περιοδικό, σὸ ὕψος τοῦ κύρους, τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς ἐμφανίσεως πού τοῦ ἐπιβάλλουν ὁ προορισμός του καὶ αἱ προσδοκίαι πού ἐστῆριξαν σ' αὐτὸ ὁ Ἀρχηγός καὶ γενικώτερα ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας.

Πραγματικά, μιὰ ἀνασκόπησις τῆς ὕλης πού δημοσιεύθηκε στὸ πέρασμα ἑνὸς ὁλόκληρου χρόνου, μιὰ ματιά στὶς φωτογραφίες τοῦ περιοδικοῦ, στὶς ὑπογραφές γνωστῶν λογίων καὶ ἀνθρώπων τῆς Τέχνης καὶ τῶν Γραμμάτων πού κοσμοῦν τίς σελίδες του, μᾶς πείθουν χωρὶς νὰ περιαιτολογοῦμε ὅτι ἀληθινὰ τὸ περιοδικό, ἂν δὲν ἔφθασε, ἐπλησίασε ὁμως πολὺ πρὸς τὸ τέρμα τῶν ἐπιδιώξεων του.

Ἡ συναίσθησις ὁμως ὅτι δὲν κατεκτήθη ἔξ ὁλοκλήρου τὸ ἔδαφος τῶν ἐπιδιώξεων αὐτῶν, μᾶς δίδει καινούργιες δυνάμεις πού θὰ τίς χρησιμοποιήσουμε ὁλοκληρωτικὰ σὲ νέα ἐντατικὴ προσπάθεια, γιὰ νὰ δώσουμε στὸ ἀγνωστικὸ μας κοινὸ κάτι τὸ ἀνθρώπινα τέλειο.

Τίς νέες μας δυνάμεις τονώνει ἡ στοργὴ μὲ τὴν ὁποία περιέβαλε καὶ περιβάλλει ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία τὸν πνευματικὸ της σύντροφο, στίς σελίδες τοῦ ὁποίου βρίσκει, ὅπως μᾶς μαρτυροῦν χιλιάδες γράμματα τῶν ἀνα-

γνωστῶν του, τὰ ἰδανικά της, πού εἶναι ἰδανικά τῆς Φυλῆς καὶ γι' αὐτὸ πόθοι τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Μέσα στίς 1712 σελίδες του ἐδημοσιεύθησαν 52 ἄρθρα πολιτικοῦ περιεχομένου, 185 γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ τοιαῦτα, πλῆθος μελετῶν διαφόρου περιεχομένου, ἑκατοντάς καὶ πλέον διηγημάτων, τρία ἐκλεκτὰ μυθιστορήματα, ποιήματα, ἱστορικὰ μελέται, μέγας ἀριθμὸς πνευματικῶν ἀσκήσεων, σελίδες εὐθυμίας, σελίδες πρακτικῶν γνώσεων χρησίμων στὴν καθημερινὴ ζωὴ, πενήντα περίπου σελίδες πρακτικῶν ἱατρικῶν συμβουλῶν, ἡ κίνησις τῶν σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ κέντρον καὶ τὰς ἐπαρχίας, ἡ ἀθλητικὴ κίνησις τῆς Νεολαίας, τὸ κατὰ Κυριακὴν Εὐαγγέλιον, ἡ καθ' ἡμᾶς μετάφρασις του καὶ τὰ ἔξ αὐτοῦ συμπέρασματα, μορφωτικαὶ σελίδες, περιγραφαὶ τόπων καὶ τοπιῶν, θαλασσινὰ διηγήματα κ. ἄ., ἕνας ὁλόκληρος ὄγκος ὕλης μὲ ἐπιμέλεια διαλεγμένης καὶ τακτοποιημένης, σύμφωνα μὲ τίς ἐπιδιώξεις καὶ τὸ χαραγμένο πλαίσιο δράσεως ἀπὸ κείνους πού τὸ ἰθύνουν.

Τὸ περιοδικό πιστεύει ἀπόλυτα ὅτι καὶ κατὰ τὸ νέο χρόνο πού ἀρχίζει, θὰ φανῇ ἀντάξιο τοῦ Ἀρχηγοῦ, τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν ἀναγνωστῶν του. Καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν αὐτὴ πού τὴν χαλυβδώνει ἡ ἀγάπη τῶν ἀναγνωστῶν του, θὰ προχωρήσῃ καὶ εἰς τὸ νέο ἔτος—τὸ δεύτερο τῆς ἐκδόσεώς του.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3% μέχρι δραχμῶν 125.000.—

ΟΨΕΩΣ πρὸς 3% ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3 1/2% — 4 1/2%

Ὁ τόκος τοῦ Ταμειυτηρίου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως. Ἀπασαί αἱ καταθέσεις εἶναι ἔξ ὁλοκλήρου ἠγγυημέναι ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπηλλαγμέναι τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀποταμίευσις.

ΦΑΛΛΑΓΓΙΤΑΙ καὶ ΦΑΛΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ! Ἀποταμιεύετε καὶ καταθέτετε τὰς οἰκονομίας σας εἰς τὸ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Οὕτω προετοιμάζετε μιάν καλλιτέραν αὐρίον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ συμβάλλετε συγχρόνως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 34
25 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ «ΝΕΟΛΑΙΑ»,

Ευχαριστώ ένα χρόνο από τον αρχηγό
να επιδοθεί η «Νεολαία». Είμαι και
έγω ένας από εκείνους που εργαστήκαμε
διά την έκδοσίν της. Ένωσ' δέ ότι έργασ-
τήκαμε ες όσον τας λεπτομερείας της.
Το περιεχόμενόν της καλόν, καλόν καλόν
μέγιστον, και ομοίως ότι ομοίως και
καρίσσεια τῆς Νεολαίας δι' εἶναι ευχαρι-
στημένα ἀπὸ αὐτῆς. Ἐγὼ δὲ διαβάζω καὶ
ἐκδομένη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς τὸ τέλος, καὶ
ἰδιαιτέρως ὅτι ποιήματα ἢ πεζά, ἢ γράμματα
ποῦ γράφουν τὰ μέλη τῆς Νεολαίας.
Χαίρω ποῦ ἡ κυκλοφορία
τοῦ περιεχομένου εἶναι τόσο καλὴ. Ἐγὼ
ἀπὸ τῆς ὅλης τῆς ομοιότητος, φανερῶς, φανε-
ρίσκω, ομοιότητος ὅτι ομοιότητος καὶ
τὸ ἀγαθόν. Τώρα οὐκ εἶμαι βέβαιος
γὰρ τῆς ἀπόδοσός του ὅτι ἀνὰ τὸν χρόνον
τοῦ εἶχον χρόνον καλόν, καλόν

Μιχαήλ

«Συνεπληρώθη ένας χρόνος ἀφότου ἄρχισε νὰ ἐκδίδεται ἡ «Νεολαία». Εἶμαι καὶ ἐγὼ ἓνας ἀπὸ ἐκεί-
νους ποὺ ἐργάσθησαν διὰ τὴν ἐκδοσὶν της. Ἐνωσ' δὲ ὅτι ἐργαστήκαμε εἰς ὅσας τὰς λεπτομερείας της.
Τὸ περιοδικὸν ἔγινε καλόν, πολὺ καλόν μάλιστα, καὶ πιστεύω ὅτι παιδιὰ καὶ κορίτσια τῆς Νεολαίας θὰ
εἶναι εὐχαριστημένα ἀπὸ αὐτό. Ἐγὼ τὸ διαβάζω κάθε ἐβδομάδα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος, καὶ ἰδιαι-
τέρως ὅτι ποιήματα ἢ πεζά, ἢ γράμματα ποὺ γράφουν τὰ μέλη τῆς Νεολαίας. Χαίρω ποῦ ἡ κυκλοφορία
τοῦ περιοδικοῦ εἶναι τόσο καλὴ. Ἀλλὰ πρέπει ὅλα τὰ παιδιὰ, Φαλαγγῖτες, Φαλαγγίτισσες, Σκαπανεῖς
καὶ Σκαπανίσσες νὰ τὸ ἀγοράζουν. Τώρα πᾶς εἶμαι βέβαιος γιὰ τὴν πρόδοσόν του καὶ τὴν ἀνάπτυξίν του.

Τοῦ εἶχον χρόνον πολλὰ, πάμπολλαν.

Ι. ΜΕΤΑΣΑΣ

ΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

Τὸ σύνθημα τοῦ Ἀρχηγοῦ γιὰ τὴν ἐντατικὴ ἐργασία καὶ τὴν ἐντατικὴ ἐκμετάλλευσιν κάθε γωνίας ἐλληνικῆς γῆς ἔπιασε. Ἦταν ὁ λόγος τοῦ κηρύγματός του σπόρος γεμᾶτος, πού ἔπεσε σὲ γῆν ὥριμη. Ἀπ' ἄκρην σ' ἄκρην τῆς Χώρας ἐδέχθη ὁ λαὸς τὸ κήρυγμα καὶ ἔδωκε τὴν ἀπόκρισίν του ἀποφασιστικὰ καταφατικῇ. Ἐπὶ ἐβδομάδας τώρα καταφθάνουν, κάθε ὥρα, ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, πολύθροες, ἐνθουσιαστικῆς οἱ λαϊκῆς ἀποκρίσεις. Αἱ μεγάλοι κοινωνικαὶ δυνάμεις τῆς Χώρας μία - μία ἔτρεξαν νὰ καταθέσουν τὴν συμβολὴν τους. Καὶ πρῶτα - πρῶτα — καὶ εἶναι τοῦτο πολὺ φυσικόν — ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Σχολεῖον. Οἱ σημαντισμοὶ τῆς Ε. Ο. Ν. σ' ὅλο τὸ Κράτος ἐτέθησαν ἀπὸ τὴν πρώτη ὥρα σὲ κατάστασιν ἀναγερμοῦ. Αἱ Γενικαὶ Διοικήσεις καὶ αἱ Νομαρχίαι, εἰς τὰς ὁποίας ὁ Ἀρχηγὸς ἀνέθεσε τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τοῦ ἔργου, ἔκαμαν ὅ,τι ἐχρειάζετο διὰ νὰ παρασκευασθῇ ἡ ἀπαραίτητος ἀτμόσφαιρα γιὰ τὸν παρασκευαζόμενον ἀγῶνα. Ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ἀδιστακτικῶς ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως παρασκευῆς καὶ καλλιέργειας πνεύματος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιστρατεύσεως δυνάμεων ἡ προσπάθεια ἐπέτυχεν ἀπολύτως. Τώρα πού μπαίνομε πιά στὸ στάδιο τοῦ κυρίου ἀγῶνος, ἀπομένει ν' ἀποδειχθῇ ἂν αὕτη ἡ ἐπιστράτευσις δυνάμεων καὶ πνευμάτων, πού ἐσημείωσε τόσῃ ἐπιτυχίαν, θ' ἀποδώσῃ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς, ὅ,τι ὁ Τόπος, ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὅλοι μας δικαιούμεθα νὰ περιμένωμεν. Ὅ,τι ἔγινεν ἕως τώρα δὲν ἦτο ἀκόμη ἡ μάχη. Ἦτο ἡ προπαρασκευὴ τῆς μάχης. Ἦτο ἐπιστράτευσις καὶ συγκέντρωσις δυνάμεων. Ἡ μάχη ἀρχίζει τώρα. Καὶ θ' ἀρχίσῃ μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς σπορᾶς τῶν σιτηρῶν. Οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ ἐδῶ εἶναι πολὺ ἀπλοὶ: Πρέπει ἡ ἔκτασις πού θὰ καλλιεργηθῇ μετὰ σιτηρὰ καὶ εἰδικῶς μετὰ σιτάρη νὰ ξεπεράσῃ κατὰ πολὺ ὅλες τὰς προηγούμενες χρονιᾶς. Πρέπει ἀκόμη ἡ καλλιέργεια, παντοῦ, νὰ γίνῃ μεθοδικωτέρη καὶ καλλιτέρη. Τέλος πρέπει ἡ περίοδος τῆς σπορᾶς, πού συνήθως εἰς τὴν Χώραν μας παρατείνεται δύο καὶ τρεῖς μῆνας, καὶ τοῦτο ὅχι πάντοτε συνεπείᾳ τῶν φυσικῶν συνθηκῶν, νὰ τελειώσῃ τὸ συντομώτερον. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ ὕλικά μέσα πού χρειάζονται τόσον γιὰ νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ μάχη τῆς σπορᾶς, ὅσον καὶ γιὰ νὰ γίνῃ κατὰ τὸν ἐπιστημονικώτερον τρόπον, θὰ τὰ διαθέσῃ, κατ' ἐντολὴν τοῦ Κράτους, ἀφθονώτερα παρὰ κάθε ἄλλη φορά, ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Ἔτσι εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτό, ὁ ὕλικός ἐφοδιασμός τῆς μάχης, μέσα εἰς τὰ ὅρια φυσικά πού ἐπιτρέπουν τὰ μέσα μας, ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἀσφαλής. Μένει τώρα ἓνα ἄλλο, ὅχι ὀλιγώτερο σημαντικό. Γιὰ νὰ γίνῃ μία μάχη, χρειάζονται βέβαια πρῶτα στρατιῶται. Ἐπειτα ἐφόδια καὶ τέλος ἀρχηγοί. Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς γεωργικῆς μάχης πού ἐπιχειρεῖ ἡ Ἑλλάς εἶναι οἱ γεωπόνοι τῆς. Γνωρίζομεν ὅλοι ὅτι τὸ κυριώτερόν μας μειονέκτημα εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι ὅτι τὰ γεωπονικὰ στελέχη τῆς Χώρας εἶναι ὀλιγάριθμα. Δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν

ἐδῶ τὸν λόγον. Οὔτε καιρὸς ὑπάρχει γι' αὐτό, οὔτε σκοπός. Ὁ ἀγὼν ὅπωςδήποτε θὰ ἐπιχειρηθῇ μετὰ τοὺς ἀξιωματικούς πού διαθέτει ὁ Τόπος. Καὶ ἐπειδὴ, ὅπως εἶπαμε, οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτοὶ εἶναι λίγοι, θὰ πρέπει νὰ κληθοῦν μαζί μετὰ τοὺς γεωπόνους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ τῶν διαφόρων Ταμείων νὰ συνεργασθοῦν μετὰ ἴσας ἀρμοδιότητος καὶ ἴσην εὐθύνην καὶ οἱ γεωπόνοι τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀγροτικῆς καὶ τῶν ἄλλων ἰδιωτικοῦ χαρακτῆρος ἰδρυμάτων καὶ ὀργανισμῶν. Κάτω ἀπὸ τὸ σῶμα αὐτὸ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀφοῦ ὅλοι οἱ γεωπόνοι τῆς Χώρας ἀναλάβουν, ὅς τὴν ὀνομάσωμε ἔτσι, μάχιμον ὑπηρεσίαν, θὰ συνταχθοῦν τὰ προοδευτικὰ γεωργικὰ στελέχη — καὶ ἀπὸ αὐτά, εὐτυχῶς, ἡ Χώρα διαθέτει ἀρκετὰ — διὰ ν' ἀποτελέσουν τοὺς ὑπαξιωματικούς τοῦ γεωργικοῦ μας στρατοῦ. Ἔτσι θὰ ἡμποροῦμε νὰ λέμε ὅτι ἐκάμαμε ὅ,τι ἦτο εἰς θέσιν νὰ κάμῃ ὁ Τόπος καὶ ἀσφαλῶς θὰ εἶναι σημαντικόν αὐτὸ πού θὰ κάμωμε. Ὑπὸ ἓνα πάντοτε ἀπαραίτητον ὄρον. Ὅτι μόλις ἀρχίσῃ τὸ ἔργον, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὸν πόλεμον, κάθε πρωτοβουλία καὶ κάθε ἄλλη δικαιοδοσία, θὰ συγκεντρωθῇ εἰς τὰς χεῖρας τῶν τεχνικῶν. Αἱ διοικητικαὶ ἐξουσίαι καὶ αἱ τοπικαὶ ἐπιτροπαί, ἡ Κοινότης, ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Σχολεῖον, θὰ περιορίσουν φυσικὰ τὸν ρόλον των εἰς τὸ νὰ συγκεντρώνουν καὶ νὰ θέτουν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν γεωπόνων τὰς δυνάμεις, τὰ ἀνθρώπινα χεῖρια δηλαδή, τὰ μηχανήματα καὶ τὰ ζῶα ἑλξεως πού θὰ χρειάζονται. Τὸ πῶς καὶ πού θὰ χρησιμοποιηθοῦν αἱ δυνάμεις αὗται θὰ τὸ ἀποφασίζουσιν οἱ γεωπόνοι. Ἔτσι καὶ αὐτοὶ θὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ δείξουν τὸ τί ἡμποροῦν νὰ κάμουν καὶ ὁ Τόπος θὰ μάθῃ πόσον ἡμπορεῖ νὰ ὑπολογίσῃ εἰς αὐτούς. Φυσικὰ διὰ νὰ γίνουν αὐτὰ θὰ χρειασθῇ, δι' ὅλην τὴν περίοδον τῆς προσπάθειας, οἱ γεωπόνοι, νὰ περιβληθοῦν μετὰ ὅλες ἐκεῖνας τὰς ἀρμοδιότητας πού θὰ χρειασθοῦν διὰ νὰ διοικοῦν, ὅπως διοικοῦν οἱ ἀξιωματικοὶ εἰς ἐποχὴν ἐκστρατείας. Ἔτσι θ' ἀσκήσουν ὅλον τὸ κύρος καὶ ὅλην τὴν ἐπιβολὴν πού ἀπαιτεῖται ν' ἀσκήσουν, διὰ νὰ ἐπιτύχουν ἀλλὰ καὶ θὰ λάβουν τελείαν ἐπίγνωσιν τῆς εὐθύνης, μετὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιφορτισθοῦν. Πρέπει νὰ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἂν αὐτὸ γίνῃ, ἂν ὑπὸ τοιαύτην μορφήν ὀργανωθῇ ἡ προσπάθεια καθ' ὅλην τὴν Χώραν καὶ ἂν συγχρόνως ἡ προσπάθεια αὕτη ἐπιχειρηθῇ ὅχι ὡς ὑπόθεσις μεμονωμένων κτηματιῶν, ἀλλ' ὡς ὑπόθεσις τῶν κοινοτικῶν ὁμάδων καὶ γενικώτερα, — ὅπως καὶ εἶναι πράγματι — ὡς ὑπόθεσις ὅλης τῆς Ἑλλάδος, οἱ σκοποὶ πού ἔθεσεν ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὰς ἐγκυκλίους του θὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ θὰ προωθηθῇ συγχρόνως σημαντικώτατα ἡ ὅλη στάθμη τοῦ γεωργικοῦ μας πολιτισμοῦ.

Κδς

ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ — ΚΑΙ ΉΘΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ.

ΑΡΘΡΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ Ε.Ο.Ν.

(Συνέχεια)

Λαοί μὴ κατανοοῦντες καὶ μὴ ἀκολουθοῦντες τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν εἶναι καταδικασμένοι εἰς τὸν ἀφανισμόν, διότι πρῶτον ἐπακόλουθον ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἀδυναμίας εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὑποδούλωσις πού εἶναι τὸ προοίμιον τῆς πολιτικῆς ὑποδουλώσεως καὶ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους.

Τὸ Ἐθνικὸν Κράτος συνεπὲς πρὸς τοὺς σκοποὺς του καὶ τὴν ἀποστολὴν του οὐδεμίαν παρέλειψεν ἐνέργειαν διὰ νὰ τὸνῶν συνεχῶς εἰς τὸ ὑπέρτατον αὐτῶν σημεῖον τὰς ἠθικὰς καὶ τὰς πλουτοπαραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ τόπου μας καὶ δὲν παρεγνώρισεν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἀνήγαγεν εἰς ἀξίωμα, εἰς θρησκευτικὴν πίστιν, τὸ γεγονός διὰ πρώτην πηγὴν ἠθικῆς δυνάμεως εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ φρόνημα τοῦ ἔθνους. Καὶ ὅτι ἡ πρώτη πηγὴ δυνάμεως ὕλικῆς, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ ἠθικῆς ἀνυψώσεως εἶναι ὁ μόχθος, ἡ ἐργασία, ἥτις κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Ἀρχηγοῦ «δὲν ἀποτελεῖ ὑπόθεσιν ἀτομικὴν τοῦ καθενὸς ἀλλὰ κοινωνικὴν καὶ Ἐθνικὴν». Ἀποτελεῖ μὲ ἄλλα λόγια λειτουργίαν ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου. Ὅντως αἱ πηγαὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους ἀνήκουν εἰς τὸ ἐθνικὸν σύνολον μὲ ὑπέρτατον ρυθμιστὴν αὐτῶν τὸ Κράτος, ὡς ἐφαρμοστὴν τοῦ συνόλου αὐτοῦ. Καὶ ἔτσι ἡ Ἐθνικὴ ἰσχὺς ἡ συνεχῶς κραταιουμένη ἀποτελεῖ σήμερον μίαν λαμπρὰν πραγματικότητα, ἡ ὁποία παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τὸν δημιουργόν της νὰ διακηρύσσει ὑπερηφάνως ὅτι «ἐννοήσαμεν ὅλοι ὅτι..... ἐπιβάλλεται νὰ εἴμεθα ἰσχυροί, ἄλλως θὰ ἀντεμετωπίζαμεν τὸν κίνδυνον τῆς ἐξαφανίσεως, ὅπως πολλάκις μᾶς συνέβη εἰς τὸ παρελθόν. Ἰσχυροὶ πρῶτον πολεμικῶς καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν κάμνομεν ὅλας τὰς σχετικὰς θυσίας. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ πολεμικὴ ἰσχὺς, πρέπει νὰ εἴμεθα ἰσχυροὶ καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὸν τεχνικὸν καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὸν ἠθικὸν πολιτισμὸν, νὰ ἔχωμεν δὲ πρὸ πάντων ἰδικόν μας πολιτισμὸν, νὰ πηγάξῃ ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς ψυχῆς μας. Ἐὰν εἴμεθα μόνον πολεμικῶς ἰσχυροὶ καὶ ὄχι ἰσχυροὶ κατὰ τὸν πολιτισμὸν θὰ ὁμοιάζωμεν μὲ τὰ σιδηρόφρακτα ὁμοιώματα τῶν ἱπποτικῶν πολεμιστῶν, πού βλέπομεν εἰς τὰ Μουσεῖα, φοθερὰ μὲν τὴν ὄψιν, ἀλλὰ ἀδειανὰ ἀπὸ μέσα».

Ἀπὸ αἰῶνων πολλῶν ἡ Ἑλλάς δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ κάμῃ τὴν ὑπερήφανον αὐτὴν διακήρυξιν, ἡ ὁποία σήμερον ἀποτελεῖ συνείδησιν τοῦ κάθε Ἑλλήνου. Καὶ δι' αὐτό, ὅπως ἦτο ἀσύλληπτος ἡ δυνατότης τῆς τοιαύτης διακηρύξεως, ἔτσι ἦτο ἀσύλληπτος καὶ ἡ δυνατότης τῆς ὑπάρξεως τοῦ ψυχικοῦ καὶ πνευματικοῦ φαινομένου, τὸ ὁποῖον χάρις εἰς τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν παρουσιάζει σήμερον εἰς τὸν κόσμον ὁλόκληρον καὶ εἰς τοὺς ἑαυτοὺς μας πρωτίστως τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος.

Καὶ συμπληρώνεται ἡ διακήρυξις αὐτὴ μὲ κάτι τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ δι' ὅλους μας πίστιν ἀκλόνητον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἀφιερῶσαι ὁλόκληρον τὴν ὑπαρξίν μας. Τὴν διαπιστῶσιν ὅτι: «Εἴμεθα εἰς τὴν ἀρίστην ὁδὸν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν. Ὅλο τὸ ἔθνος ἠνιόχησε καλῶς τοῦ μᾶς ἀγέῃ ὁ ἀνωφερὴς δρόμος, τὸν ὁποῖον οὐχὶ χωρὶς ἐμπόδια, ἀλλὰ καὶ οὐχὶ χωρὶς καθημερινὰς ἱκανοποιήσεις ἀνερχόμεθα. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οὐδέποτε ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ στραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι μετὰ εὐφροσύνης χαρᾶς, θάρρους καὶ αὐταπαρνήσεως θὰ χωρῇ πάντοτε πρὸς τὰ ἄνω. Ὁ ἅγιος ἐνθουσιασμός, ὅστις συμπαρασύρει ὁλόκληρον τὴν Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀποδεικνύει καλλίτερον παντὸς ἄλλου τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ ὅτι τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους μας, στερεὸν ὡς βράχος, θὰ εἶναι ὅπως ἀπὸ σήμερον τὸ ὀνειρευόμεθα καὶ τὸ σφυρηλατοῦμεν».

Αὐτονόητον εἶναι ὅτι μὲ τὴν νέαν νοοτροπίαν τῆς ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους εἶναι συνυφασμένα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα τοῦ συστήματος καὶ τοῦ ἰδεολογικοῦ περιεχομένου τοῦ καθεστώτος τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὴν παράλληλον πίστιν εἰς τὸ ἔθνος ἀπορρέουν καὶ οἱ θεσμοὶ οἱ ἐγκαθιδρυθέντες ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως. Καὶ περὶ μὲν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἰδεολογικοῦ, τὸ ὁποῖον τόσες φορὲς εὐρύτατα ἀνεπτύχθη, οὐδεμία δύναται σήμερον πλέον νὰ χωρῇ ἀσάφεια. Αὐτὸ ὅμως τὸ ὁποῖον θέλομεν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν νὰ υπογραμμίσωμεν καὶ τὸ ὁποῖον πάντοτε πρέπει νὰ ἔχωμεν κατὰ νοῦν, εἶναι ὅτι ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ ὡς ἐκ τῆς βασικῆς του προελεύσεως τὸ ἰδεολογικὸν σύστημα τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι ταυτόσημον μὲ τὴν ἰδεολογίαν καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν δύναται νὰ τοποθετηθῇ εἰς καμμίαν ἀπὸ τὰς διαφόρους ξενοήχους, ἀν καὶ ἑλληνοκαταλήκτους λέξεις, αἱ ὁποῖαι τελευταίως καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν μας στερεοτύπως ἀπαγγέλλονται ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς γῆς. Πᾶσα τοιαύτη ἀπόπειρα θὰ ἀπετέλῃ βασικὴν τῶν πραγμάτων παρανόησιν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἀπόπειραν ἀναθίσεως τοῦ καθεστώτος τῶν δουλικῶν καὶ καταστρεπτικῶν ἀπομιμήσεων καὶ μετεμφυτεύσεων, τοῦ καθεστώτος δηλαδὴ ἐκείνου ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον ἦλθε νὰ καταλύσῃ τὸ Ἐθνικὸν Κράτος, χάριν τῆς ἱστορικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθνους.

Θὰ ἦτο μία ριζικὴ ἀντίφασις πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν ἔννοιαν τῆς 4ης Αὐγούστου ἀφαιρουσα ἀπὸ αὐτὴν πᾶσαν ἐν προκειμένῳ δικαίωσιν.

Ἀντιθέτως σήμερον ἐπῆλθεν ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἱστορικότητος τῆς ζωῆς μας. Ἡ ζωὴ μας κατευθύνεται σὲ ὀρισμένους σκοποὺς, τοὺς ἐπιβαλλομένους ἀπὸ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἔθνους. Εὐρίσκει τὴν δικαίωσιν τῆς ἀφιερουμένης εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ τὴν πραγμάτων τῶν σκοπῶν αὐτῶν καὶ τὴν βίωσιν τῶν ἰδανικῶν μας. Ἐξελλίσσεται οὐχὶ τυχαίως καὶ σπασμωδικῶς, ἀλλὰ τελεολογικῶς μὲ γνώμονα τὰς ζωτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους καὶ τὰ μεγάλα συμφέροντα τοῦ Ἐθνικοῦ συνόλου.

Ἡ ζωὴ ἡ ἀτομικὴ μας, δηλαδὴ ἐκάστου ἐξ ἡμῶν, εὐρίσκεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συνόλου. «Πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸν καθένα δευτέρα φύσις ὁ καταπνιγμός τῶν ὀρέξεων, τῶν παθῶν καὶ τοῦ υπερφιάλου ἐγωϊσμοῦ πρὸ τοῦ Ἐθνικοῦ συνολικοῦ συμφέροντος, ὡς καὶ ἡ θεληματικὴ ἀναγνώρισις τῆς ἀξίας τοῦ ἄλλου καὶ ἡ πρόθυμος ὑποταγὴ εἰς αὐτὴν. Τότε θὰ εἴμεθα λαὸς πραγματικὰ κυρίαρχος καὶ πραγματικὰ ἐλεύθερος ἄλλως ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐλευθερίας θὰ ἐξουσιάζουν ἐπάνω μας ἡ ἀναρχία καὶ ἡ ἀσυνδοσία καὶ ὁ ἀνατρέπων πᾶσαν ἀξίαν φθόνος θὰ χαρακτηρίζῃ τὰς σχέσεις μας».

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΚΑΙΟΣ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ

Ο πόλεμος με τὰς ἀμέσους καὶ τὰς ἐνδεχομένας συνεπείας του ἐπηρέασε τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς Χώρας μας, ὅπως ἄλλως τε καὶ ὅλων τῶν ἄλλων Χωρῶν καὶ ἐδημιούργησε κενὰ καὶ ἀνάγκας. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κενῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐχρειάσθη νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς πολίτας ὠρισμένας θυσίας ἡ Ἐθνικὴ μας Κυβέρνησις. Αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχουν αἱ φορολογίαι, τὰς ὁποίας ὁ Ἀρχηγὸς ἀνήγγειλε τὴν περασμένην Κυριακὴν. Ἀξίζει δὲ νὰ ἐξαρθῇ τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐπεβλήθησαν καὶ κατεμερίσθησαν αἱ θυσίαι. Κυβερνήσις, ἡ ὁποία δι' ὅλων τῆς τῶν πράξεων ἔδειξεν ὅτι θέλει καὶ γνωρίζει ν' ἀπεργάζεται δικαιοσύνην, δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν νὰ προνοήσῃ, ὅπως αἱ θυσίαι τὰς ὁποίας εὐρέθῃ ὑποχρεωμένη νὰ ἐπιβάλῃ, μὴ καταστήσουν δυσχερὴ τὴν ζωὴν τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενῶν κοινωνικῶν στρωμάτων. Διὰ τοῦτο ἐφορολόγησε τὰ ἔκτακτα κέρδη, πρῶτον, καὶ ἔπειτα τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸ περιττόν. Οἱ ὠφεληθέντες ἀπὸ τὸν πόλεμον δίκαιον εἶναι νὰ μοιρασθῶν μὲ τὸ Κράτος ἕνα μέρος τοῦ κέρδους τῶν. Ἐπίσης ἐκεῖνοι ποὺ ἠμποροῦν νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς τὸν ἑαυτὸν τῶν τὴν εὐχαριστήσιν τοῦ περιττοῦ, ἠμποροῦν θαυμάσια νὰ τὸ πληρώσωσιν κάπως περισσότερον.

«ΘΑΥΜΑ ΜΕΤΑΞΑ»

Ἡ ἐφημερὶς τοῦ Βουκουρεστίου «Ὁρτίνεα» δημοσιεύει ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἐν Ἑλλάδι θαῦμα τοῦ κ. Μεταξᾶ», ἄρθρον εἰς τὸ ὁποῖον τονίζει τὴν ἡρεμίαν μετὰ τῆς ὁποίας ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀντιμετωπίζει τὴν σημερινὴν διεθνή κατάστασιν.

Ὁ ἀρθρογράφος ἐξετάζων τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν ἡρεμίαν τὴν ἀπαρρέουσιν ἀπὸ τὴν πεπειθῆσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρχηγόν του καὶ τὸ ἔργον του, ἐπιλέγει:

Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς κατάρθωσε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀνασῶστασιν τῆς ἑλληνικῆς ἐθνικῆς ἐνότητος, ἀληθὲς θαῦμα, ὅπερ ἀξίζει νὰ ὀνομασθῇ «θαῦμα Μεταξᾶ». Ἐκεῖνος ὅστις ἐγνώρισε τὴν Ἑλλάδα τοῦ Μαΐου καὶ Ἰουνίου τοῦ 1936 μὲ τὰς συνεχεῖς ἀπεργίας καὶ τὰς ἐπαναστατικὰς κομμουνιστικὰς κινήσεις, μὲ τὴν ὁσμὴν τοῦ αἵματος καὶ τῆς πυρίτιδος ἐν Θεσσαλονίκῃ, δὲν δύναται νὰ μὴν τὸν συμπᾶθῃ καὶ νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὰς ἀρετὰς τοῦ μεγάλου τούτου πολιτικοῦ, δημιουργοῦ νέων ψυχῶν, δημιουργοῦ μιᾶς πλουσίας ἐποχῆς πολιτισμοῦ καὶ ἐργασίας, δημιουργοῦ σημερινῆς εἰρηνευμένης καὶ ἠνωμένης Ἑλλάδος.

Εἰς τὰς αἰθούσας τῶν γραφείων τῆς Δ. Α. Σ., παρὰ τὰς τόσας ἐπείγουσας ἄλλας κρατικὰς ἀσχολίας του, ὁ Ἀρχηγός, μὲ τὸ ἀδιάκοπον ἐνδιαφέρον του διὰ τὴν Ε. Ο. Ν., εὗρηκε τὴν εὐκαιρίαν, τὸ περασμένον Σάββατον, νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοῦχους τῆς Ὁργανώσεως Πρωτευούσης διὰ τὸν τρόπον ποὺ ἔννοεῖ τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας εἰς τὸ πλαίσιον μας.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ Ἀρχηγός ἦτο μαζί ὁ ἐλέγχων, ὁ παρατηρῶν, ὁ διατάσσων καὶ συγχρόνως ὁ κατανοῶν καὶ ὁ συγχωρῶν παιδαγωγὸς μὲ μίαν λέξιν, μὲ τὴν καλωσύνην ἐκείνην ποὺ τόσον ἀφθονεῖ εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀκτινοβολία ἀποδίδεται τόσον πηγαία καὶ αὐθόρμητος εἰς τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν νέων ποὺ ἐκφράζεται τόσον καθαρά μὲ τὸ ἐπιφώνημα «Πατέρας», μὲ τὸ ὁποῖον τὸν ὑποδέχεται ἡ νεότης τῆς χώρας κάθε φορὰν.

Μὲ δυὸ λέξεις δίδομεν παρακάτω τὸ νόημα τῶν νέων ὑποθηκῶν του, ὑποθηκῶν ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὴν σοφὴν του παρατήρησιν ἐπὶ τῆς βραχείας σταδιοδρομίας μας:

«Νὰ κατευθύνεσθε ὅχι εἰς μίαν ἐκλεκτικὴν μειονότητα, ἀλλὰ εἰς τὸ σύνολον τῶν νέων τῆς Ἑλλάδος, μὲ σκοπὸν καὶ μ' ἀπόφασιν νὰ τὴν σηκώσετε ἀπάνω, ὀλοένα καὶ πὺ ψηλά».

«Θέλω τακτικὰς τὰς συγκεντρώσεις τῶν νέων εἰς τοὺς σχηματισμοὺς τῶν, ἔστω καὶ μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα. Θέλω ὅμως συγκεντρώσεις ὅλων τῶν νέων ποὺ ἀνήκουν εἰς τὸν σχηματισμόν. Πρέπει ὅλα τὰ μέλη νὰ γνωρίζονται μεταξύ τῶν καὶ νὰ εἶναι φίλοι. Αἱ συγκεντρώσεις ἄς εἶναι βραχεῖαι καὶ οὐσιαστικαί».

«Θέλω ἀκόμη ἡ ἐργασία μας νὰ εἶναι συνεχῆς, μὲ τὴν ἰδίαν ἔντασιν πάντοτε, χωρὶς χαλαρώσεις καὶ χωρὶς διακοπὰς. Ὅχι ἐξορμήσεις αἱ ὁποῖαι ἐκκινοῦν ὀρμητικώτατα διὰ νὰ καταλήξουν ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον εἰς «ἀγρανπαύσεις».

«Ἡ ἐργασία εἰς τοὺς τομεῖς νὰ κανονίζεται ἔτσι, ὥστε νὰ μὴν ἐπιφέρῃ ἐμπόδια εἰς τὴν σχολικὴν φοίτησιν».

Τέλος ἐξεφράσθη μὲ τοὺς πλέον συμπαθεῖς λόγους διὰ τοὺς ἐργαζομένους Φαλαγγίτας καὶ συνέστησεν ὅπως ἡ ἐκπαίδευσις τῶν τελευταίων τούτων ρυθμίζεται εἰς τοὺς τομεῖς κατὰ τέτοιον τρόπον, ὥστε νὰ μὴν ἐμποδίζονται εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν.

Φαλαγγίται μὲ ἀντισταφυγιόγδους προσωπίδας.

ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΞΟΦΛΗΘΗ

Εἰς τὴν Βυτίνα τῆς Γορτυνίας ἔγι-
ναν τὴν περασμένη Κυριακὴν, εἰς τὸν
μικρὸν, περιφραγμένον χώρον, ὅπου
ἄλλοτε ὑπῆρχε τὸ σπῖτι τῶν Παπαρ-
ρηγοπουλαίων, τὰ ἀποκαλυπτήρια
τῆς προτομῆς τοῦ μεγάλου μας ἱστο-
ρικοῦ Παπαρρηγοπούλου. Ἐὰν ἐξαι-
ρέσωμε τὴν προτομὴν ποὺ πρὸ ὀλίγων
ἐτῶν ἔστησεν εἰς τὸν βασιλικὸν κήπον,
ὁ οἶκος ὁ ὁποῖος ἐπανεξέδωσε τὴν
«Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους»
κανὲν ἄλλο μνημεῖον τοῦ Κωνσταν-
τίνου Παπαρρηγοπούλου δὲν ὑπῆρχεν
εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κανεῖς δὲν ἤμπορεῖ
νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ ἔλλειψις αὐτῆ ἦτο
ἀπόδειξις ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Κων)τί-
νου Παπαρρηγοπούλου ἠγνοήθη ἢ δὲν
ἐξετιμήθη κατ' ἀξίαν ἀπὸ τοὺς Ἑλ-
ληνας. Κάθε ἄλλο. Πάντως ὅμως ἡ
ἔλλειψις ἦτο αἰσθητὴ καὶ περισσότε-
ρον ἀπὸ κάθε ἄλλον τὴν ἡσθάνοντο
οἱ ὑπερήφανοι συμπατριῶται τοῦ τῆς
ώραίας κωμοπόλεως τῆς Γορτυνίας.
Μὲ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς περασμέ-
νης Κυριακῆς θεραπεύεται αὐτὴ ἡ ἔλ-
λειψις, χωρὶς βέβαια καὶ νὰ ἐξοφλη-
θῇ ἡ ὀφειλὴ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν
ἄνδρα, ὁ ὁποῖος τόσον ὀρθὰ ἡρ-
μήνευσε καὶ τόσον βαθειὰ ἐφιλοσό-
φησεν ἐπάνω εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ
δημιουργικωτέρου τῶν ἐθνῶν τῆς
γῆς, τοῦ ἔθνους τοῦ ὁποῖου ἡ ἱστορία
συνοψίζει τὴν ἱστορίαν τῶν ὑψηλοτέ-
ρων ἀνθρωπίνων κατακτήσεων.

ΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑΙ

Μὲ τὴν ἑναξίν τοῦ Β' ἔτους, τὸ
περιοδικὸν ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ
προτάξῃ εἰς τὰ συνεχῆ τοῦ ἀναγνώ-
σματα «Χωρὶς Οἰκογένειαν», «Δεύτερη
Πατρίδα» καὶ «Μὲ τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ
συντόμους περιλήψεις τοῦ Α' ἔτους,
ὥστε νὰ δυνηθοῦν νὰ παρακολουθή-
σουν ταῦτα καὶ οἱ νέοι συνδρομηταὶ
μας.

Ο ΥΜΝΟΣ

Δημοσιεύομεν σήμερον τὸ μουσικὸν
τεμάχιον τοῦ «Υμνου» μας ἱκανοποι-
οῦντες τὰς παρακλήσεις πλείστων
Σχολείων, Ὁργανώσεων καὶ οἰκογε-
νειῶν.

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ

«Δέχομαι νὰ εἶμαι ὁ πρῶτος φα-
λαγγίτης. Ἀλλὰ θέλω καὶ ἐγὼ
τώρα ἀπὸ σᾶς νὰ μοῦ ὑποσχεθῇτε
μερικὰ πράγματα ἐδῶ ποὺ εἰσθε
συγκεντρωμένοι καὶ πρῶτοι οἱ φα-
λαγγίται καὶ σκαπανεῖς καὶ κατό-
πιν ὅλοι οἱ ἄλλοι νέοι, οἱ ὁποῖοι εἰσθε

ἐδῶ παρόντες. Πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Πατρίδα, πίστιν εἰς
τὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἀπόφασιν νὰ εἰσθε
ἀπλοὶ στρατιῶται χωρὶς καμμίαν ἰδιοτέλειαν. Ἀπόφασιν νὰ θυσιά-
ζετε τὰ πάντα καὶ τὴν ζωὴν σας ἀκόμη. Διὰ νὰ ἀποτελῇτε φά-
λαγγα πρέπει νὰ εἰσθε ἕνα σύνολον ψυχικῶς καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς
κυρίους σκοποὺς ὅπου μὲ ἐκίνησαν εἰς τὴν πράξιν τῆς 4ης Αὐγού-
στου ἦτο ὁ φόβος καὶ ἡ ἀγωνία διὰ τὸ μέλλον σας, διὰ τὴν
τύχην σας».

«Ἐσεῖς θὰ τὸ φέρετε μπροστὰ τὸ μέλλον σας. Νὰ μὴ σᾶς
καταλάβῃ ποτὲ ἀπογοήτευσις ἀπὸ τὰς ἀτυχίας τοῦ βίου σας. Νὰ
κυττάξῃτε νὰ ὑπερπηδήσῃτε ὅλας τὰς δυσκολίας τοῦ βίου μὲ θάρ-
ρος καὶ ἀπόφασιν. Νὰ μένετε πιστοὶ στὰ ἰδανικά σας. Καὶ τότε
δύνασθε νὰ εἴπητε καὶ σεῖς, ὅταν μεγαλώσετε, στὰ παιδιὰ σας, τὰ
ὁποῖα θὰ ἔλθουν κατόπιν ἀπὸ σᾶς: Ἡμεῖς ἐβαστάξαμεν τίμια τὴν
λαμπάδα τοῦ ἔθνους. Σᾶς τὴν δίνουμε στὰ χέρια σας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΒΑΛΚΑΝΙΑΣ

Ἡ δεκάτη Βαλκανιάς δὲν εἶναι μόνον ἐπίδειξις εἰρήνης. Εἶναι ἐπίσης
πολύτιμος ἐπίδειξις πνεύματος ἐνότητος, εἰς μίαν περιοχὴν τοῦ κόσμου, τὴν
ὁποῖαν ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας παρατηρηταί, ἐρμηνεύοντες τὰ φαινόμενα ὀχι
ἀπὸ τὰ αἰτία ἀλλ' ἀπὸ τὰ συμπτώματά των, τὴν ἐχαρακτήριζον ὡς πυριτιδα-
ποθήκην τῆς Εὐρώπης. Γνωρίζομεν ὅτι αἱ διαρκῶς μεταλλασσόμεναι συνθήκαι
τοῦ πολέμου, ποὺ ἐξεργάγη εἰς τὴν ἀνατολικὴν καὶ τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, ἐπη-
ρεάζουν κατὰ ποικίλους τρόπους καὶ τὴν Βαλκανικὴν περιοχὴν. Γνωρίζομεν
ἀκόμη ὅτι ἡ κατάστασις παραμένει γεμάτη κινδύνους καὶ ἀπειλὰς. Ἀκριβῶς
ὅμως ἐπειδὴ τὰ γνωρίζομεν ὅλα αὐτά, ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι ἡ βεβαιότης
ἐφυγαδεύθη καὶ ἡ φυγάδευσίς τῆς ἐπιβάλλει συνεχῆ καὶ ἀδιάλειπτον ἐπαγρύ-
πνησιν, ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδεικνύομεν ὑπερηφάνως τὸ πνεῦμα τῆς
ὀρίμου κατανοήσεως, τοῦ ὁποῖου καρπὸς ὑπῆρξεν ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις
καὶ ἡ ὁποία θὰ ἡδύνατο ν' ἀποτελέσῃ ὑπόδειγμα εἰρηνικῆς Κοινωνίας Ἐθνῶν
δι' ὅλα τὰ γεωγραφικὰ πλάτη. Τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Κόσμου ἐμφα-
νίζεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν τόσο σκοτεινόν, ὥστε νὰ μὴ τολμᾷ κανεὶς νὰ δια-
κινδυνεύῃ προβλέψει. Ὁ ἀντίκτυπος τῆς συγκρούσεως τῶν κολοσσῶν εἶναι
φυσικὸν νὰ συγκλονίσῃ καὶ τὴν ἰδικὴν μας περιοχὴν. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς
λόγους ἀποκτᾷ ἀκόμη συγκινητικὴν ἀξίαν ἡ ἐμφάνισις εἰς τὸν στίβον τοῦ
Παναθηναϊκοῦ Σταδίου τῆς νεολαίας τῆς Βαλκανικῆς, ἀντιμετρομένης εἰς
τοὺς εὐγενεστέρους τῶν ἀγώνων, τὴν ὥραν καθ' ἣν ἄλλοι ὁ πόλεμος μαίνεται.
Κανεῖς ἂς μὴ θελήσῃ νὰ διαγνώσῃ εἰς τὴν διαπίστωσιν αὐτὴν τὴν παραμικρὰν
πρόθεσιν ἐπάρεσως, ἡ ὁποία ἄλλως τε οὔτε νόημα θὰ εἶχεν οὔτε σκοπὸν. Οἱ
λαοὶ τῆς Βαλκανικῆς διήλθον ὅλοι ἐπὶ μίαν ἑκατονταετίαν ἀπὸ τὰς σκληρο-
τέρας δοκιμασίας καὶ ἡ κατανόησις ποὺ τοὺς ἐνώνει αὐτὴν τὴν στιγμὴν,
ἡ φιλία καὶ ἡ συναδελφωσίς των ἀποτελοῦν τὸν καρπὸν μιᾶς πλουσίας
πείρας, ἡ ὁποία ὀρίμαζε βραδέως, ἐν μέσω ἀγωνιῶν καὶ συμφορῶν. Ἐὰν
ὑπάρχῃ κάποιον ἰδιαίτερον νόημα εἰς τὰς τόσο ὥραιας συναντήσεις τῶν
ἀθλητῶν τῆς Βαλκανικῆς τῆς ἐβδομάδος αὐτῆς, τὸ νόημα τοῦτο ἡμπορεῖ
νὰ συνοψισθῇ εἰς μίαν διήγησην εὐχὴν, νὰ εὐτυχίσῃ γρήγορα ἡ νεολαία
τῆς Εὐρώπης, αὐτὴ ποὺ αἰμορροεῖ εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, νὰ συναυτηθῇ
πάλιν, καλίνικος εἰς τοὺς στίβους τῆς εἰρηνικῆς ἀμίλλης.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗ ΓΗ

Ο 'Αρχηγός έκαμε έκκλησι προς όλους τους αγρότες της Χώρας να καλλιεργήσουν κάτω από την καθοδήγηση των κρατικών οργάνων όχι μόνον έντατικά τη γη, την πηγή παντός πλούτου, αλλά κατ'έπείτασι να μην αφήσουν για φέτος ούτε σπιθαμή άκαλλιεργητη. Η σημασία της έντατικής καλλιεργείας δεν διαφεύγει της προσοχής κανενός, μία και ό 'Αρχηγός με την εγκύκλιό του καθώρισε τους λόγους της τέτοιας ανάγκης, τονίζοντας ότι ή ύποχρέωσι της έντατικής καί κατ'έπείτασι καλλιεργείας της γης αποτελεί ύψιστη ένθική ύποχρέωσι. Την τιμή για την προπαγάνδα στους αγρότες της τοιαύτης μάχης, δηλαδή της μάχης για την εξασφάλισι του έπισιτισμού της Χώρας, ανέθεσε με άλλη του εγκύκλιον στα μέλη της 'Εθνικής 'Οργανώσεως της Νεολαίας. Καί όχι μόνον τούτο: Ο 'Αρχηγός έκάλεσε τά μέλη της Ε. Ο. Ν. να συμβάλουν προσωπικά στην αύξησι της παραγωγής της Χώρας, διαθέτοντας προς τόν σκοπό αυτό την προσωπική τους εργασία.

Στό σημερινό μας άθρο δεν πρόκειται να άναπτύξουμε την οικονομική σημασία της τέτοιας άπασχολήσεως των μελών της 'Εθνικής 'Οργανώσεως της Νεολαίας, περιττό άλλως τε έπειτα από τας εγκυκλίους του 'Αρχηγού. Σήμερα διαπιστώνουμε τούτο:

Τό σύνθημα του 'Αρχηγού για την προσωπική εργασία των μελών της Ε. Ο. Ν. προς αύξησι της παραγωγής, δεν είναι σύνθημα μόνον πού άποθλέπει στην αύξησι της οικονομικής άποδόσεως της γης, αλλά και σύνθημα πνευματικό. Ο 'Αρχηγός, πού στηρίζει την δλη του πολιτική στους αγρότες της Χώρας, καί πού εέσκεμμένως εις αυτούς έχάρισε την μειζονα στοργή του από της 4ης Αύγουστου, παρέχει την εύκαιρία σέ μās πού ζούμε στάς πόλεις, με τό να βοηθήσουμε τους αγρότες της Χώρας μας στην καλλιέργεια της γης τους, να έλθουμε σέ έπαφή με τη μάνα γη καί τους δουλευταδες της καί να καλλιεργήσουμε έτσι τόν ψυχικό κόσμο τόν δικό μας καί των αγροτών σέ σημείο δυνατότητος δημιουργίας του Νέου 'Ελληνικού Πολιτισμού. Είναι γνωστό ότι πρό της 4ης Αύγουστου οι αγρότες μας ήσαν έγκαταλελειμμένοι, καμμία προσπάθεια δεν κατεβάλλετο για την ψυχική καί πνευματική τους άνάπτυξι. Καί όχι μόνον τούτο: Ένα τραγικό χάσμα έπιβαρυντικό στην δλη μας ένθική εξέλιξι παρετηρείτο μεταξύ του χωριού καί της πόλεως καί ειδικά μεταξύ των διανοομένων καί του χωριού. Οι έπιστήμονές μας, είτε ζούσαν στό χωριό είτε στην έπαρχια γενικά, δεν άγκάλιαζαν τόν αγρότη καί τά ζητήματά του, δεν έννοιασαν τά προβλήματά του, δεν ήσαν φορείς πολιτισμού, στοιχεία μορφωτικά, αλλά αντίθετα στοιχεία έκμεταλλευτικά ή έντελώς αδιάφορα. Μία άπόστασι ψυχική καί όλική τους έχώριζε, καί χωρίζει δυστυχώς πολλούς ακόμα από τους αγρότες, πού έβλεπαν περιφρονητικά άν όχι με μάτι άρπακτικού όρνιου. Καμμία προσπάθεια δεν είχε γίνει, μύλο πού θα έπρεπε από τό Κράτος καί από τους διανοομένους για την άνάπτυξι ήθικά, πολιτιστικά καί πλουτολογικά της έπαρχίας, δηλαδή αυτού τούτου του 'Εθνους.

Ευτυχώς όμως δια της δημιουργίας της 4ης Αύγουστου ό ήθικός καί όλικός ξεπεσμός του χωριού καί σάν συνακόλουθο τούτου του 'Εθνους έσταμάτησε. Από την πρώτη στιγμή ό 'Αρχηγός διεκήρυξε: «Είναι για μένα ό αγροτικός κόσμος εκείνος πού άπορροφά την προσοχή μου, την φροντίδα μου, την μέριμνά μου. Ώς σκοπό μου έταξα την ευημερία της αγροτικής τάξεως. Πιστεύω άπόλυτα στόν αγροτικό κόσμο της 'Ελλάδος ότι θα είναι τό κυριώτερο στοιχείο της εξέλιξεως της άκμης καί προόδου της 'Ελλάδος καί του μελλοντικού πολιτισμού». Μ' άλλα λόγια ό 'Αρχηγός στηρίζει τη δημιουργία του Νέου 'Ελληνικού Πολιτισμού στους αγρότες, πού αποτελούν, όπως έίπεν άλλότε, τά δύο τρίτα του πληθυσμού της Χώρας, δηλαδή είναι τό 'Εθνος.

Επομένως εις έκτέλεσιν των λόγων του 'Αρχηγού καί της τελευταίας του εγκυκλίου γεννιέται σέ μās τους νέους, στά μέλη της Ε. Ο. Ν. πού ζούμε στίς πόλεις ή ύποχρέωσι δημιουργίας ύποχρεωτικής έπαρχιακής θητείας για τόν καθένα μας, ώστε όχι μόνον να μεταβληθούμε σέ συντελεστικά στοιχεία της 'Εθνικής μας Οικονομίας με την εργασία πού θα προσφέρουμε ύποχρεω-

τικά στην 'Ελληνική γη καί πού γι' αυτό ό 'Αρχηγός έχει κάνει από της 4ης Αύγουστου τό κάθε τί, αλλά καί σέ στοιχεία μορφωτικά για τόν αγρότη.

Η προσωπική μας εργασία για την αύξησι της παραγωγής μās δίδει την εύκαιρία από την μία μεριά να γνωρίσουμε τό 'Ελληνικό ύπαιθρο, τά βουνά καί τους κάμπους, τά ποτάμια καί τά δάση, τη θάλασσα, τόν γαλάζιο αυτό κάμπο, πού δλα έχουν την ιστορία τους καί την ξεχωρη όμορφιά τους καί να γιγαντωθώ έτσι μέσα μας ή άγάπη για την 'Ελλάδα μας, πού, όπως λέγει καί ό 'Εθνικός μας ποιητής: «οάν την κλείση κανείς μέσα του την 'Ελλάδα είναι οάν να νοιώδη τόν κόσμο όλο» καί από την άλλη μεριά: 1) Να έμφυχώσουμε μία πρωτοβουλία για τη δημιουργία κοινωνικής έπαφής καί οργανικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων της πόλεως καί του χωριού, όπου, ως διαπιστώσαμε πιο πάνω, ύπάρχει άνάμεσα τους ένα τραγικό χάσμα έπιβαρυντικό στην δλη μας εξέλιξι.

2) Να δουλέψουμε πρωτοποριακά για να γεφυρώσουμε την άπόστασι πού άποξενώνει τόν έπιστήμονα άπ' τη μάνα γη καί τό λαό.

3) Ν' άγωνισθούμε για την άφύπνισι συνειδήσεων καί τη διάδοσι πολιτισμού άνάμεσα στους ανθρώπους της ύπαιθρης μας χώρας.

3) Να συντελέσουμε στό να άποκτήση ό χωρικός μας συνείδησι των συνθηκών καί αναγκών της ζωής του. Να τόν διαφωτίσουμε πάνω στα προβλήματα καί στην προσπάθεια του Κράτους της 4ης Αύγουστου πού κατευθύνεται στό να τόν άπολυτρώση από ήθική καί κοινωνική σκλαδιά καί να τόν ανεβάση σέ κύριο στοιχείο δημιουργίας του Νέου 'Ελληνικού Πολιτισμού.

5) Να φροντίσουμε ν' άποσπασθώ από την άμάθεια, τίς δεισιδαιμονίες, την έλonoσία, την δυσεντερία καί τη φτώχεια, ακολουθώντας άπόλυτα τόν 'Αρχηγό στα διδάγματά του.

6) Να βοηθήσουμε τό χωρικό μας για να ριζώσει στη γη του να κατακινήσει αντίθετες φυσικές συνθήκες καί να γίνη κυρίαρχος του έαυτού του, μεταμορφώνοντάς τον σέ παράγοντα ευημερίας, προόδου καί πολιτισμού, όπως τόν όνειρεύεται ό 'Αρχηγός μας καί

7) Με την έπαφή μας με την νεολαία του χωριού να διαπαιδαγωγήσουμε αυτή πάνω στα συνθήματα του 'Αρχηγού, σέ τρόπο ώστε πρώτα μόν να ξεσυνήθισή από την ιδέα πώς τό έπάγγελμα του καλλιεργητού της γης είναι για δούλους καί ελωτες καί δεύτερο τό αντίθετο, πώς πρέπει να νοιώση ότι τούτο είναι έξ ίσου, άν όχι καί περισσότερο έντιμο καί πιότερο σημαντικό από άλλα παρασιτικά άστικά έπαγγέλματα. Ακόμη πώς ή νεολαία του χωριού έχει ύποχρέωσι ν' άγαπή τη γη καί πώς ή φοίτησι στη μέση εκπαίδευσι όχι μόνάχα δεν πρέπει να την άποτραβά από τη γη — όπου ύπάρχει έδαφος — καί δεν την έμποδίζει από τό να ακολουθή τό ζευγάρι καί να γονιμοποιή τό χωράφι, αλλά τό αντίθετο, την δυναμώνει στην παραγωγική της προσπάθεια, αφού ή παιδεία άποτελεί παράγοντα κοινωνικής προαγωγής.

Έτσι οάν άγωνιστούμε θα είμαστε συνεπείς στό πρόσταγμα του 'Αρχηγού καί θα δημιουργήσουμε πράγματι πλάι προς τίς όλικές προϋποθέσεις καί κατάλληλη άτμόσφαιρα πρόσφορη για τό άνέβασμα της αγροτικής τάξης σέ σημείο να δημιουργήση κάτω από τη δική της άγωνιστική προσπάθεια τίς προϋποθέσεις της δημιουργίας του νέου 'Ελληνικού πολιτισμού. Τό σύνθημα πού όπηγε πρό της 4ης Αύγουστου «Διάλυσι καί έγκατάλειψι του χωριού», άς τό μεταβάλλουμε έμεις τά μέλη της Ε. Ο. Ν. σέ σύνθημα «Έπιστροφή στό χωριό», προσπάθεια για την οικονομική, πνευματική καί ψυχική άνάπτυξι του χωριού καί δι' αυτού δημιουργία του Γ' 'Ελληνικού Πολιτισμού.

Έτσι οάν άγωνιστούμε θα είμαστε άντάξια μέλη της 'Εθνικής 'Οργανώσεως της Νεολαίας, καί συνεπείς προς τόν όρκο πού δώσαμε καί την ύπόσχεσι προς τόν 'Αρχηγό, ό όποιος μās άγκάλιασε στοργικά καί φροντίζει για την εξασφάλισι σέ μās ένός καλλιτέρου μέλλοντος.

Γεώργιος Δ. Μυλωνάς

Διευθυντής της 'Ιδεολογικής Διαφωτίσεως της Κεντρικής Διοικήσεως Ε. Ο. Ν.

Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἐπιστρατευμένη... Ὁ ἄλκιμος πληθύς της ἔχει ντυθῇ στὸ χακί, κι' ἡ χιλιοδασινισμένη Λάρισα ἀπειλεῖ αὐτὴ τὴ φορὰ τῆ Μελοῦνα...

Ἡ ἑλληνικὴ ἐξόρμησις τοῦ 1912—

Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ ὁ στόλος ἔκαμνον τὰ ἐγκαίνια τῶν θριάμβων τῶν.

*Ἦτο περίπου

μεσημβρία τῆς 5 Ὀκτωβρίου, ὅταν εἰς τὴν γέφυραν τῆς Λαρίσης πλήρη πολιτῶν, ποὺ ἀνέμενον εἰδήσεις ἀπὸ τὸ μέτωπον, ἐπλησίαζε μιὰ ἐξαρθρωμένη σχεδὸν ταχυδρομικὴ ἄμαξα συρομένη ὑπὸ δύο λοχνῶν καὶ «γηρασμένων ἀλόγων»...

Ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀμαξηλάτου εὐρίσκετο ἓνας καναπές, μᾶλλον πολυτελής, ἐπὶ δὲ τῆς ἀμάξης ἐκυμάτιζον δεμέναι δύο τουρκικαὶ σημαίαι...

Ἐπὶ τῆς ἀμάξης ἐπέβαινον τέσσαρες γνωστοὶ εἰς τὴν κοινωνίαν τῆς Λαρίσης, δεδομένου ὅτι ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ἦσαν ὁ ἐφέτης Τιμολέων Ἀμπελᾶς καὶ ὁ δημοσιογράφος Σπανδωνῆς.

Περὶ τίνος ἀράγε ἐπρόκειτο;

Ἀπλούστατα:

Εἶχον ἀκολουθήσει οἱ τέσσαρες αὐτοὶ πολλοὶ τὸν προελαύνοντα στρατὸν καὶ ἐφθασαν εἰς τὸ τουρκικὸν φυλάκιον παρὰ τὸ Μπουγάζι, ποὺ ἦτο γνωστόν ὡς φυλάκιον τοῦ Σιδεροπαλουκιοῦ...

Ἐκεῖ εἰσελθόντες ἔλαβον τὰ πρῶτα λάφυρα...

Δύο τουρκικὰς σημαίας, ἓνα καναπέ τοῦ Τούρκου διοικητοῦ τῆς φρουρᾶς, δύο φέσια, δύο κοράνια καὶ πληθὺς ἐπισκεπτηρίων τῶν Τούρκων στρατιωτῶν...

Καὶ ἔκτοτε αἱ σημαίαι εὐρίσκονται εἰς τὸ Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον...

*Ἦσαν τὸ πρῶτον λάφυρο τοῦ πολέμου...

Ἄγγ. Μετ.

Καὶ προχωροῦν κατόπιν πρὸς τὰ σύνορα...

Ἡ Μελοῦνα δὲν εἶναι πλέον ἀπειλητικὴ!... Μολονότι τὰ ἑλληνικὰ φυλάκια εὐρίσκονται ἐπὶ πεδιάδος καὶ τὰ τουρκικὰ εἰς λοφίσκους 400 καὶ πλέον μέτρων ὑψηλότερα τῶν ἑλληνικῶν, οὐδεὶς διστάζει καὶ πολὺ περισσότερον οἱ στρατιῶται μας. Ὁ ἀντικειμενικὸς τοὺς σκοποὺς εἶναι νὰ καταλάβουν τὰ φυλάκια αὐτά!...

Ἔτσι τὴν 8ην πρωΐνῃν τῆς 5 Ὀκτωβρίου τὰ πρῶτα τμήματα τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ὁρμῶσι ἀπὸ ξη. σημείων τῶν συνόρων, τὰ διασποῦν καὶ μὲ μικρὰν ἀντίστασιν τῶν τουρκικῶν φρουρῶν καταλαμβάνουσι τὰ φυλάκια...

Οἱ ὑπερασπισταὶ τῶν ἄλλοι φονεύονται ἢ τραυματίζονται καὶ ἄλλοι συλλαμβάνονται αἰχμάλωτοι ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ἐπὶ τῶν φυλακίων ποὺ ἐκυμάτιζεν ἡ ἐρυθρὰ ἡμισέληνος κυματίζει τώρα ὑπερήφανα ἡ γαλανόλευκος... Καὶ ὁ στρατὸς προχωρεῖ...

Τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας τὰ στρατεύματα ἔχουν φθάσει εἰς τὴν Τσαρίτσαιναν, εἰς Σκόμπα, εἰς Δομένικον, εἰς Βλαχόγιαννη, εἰς Δαμάσιον, εἰς Περτόρι, εἰς Τσοῦκα καὶ Ψηλορράχην...

Ἡ Ἑλασσὼν, ὅπου προμηνύεται ἡ ἀντίστασις τοῦ ἔχθρου, ἀπειλεῖται ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν!... Καὶ τὴν ἐπομένην ἡ πρώτη νίκη τῆς Ἑλασσῶνος... Μιὰ ἡμέρα ἤρκεσε διὰ τόσας ἐπιτυχίας... Καὶ δὲν θὰ παρέλθουν ἡμέραι πολλαὶ ποὺ ὁ στρατὸς μας μ' ἀκάθεκτον ὁρμὴν θὰ γράψῃ τοὺς μεγαλειώδεις θριάμβους του... Θάβει μέχρι Θεσσαλονίκης...

***

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ στρατὸς τῆς Ἀρτας εἶχεν ἐξορμήσει... Τὸ περιφημὸν «Γεφύρι τῆς Ἀρτας» μὲ τοῦ Ἀράχθου τὴν γραμμὴν ἀποτελοῦσε τὴν ἑλληνο τουρκικὴν μεθόριον...

Τὴν ἰδίαν ὥρα ποὺ ὁ στρατὸς τῆς Θεσσαλίας ὁρμοῦσε πρὸς τὴν Ἑλασσῶνα, ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἠπείρου προχωροῦσε ἐπὶ τοῦ γεφυρίου τῆς Ἀρτας, ἐκτοπίζοντας τοὺς Τούρκους πέραν τοῦ Ἀράχθου...

Τὴν 5 Ὀκτωβρίου ὁ ἑλληνικὸς στόλος ὑπὸ τὰς εὐχὰς τοῦ Βασιλέως καὶ μὲ τὸν Ναύαρχον Κουντουριώτην ἐπὶ κεφαλῆς ἐξωρμόσε διὰ νὰ συνεχίσῃ τὰ κατορθώματα τοῦ Μισαούλη καὶ τοῦ Κανάρη... Καὶ ταυτόχρονα μὲ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὸ ἐχθρικὸν ἔδαφος δύο ἑλληνικαὶ κανονιοφόροι ἐξεβίαζον τὰ στενὰ τῆς Πρεβέζης καὶ ἔνα ἐχθρικὸ πολεμικὸ πλῆρες στοατοῦ ἠχμαλωτίζετο ὀλίγον ἔξωθι τῆς Σμύρνης...

Ἡ Θεσσαλικὴ πρωτεύουσα μὲ τῆς 10 περίπου χιλιάδες τῶν κατοίκων της βουίξει ἀπὸ κίνησι... Κάθε λίγο, στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τῆς ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ κι' ἀπὸ τὸ Βόλο καταφθάνουν ἀμαξοστοιχίες γεμάτες στρατῶν... Ἡ βουχὴ πόλις ἔχει κατακλυσθῇ ἀπὸ κόσμο!... Στρατὸς, μεταγωγικά, κανόνια, συνεργεῖα καὶ νοσοκομεῖα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὅλων σχεδὸν τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης, δημοσιογράφοι ἔννοι καὶ ἐγγυῶριοι σιθίζονται—αὐτὴ εἶναι ἡ κυριολεξία—στὴ Λάρισα...

Τὰ ξενοδοχεῖα εἶχαν καταληφθῇ... Δὲν μένει οὔτε γωνία γιὰ νὰ σταθῇ κανεὶς. Τὰ σχολεῖα, οἱ ἐκκλησίαι, οἱ ἀποθήκες εἶχαν κι' αὐτὲς ἐπιταχθῇ. Τὰ καφενεῖα τὸ ἴδιο. Παντοῦ, ὅπου καὶ νὰ κυτᾶξῃς, θὰ δῇς ὅλο αὐτὸ τὸν κόσμο νὰ συνωθῇται «πατεῖς με πατῶ σε» γιὰ νὰ βρῇ ἐπὶ τέλους ἓνα μέρος γιὰ νὰ καθίσῃ...

Ὁ Διάδοχος μὲ τὸ ἐπιτελεῖτό του—ἀρχιστράτηγος τοῦ στρατοῦ Θεσσαλονίκης—ἔχει κι' ὅλας ἐγκατασταθῇ πρόχειρα εἰς τὴ Γεωργικὴ σχολὴ τῆς Λαρίσης, ἀλλὰ πάντοτε ὑπ' ἑαυτὸν!...

Ὅλα εἶναι ἔτοιμα πρὸς δρᾶσιν... Μὰ ὁ πόλεμος δὲν ἔχει κηρυχθῇ ἀκόμη... Οἱ σχέσεις μὲ τὴν Τουρκία δὲν διεκόπησαν, μὰ κανένας δὲν πιστεύει πιά πῶς ὁ πόλεμος δὲν εἶναι ἐπὶ θύραις...

Κανεὶς δὲν πιστεύει οὔτε πληροφορίες πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀποσοθῇ ἡ σύρραξις, οὔτε καὶ κανεὶς εὐχεται τέτοιον πρᾶγμα. Ὅλοι θέλουν τὴν δρᾶσιν. Καὶ ἰδοὺ οἱ πρῶτες ἐνδείξεις ὅτι δὲν ἔχουν κάμει λάθος!...

Τὴν 4ην Ὀκτωβρίου ὁ Διάδοχος μεταφέρει τὸ στρατηγεῖον του εἰς τὸ Τύριναθον.

...Καὶ τὴν νύκτα τῆς 4ης πρὸς τὴν 5ην Ὀκτωβρίου διαδίδεται εὐρύτατα ἡ μοιραία εἰδήσις:

Ὁ πόλεμος ἐκηρύχθη...

Εἰς τὰ στρατόπεδα ὁ ἐνοπλος λαός, εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία μὴ ἐπιστρατευθέντες πολῖται καὶ τὰ γυναικόπαιδα ὑποδέχονται τὴν εἰδήσιν μὲ ἀλαλαγμούς...

Ἡ χαρὰ εἶναι εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα ζωγραφισμένη... Ἡ Λάρισα ποὺ ἐδεινοπάθησε στίς προηγουμένες τουρκικὰς εἰσβολὰς, δὲν φοβάται τὴ φορὰ αὐτὴ ἐπανάληψιν τῶν ἰδίων παθημάτων. Πιστεύουν ὅλοι στὴ νίκη καὶ γι' αὐτὸ δὲν λαμβάνεται κανένα μέτρο.

Στὰ στρατόπεδα οἱ στρατιῶται πληροφοροῦνται τὴν εἰδήσιν μὲ ἀγαλλίασι καὶ τὴν ἐκδηλώνουν μὲ τῆς ζητωκραυγῆς:

— Ζήτω ὁ Βασιλεὺς. Ζήτω ὁ Διάδοχος.

Κι' ἔπειτα ὅλοι μαζί ἀκοῦνε τὴν ἡμερησίαν διαταγὴν τοῦ Διαδόχου καὶ κατόπιν προσεύχονται...

Καὶ χωρὶς νὰ τοὺς τὸ ζητήσῃ κανεὶς ἀπάνω στὴν προσευχὴ τοὺς ὁρίζονται μόνοι τους:

— Τὴ νίκη ἢ τὸ θάνατο!

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπό : Μ. ΑΝ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Σ' ένα όροπέδιο της Καππαδοκίας, μία νύχτα, οι Σαρακηνοί κατάρρωναν να πατήσουν τον πύργο του άκρίτα 'Ιωάννου Κομιτά, να σκοτώσουν τον πυρωδεσπότη και να σκλαδίσουν τη γυναίκα του και τον πρώτο του γυιό. Τόν μικρότερο, τον Γρηγόρη, δυό χρονών τότε, τον σώζει ο οικονομός του πύργου, ο 'Αθανάσιος, και ύστερα από πολλές περιπέτειες καταφεύγει μαζί του σ' ένα μοναστήρι, στο "Άγιον Όρος". Εκεί μένουν δέκα δολοκλήρα χρόνια. Ο καλόγερος ανατρέπει τον παιδί με πολλά φροντίδα κάποιος μάστιχα απ' αυτούς, που ήταν παλιός δέλωματικός των βασιλικών πλινθίων, ο πάτερ Εύτυχιος, γίνεται για τον Γρηγόρη, το μικρό άκρίτοπουλο, πολύτιμος δάσκαλος. Μορφωμένος και με αντίληψη πλατεία καθώς είναι, κατατοπίζει το μαθητή του στη ζωή και δίνει κατεύθυνση στην όρημητική του φύση, γυναιό στρατιώτη, αζίο διάδοχο του πατέρα του. Ο Γρηγόρης έγινε πια δώδεκα χρονών. Έχει ανάγκη από χαρά, έλευθερία και κίνηση. Το πληκτικό, μονότονο περιβάλλον του μοναστηριού τον στενοχωρεί. Πεισματωμένος από ένα άσημαντο περιστάτικό, αποφασίζει να φύγει κρυφά το ίδιο όμως βράδυ που είχε σκοπό να πραγματοποιήσει την απόφαση του, γίνεται ξαφνικά έπιδρομή Σαρακηνών. Ο πάτερ Εύτυχιος, ο παλαιός δέλωματικός του Βυζαντινού Ναυτικού, άργονόνη την άμυνα και κατορθώνει ν' άποκρούση τους πειρατές. Ο Γρηγόρης σ' όλη τη διάρκεια της μάχης στέκει στο πλάι του δασκάλου του και δείχνει αξιόπαινη γενναϊότητα. Ύστερα από το έπεισόδιο αυτό και επειδή είναι πιθανόν να γίνουν κι άλλες έπιδρομές, ο 'Αθανάσιος με το άκρίτοπουλο, για περισσότερη ασφάλεια, έρχονται στη Θεσσαλονίκη και νοικιάζουν μία κάμαρα στο σπίτι μιας καλής γυναίκας, της κυράς Σταύραινας, στη συνοικία του 'Αι-Δημητρή. Εδώ ο Γρηγόρης πρόκειται ν' ακολουθήσει άνωτερες σπουδές. Στο μεταξύ γίνεται γνωστό το περιστατικό της έπιδρομής κι όλοι μιλούν στη Θεσσαλονίκη για το Γρηγόρη. Έτσι ένα πρωί ο Πρωτοπαθάρης Γρηγόρης έστειλε και τον προσκάλεσε στ' άρχοντικό του για να τον γνωρίσει κι αυτός και ο γυιός του, που ήταν συνομήλικος του Γρηγόρη. Πριν πάει να έπισκεφθί τον άρχοντα ο Γρηγόρης, συνοδεύόμενος από την κυρά Σταύραινα, πηγαίνει στους δρόμους των έμβόλων για ν' άνοράσει, δ.τι χρειάζεται κι έτσι να παρουσιάσει όπως ταίριαζε στην κοινωνική του τάξη.

Στο άρχοντικό του Πρωτοπαθάρη κύρ Γρηγόρη, ο Γρηγόρης έκτός από το Δημητρή, το γυιό του Πρωτοπαθάρη, γνωρίζει και τον Μιχαήλ Χρυσόεργη, τον άνηφό του. 'Ανάμεσα στα τρία αυτά άρχοντοπούλα δένεται φίλια στενή μ' όλο που έχουν διαφορές στο χαρακτήρα και τους τρόπους. Ο Δημητρής ήταν δυνατός κι έξυμνος. Ο,τι έκανε είχε ιδιαιτέρη χάρι. Το κορμί του και το μυαλό του θαρρείς όπακούανε με προθυμία σ' ό,τι τους ζητούσε, σά δούλει που σέ κυτάρουν με προσοχή στα μάτια για να μαντέψουν τις προσαγές σου. Προικισμένος έτσι από τη φύση, δέν είχε ιωάνες ποτέ την ανάγκη της σκληρής προσπάθειας που άργονόνη τις δυνατότες του ανθρώπου και τις ζέδει κάτω από την πειθαρχία. Είχε μία ξενοιασία χαρακτηριστική, γιατί όσα στη ζωή του ήσαν βολικά και τα νόμιζε εύκολα... Ο πατέρας του σκεπτόταν γι' αυτόν: "Αν ή τύχη του σταθί βολική ως το τέλος πάει καλά, είδεμν μία μονάχη στιγμή μπορεί να καταστρέψη το στάδιο του."

Ο Μιχαήλ, που ήταν γυιός της άδερφής του Πρωτοπαθάρη, είχε σοδισμένη στο χαρακτήρα του δυό πράγματα: την άρχοντική έπαρση και ξενοιασία της μητέρας του και την πονηριά, την ένεργητικότητα και την

καχυποψία του πατέρα του που ήταν πραγματευτής και άναδείχθηκε από όπλους καμηλιέρης σε πλουσιότατο κτηματία. Τα δυό αυτά αίματα που σμίξαν στο Μιχαήλ θαρρείς, με κανένα τρόπο δέν ήθελαν να φιλιώσουν και ν' άνακατωθούν, μά στέκανε έξχωρα το καθένα, σάν το νερό με το λάδι, να ποίμε, κι έτσι φανερόνταν κιάλας, σε τρόπο που σού έκανε κάποτε κομική έντύπωση, μία τέτοια αντίθεση να τη συναντάς στο ίδιο πρόσωπο. Είχε μία κορδοειδική διάθεση για όλα. Τα τρία άγούρια, ο Δημητρής Γρηγόρης, ο Μιχαήλ Χρυσόεργης και ο Γρηγόρης Κομιτάς, έγιναν άχάριστοι σιγά-σιγά.

Τα νεύδατα παρακινούν τους ανθρώπους σε όνειροπόλημα και ή φίλια σε έκμυστηρεύσεις. Έτσι όρες δολόκληρες στον κήπο του Πρωτοπαθάρη, κάτω από ένα μεγάλο πλατάνο, σχεδίαζαν το μέλλον τους. Ο Γρηγόρης και ο Δημητρής θά γίνονταν στρατιωτικοί. Ο πρώτος για να έκδιηση το θάνατο του πατέρα του και να χτίση το χαλσμένο πύργο τους πάλι στ' άκρικτα βουνά της Καππαδοκίας, ο δεύτερος έτσι από οικογενειακή παράδοση. Ο Μιχαήλ όνειρευότανε ταξίδια μακρινά και θαλάσσιες και στερές άγνωστες, θαρρείς πως ή κομοσυρισμένη ψυχή του πατέρα του ζούσε μέσα σ' αυτόν άκόμα και θυμώτανε και νοσταλγούσε. Στο μεταξύ και οι τρεις έξακολουθούν τις σπουδές τους.

Η περίοδος τούτη της φίλας τους όθηρξες και για τους τρεις γόνιμη. Ο ένας συμπλήρωνε και διώρυνε τον άλλο και όλοι μαζί κάθε φορά τραβούσαν προς το καλλίτερο και άσκοτούσαν εκείνο που λέμε κοινωνική πείρα και που χωρίς αυτό κανείς, όση ικανότητα κι αν έχη, δέν μπορεί να προέγνη.

Και το καταλάβαιναν αυτό τόσο καλά κι είχαν τέτοια άγάπη ο ένας για τον άλλο που ένα βράδυ κάτω από το γνωστό εκείνο πλατάνο όρκίζονταν αιώνα φίλια. "Θάναί τόσο δυνατή ή φίλια μας, λένε, σάν την άγάπη που χροστιάμε στο θεό, την Πατρίδα και τον Λότοκράτορα."

Τίποτα δέ θά τους χωρίση κι ήσαν, αλήθεια, τόσο πολλά που μπορούσαν να το κάνουν γιατί στην παραγμένη έκίνη έποχή τα πάθη ήσαν δυνατά και συχνά οι αντίθετες πολιτικές και όρηκευτικές πεποιθήσεις χωρίζαν έτσι τους ανθρώπους, που συγγενείς, φίλοι κι άδέρφια ακόμα έφταναν στο σημείο ν' άλληλοσκοπούσαν. Τρία χρόνια περνούν τ' άγούρια μεγαλώνουν και μαζί και ή λαχτάρα του όνειρου. Είναι Οκτώβρης του 959. Παραμονές της έορτής του 'Αγίου Δημητρίου, του πολιούχου της Θεσσαλονίκης. Από όλα τα μέρη του κόσμου έρχονται προσκυνητές και πρματευτάδες, γιατί, όπως συνέβαινε πάντα, έξ αιτίας του πανηγυριού μαζεύονταν πολλοί άνθρωποι στο ίδιο μέρος, γίνονταν και παζάρι έμπορικό. Της Θεσσαλονίκης μάλιστα το παζάρι ήταν έακουστό σ' 'Ανατολή και Δύση. Ο ξένων δέν χωρούν τους ξένους που καταφθάνουν στην πολιτεία. 'Ανάμεσα στους ξένους αυτούς είναι ο Λέων Φωκάς, ο Δομestικός της 'Ανατολής, συνοδευόμενος από ένα ψηλό ξεραγκιανό καλόγερο άγνωστο και μυστηριώδη. Τι θέλει ο Φωκάς στη Θεσσαλονίκη και γιατί έβασε άπροιδοποίητα και χωρίς ακολουθία δέν έξρει κανείς. Ο έρχομός του Φωκά δέν αναστατώνει τους τρεις μας φίλους, γιατί ο Πρωτοπαθάρης τον γνωρίζει, γιατί μία μέρα που συναντήθηκαν στο Έπαρχείο τον καλεί σε δείπνο και γιατί έλπίζουν ότι θά μπορούσαν να τον συναντήσουν, ν' άποκτήσουν την ενόδια του και να τον καταφέρουν να τους πάρη στην ακολουθία του. Καθώς μάλιστα έλεγαν, έτοιμάζονταν εκείνο τον καιρό από τον άδερφό του Φωκά, το Νικηφόρο, που ήταν Δομestικός της 'Ανατολής, σά να ποίμε άρχιστράτηγος, μεγάλη έκστρατεία, ίσως στην Κρήτη, ίσως στην Κιλικία. Το πράμα το κρατούσαν μυστικό στη βασιλεύουσα, την Κωνσταντινούπολη δηλαδή, για να μη μπορούσαν οι Σαρακηνοί να προετοιμαστούν και να τους πετύχουν έξνοιαστούς. Αυτό όμως ήταν πολύ δύσκολο γιατί οι Σαρακηνοί είχαν παντού κατασκοπούς και μάθαιναν το κάθε τι. Προτού οι τρεις μας φίλοι συναντήσουν το Δομestικό Λέοντα Φωκά στο άρχοντικό του Πρωτοπαθάρη, συνέβη

κάτι που από το ένα μέρος περίεπλεξε την κατάσταση, από το άλλο όμως τους εύκόλυνε στα σχέδια τους. Την παραμονή της έορτής του 'Αγίου Δημητρίου κατέφθαε στο σπίτι της κυρά Σταύραινας, όπου καθώς έξρουμε έμενε ο Γρηγόρης με τον 'Αθανάσιο, ένας νέος ως είκοσιάντε χρονών. Ζήτησε να δη τη νοικοκυρά και από λόγο σε λόγο της φανερώνη πως είναι γυιός του άδερφού της. Τον άδερφό της αυτό, μωρό άκόμη, τον είχαν σκλαδώσει οι Σαρακηνοί σε μία φοδερή έπιδρομή που έκαμαν στη Θεσσαλονίκη το 905' κατάφερε όμως ύστερα από χρόνια να λευτερωθί, έγκαταστάθηκε στην Έφεσο και τώρα έστειλε το γυιό του στην πατρίδα να δη αν ζή κανείς από τους συγγενείς του άκόμη.

Συνεβαίνει όμως κάτι περίεργο. Ο νέος αυτός έχει μία καταπληκτική όμοιότητα με το Γρηγόρη' τέτοια όμοιότητα που όποιος τον βλέπει άπορεί. Έξ άλλου διάφορα περιστατικά ανέξηγτα κάνουν την όμοια αυτή μεγαλειότερη. Λένε ψέματα ο νέος; Και για ποιά λόγο; Κι αν πραγματικά δέν είναι άνηφός της κυρά Σταύραινας τότε ποιος είναι, από που έρχεται και γιατί αυτή ή παράξενη όμοιότητα με το γυιό του άκρίτα Κομιτά;

Ο 'Αθανάσιος άπορεί περισσότερο από όλους και παράφενες όψεις περνούνε από το μυαλό του. Προσπαθεί να έξακριώση τι συμβαίνει και θά το καταρνώνε ίσως τελικά αν την κρίση άκριδώς στιγμή δέν έπεφτε βαρεία άρρωστος από ήμψηλγία. Αίτια της άρρώστιας του αυτής είναι το ότι ξαφνικά έπιασε από κάποιο καλόγερο πως το μοναστήρι, που είχαν καταφύγει με το Γρηγόρη, καταστράφηκε ύστερα από μία καινούργια έπιδρομή των Σαρακηνών, πως όλοι οι πατέρες σφαγήκαν κι' άνάμεσα σ' αυτούς και ο άδερφός του ο ήγούμενος που άγαπούσε πάρα πολύ και που ήταν ο μοναδικός του όποστηρικτής γιατί του έστειλε χρήματα να συντηρήται μαζί με το Γρηγόρη στη Θεσσαλονίκη. Τα πράγματα ύστερα από το περιστάτικό αυτό παίρνουν καινούργια τροπή. Τι θά γίνη τώρα ο Γρηγόρης; Κι' αν άκόμα ο Λέων Φωκάς θέληση να τον πάρη στην ακολουθία του, είναι σωστό να άφήση έρημο και άρρωστο τον 'Αθανάσιο στη Θεσσαλονίκη; Όχι βέβαια. Όχι καν το σκέπτεται τέτοιο πράγμα. Πρέπει λοιπόν ν' άφήση κατά μέρος τα μεγάλα όνειρα; Όχι βέβαια. 'Αλλά τουλάχιστον για τώρα το χρέος του είναι κοντά στο γέρο όπηρητή που τον έωσαν όταν οι έγθροί έκαψαν τον πύργο του πατέρα του. Οι φίλοι του όμως σκέπτονται διαφορετικά. Θ' αναλάβουν αυτοί, που είναι και οι δύο πλουσιότατοι, να περιβάλλουν τον 'Αθανάσιο στην άρρώστια του για να μείνη άνοιχτός ο δρόμος στο Γρηγόρη. Θά το δεχθή όμως αυτό ο Γρηγόρης; Αυτό το έρώτημα γεννάται και γι' αυτό συζητούν ένα βράδυ που γυρίζουν από το σπίτι της κυρά Σταύραινας στο άρχοντικό του Πρωτοπαθάρη. Πρέπει γρήγορα όμως να γίνη ό,τι γίνη γιατί ύστερα από δυό μέρες ο Λέων Φωκάς θά δειπνήση στο σπίτι του Πρωτοπαθάρη Γρηγόρη κι' είναι ή μοναδική εύκαιρία που έχουν στον γνωρίσουν. Ο καιρός είναι για βροχή... σκοτάδι δόλγυρα κι' από καιρό σε καιρό άστράφτει. Ξαφνικά στη λάμψη μιας άστραψής ο Δημητρής διακρίνει έξω από την πόρτα της κυρά Σταύραινας έναν άνθρωπο τυλιγμένο σε βαρύ έπιλάτρη, πολύ όπως θά λέγαμε σήμερα, να ποχωρή τοίχο-τοίχο και χωρίς να κρατή φως. Αυτό, το να ή κρατή δηλαδή φως τη νύχτα ένας διαδότης, ήταν όποπο, γιατί μονάχα οι κλέφτες, οι κατάσκοποι και γενικά οι όποποτι πηγαιναν έτσι θέλοντας να κρύψουν στο σκοτάδι του δρόμου την παρουσία τους...]

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Πραγματικά, ύστερα από λίγο, μέσα σε μία χρυσογάλαξη λάμψη, ξεχώρισαν ο συννεφιασμένος ούρανός, ο στενός δρόμος με τ' άψηλά λιακωτά των άρχοντικών, τα ταβλωτά με τα καφασωτά παράθυρα και οι φωνιτω-

μένες δειτροκορφές που ξεπερνούσαν
τούς μαντρότοχους τῶν περιβολιῶν...
Μιά στιγμή μονάχα, σ' ἓνα φλογό-
κλεισμα ματιοῦ.

— Τὸν εἶδες; ρώτησε ὁ Δημήτριος.

—Ο άγνωστος στεκόταν τώρα έξω από την κλεισμένη πόρτα της κυρά Σταύραιας.

Χωρίς ν' απαντήσει ο Μιχαήλ χύθηκε κατά κει. Ο Δημήτρης εύρισκε πώς μια τέτοια ενέργεια στο σκοτεινό κι' έρημο δρόμο δέν ήταν καθόλου φρόνιμη... Ποιός ξέρει τί ήταν αυτός ο άνθρωπος; "Αν μπορούσε μάλιστα νά εμποδίζε το θερμόαιμο ξάδερφό του θά τ'όκανε. Μά μια φορά, πού τούτου δέν ήταν πιά μπουρετό, τόν άκολουθ'ησε χωρίς νά διστάση, τρέχοντας πίσω του...

Ὁ Μιχαὴλ σήκωσε τὸ φανάρι τοῦ μπροστὰ στὸ πρόσωπο τοῦ ἀγνώστου.

— Ποιός είσαι; τοῦ εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή... Μὰ εὐτὺς ἐνωίωσε ἓνα τέτοιο δυνατό ξάφνιασμα ποὺ ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό.

«Δίχως άλλο είναι ο άνηψιός της κυρά Σταύραινα» σκέφτηκε. Τοῦ εἶχαν πῆ πῶς ἔμοιαζε πολὺ μὲ τὸ Γρηγόρη... Κι' ἀλήθεια τί φοβερὴ ὁμοιότης!

Γύρισε και κοίταξε τὸν ξάδερφό του.
Φαινόταν κι' αὐτός τὸ ἴδιο ξαφνιασμέ-
τος.

Ὁ ἀγνωστος χαμογέλασε βλέποντας πῶς εἶχε νὰ κάνει μὲ δυὸ παιδιά, μ' ὅλο ποῦ στὴν ἀρχὴ τοῦ φάνταζαν σὰν ἄντρες ξετελευσιμένοι. Ἔβαλε λοιπὸν τὸ χέρι στὴν καρδιά κι' ἀποκοίθηκε μὲ πολλὴ εὐγένεια, ποῦ εἶχε κατὶ τὸ προσποιητὸ, σὰ νὰ κοροῖδευε.

— Μὲ συμπαθᾶτε πού σᾶς ἔκανα ν' ἀνυσυχοῦστε. Εἶμαι ἕνας ξένος... Πλαγίηθηκα ἀνάμεσα στοὺς δρόμους τῆς πολιτείας σας, σὴν χωριάτης πού εἶμαι, καὶ γυρνῶ κάπως πάρωρα στὸ σπιτικό μου. Ἄν ὁ μεγαλοδύναμος μάλιστα δὲ μὲ βοηθοῦσε μὲ τὶς ἀστράπες του, θαρρῶ πῶς θὰ γύριζα ὡς τὰ ξημερώματα τοῦ κάκου... Καὶ σάμπως μπορεῖ κανεὶς νὰ βαστάῃ θῶς μέσα σὲ τοῦτῃ τὴν ἀνεμοζάλη.

Μεσολάβησε μικρή σιωπή... "Υστερα
ο ξένος, με τόν ίδιο πάντα τρόπο, ξα-
ναεῖπε:

— Στά χωριά μας οι άρχοντοι είναι άγιοι! χτυπάνε τούς ύποτακτικούς και βλαστημούν.... Μά έδω, στίς μεγάλες πολιτείες... πώς μπορώ νά τό ξεχάσω ποτέ; Δυό άρχοντόπουλα μόλις είδαν έναν ξένο, έναν ταπεινό νά πλαγιέται χωρίς φώς στά σκοτεινά, έτρεξαν νά τόν βοηθήσουν!

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Τὸν καιρὸν ἐκείνον ὁ Ἰησοῦς ἐ-
πήγαινε εἰς μίαν
πόλιν ὀνομαζομένην
Ναὺν. Καὶ μαζί με
αὐτόν ἐπήγαιναν καὶ
ἄρκετοὶ ἀπὸ τούς
μαθητάς του καὶ πο-
λὺς λαός. Μόλις δὲ
ἐπληροίαζεν εἰς τὰς
θύρας τῆς πόλεως,
εἶδε νὰ φέρεται ὄ-
πως ταφὴ ὁ ἀποθα-
νὼν υἱὸς μιᾶς μητέ-
ρας ποῦ ἦταν χήρα
καὶ μιὰ ἀκολουθοῦ-
σε κόσμος ἄρκετός.
Ὅταν ὁ Κύριος τὴν
εἶδε τὴν ἐλυπήθη πο-
λὺν καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τήν: Μὴν κλαῖς. Καὶ

[illegible]

σε ἤγγισε τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ, ἐκεί-
νοι δὲ πού τὸν ἐβα-
στοῦσαν ἐσταμάτη-
σαν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς
εἶπε: Νέε, ἐγὼ οὐ
λέγω νὰ σηκωθῇς
ἐπάνω. Καὶ ἀμέσως
ὁ νεκρὸς ἐσηκώθη-
κε καὶ ἤρχισε νὰ ὁ-
μιλῇ. Τότε ὁ Ἰησοῦς
τὸν παρέδωκεν εἰς
τὴν μητέρα του. Ὁ-
λους τοὺς παρόντας
τότε τοὺς ἑπτάς· φο-
βος κ' ἄρχισαν νὰ ὀ-
ξάζουν τὸν Θεὸν λέ-
γοντες ὅτι «μέγας
προφήτης ἔχει ἔλθει
μεταξὺ υἱας» καὶ ὅτι

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Τὸ αὐριανὸν Εὐαγγέλιον τοῦ Θεανθρώπου μᾶς διδάσκει, μὲ τὸ μεγάλο θαῦμα ποὺ μᾶς ἐξιστορεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκάς, περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Εἰς τὸ Εὐαγγέλιον αὐτὸ βλέπομεν τὴν μεγίστην δύναμιν ποὺ εἶχεν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὅταν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον ποὺ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας ἐκινδύνει νὰ ἀπολεσθῇ. Ἐπαπαφέρει τὸν μοιρογενῆ υἱὸν τῆς χήρας εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὸν παραδίδει εἰς τὴν ὀδυρομένην μητέρα τοῦ.

Τὸ μεγάλο αὐτὸ θαῦμα μᾶς ἀποδει-
κνύει διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ἐκτός
ἀπὸ τὴν ἀπεριόριστον δύναμιν τοῦ Θε-
οῦ ἀνθρώπου, καὶ τὴν μεγίστην φιλανθρω-
πίαν του. Ἡ δύναμις ὅπως καὶ νεκροὺς
ἐπαναφέρει εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὁποι-
αν δύναμιν μετέδωκε καὶ εἰς τοὺς ἀν-
ταξίους του μαθητάς, μᾶς πείθει ὅτι
τρέπει νὰ ἐλπίζωμεν εἰς τὴν μέλλου-
σαν ἀνάστασίν μας, τὴν ὁποίαν αὐ-
τὸς μᾶς ὑποσχέθη καὶ ἡ ὁποία εἰς τὸ
Σύμβολον τῆς ἁγίας ἡμῶν θρησκείας
ἀναγράφεται: «Προσδοκῶ ἀνάστασιν
νεκρῶν».

Γνωρίζομεν βέβαια ὅτι εἰς τὸν πα-
τοῦντα Θεὸν μᾶς τίποτε δὲν εἶναι
δύσκολον καὶ ἀκατόρθωτον. Ἐκείνου
ποῦ ἐδημιούργησε τὰ πάντα καὶ ἔβω-
κε τὴν ζῶην εἰς ὅλα τὰ ὄντα τῆς φύ-
σεως βέβαια δύναται νὰ ἀφαιρῇ καὶ
νὰ ξαναδίδῃ αὐτὴν εἰς αὐτά. Εἰς τὴν
ἀντίστασιν τοῦ Θεοῦ τίποτε δὲν δύναται
νὰ ἀντισταθῇ.

Τὸ τελευταῖον δημιουργημα τοῦ Θεοῦ εἶναι βέβαια ὁ ἄνθρωπος. Ἀλλὰ ἄρα γε ὁ Θεὸς ἐπλάσει αὐτὸν διὰ τὴν χρῆσιν ὀλίγα χρόνια ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἔπειτα διὰ παντός νὰ ἐξαφανιοθῇ; Εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἔκτισται καὶ περὶ τὰς μελλουσας γενεάς (Οὐρανίου καὶ γῆς) μέσα του ἑνα χηρόν ποθῶν, τὴν ζωὴν καὶ δι' αὐτὸ εἰς πάντα τὰς αἰὲς αὐτῆς ἀμύνεται καὶ ὁρᾷ τὴν ἐξουσίαν. Ὁ Θεός, ὁ ὅποιος ἔχει ἀπαραρίριστον ἀγάπην πρὸς πάντα τὰ κτίσματα του καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν

ἄνθρωπον, εἶναι δυνατόν νά ἀνητῇ καί νά μή θέλῃ τήν ἐκπλήρωσιν αὐτοῦ τοῦ πόθου μας; Ἄλλὰ καί ἐκτός αὐτοῦ. Ἡ ἀγία μας θρησκεία μᾶς διδάσκει ὅτι μίαν ἡμέραν θά δώσωμεν λόγον τῶν πράξεών μας ἐνώπιόν του. Ἄλλὰ πῶς μπορεῖ νά δώσῃ λόγον τῶν πράξεών του ὁ ἄνθρωπος δίχως νά γίνῃ ἡ ἀνάστασις τοῦ σώματός του; Θά ὑπάρχῃ βέβαια ἡ ψυχὴ του ποῦ ζῇ αἰώνια. Ἀλλὰ γνωρίζουεν ὅτι κατὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν ὅ,τι κ' ἂν πράξῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ πράττει μετὰ τὴν συνεργασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Ἐπομένως εἶναι δίκαιον καί ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου νά δώσουν λόγον ἐνώπιόν τοῦ ἐπουρανίου δικαστοῦ. Καὶ τὰ δύο συστατικά τοῦ ἀνθρώπου (ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα) εὐθύνονται ἐξ ἰσοῦ ἐνώπιόν τοῦ Θεοῦ.

Διὰ νὰ μὴ μᾶς μείνῃ ὅμως καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι κάποτε ὁ ἀνθρώπου θά ἀναστηθῇ καὶ ὅτι αὐτὸ διὰ τὸν Θεὸν εἶναι εὐκόλουν, δι' αὐτὸ καὶ ὁ μωνογενής του Υἱὸς ὅταν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον μαζί μὲ τὴν διδασκαλίαν του ἔκαμε καὶ τὰ θαύματα του, ἐξ ὧν ἕκαστος ζῶν εἰς νεκροὺς διὰ νὰ περθεῖ ὁ ἀνθρώπος ὅτι τὰ πάντα εἶναι δυνατό εἰς τὸν Θεόν.

Ὅπως εἰμεθα βέβαιοι διὰ τὰ ἀπο-
 θάνωμεν, ἔτσι πρέπει νὰ εἰμεθα βέ-
 θαιοι καὶ διὰ τὸ ἀναστῆθωμεν. Ἐκεί-
 νος ποῦ ἀνέστησε τὸν ἑαυτὸν τοῦ καὶ
 κατένικησε τὸν θάνατον, θὰ μὴ ἀν-
 τίστη δια μίαν νέαν καὶ αἰῶνα ὡς ζω-
 ῆς. Ἐχέτω αὐτοὺς ἐκ τοῦ νόθου πα-
 τοῦ, ὅπως τὸν νύκτωρ ἐκ τῆς ἐκείνου
 θάνατου. Ὁ κακὸς ἀποθνήσκει.
 Ἄς μὴ μᾶς τρουάζῃ καὶ ἀποθνήσκῃ
 πᾶν ὁ φόβος εἰς τὴν ἐκείνου τοῦ
 Μοινοῦ ἐς φροντίδων. νὰ εἰμεθα ἐκ
 τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ καὶ ἀποθνή-
 σκῶμεν μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ. Ὅσοι
 πεισθώμεν διὰ τὸ θάνατος εἶναι ὁ Θε-
 ος ἐκείνου νὰ γινώσκῃ καὶ ὁ ἀποθνή-
 σκει. Ἄς μὴ τὴν αὐτὴν ἔχοντες τὴν
 μάρτυρας τῆς Ἐκκλησίας. εἰς τὴν πο-
 με γασάν ἀντικρουάν τὸν θεόν.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἡ Διεθνὴς Ἐκθεσίς τῆς Θεσσαλονίκης ἀνοίξε κι' ἐφέτος τὰς πύλας τῆς Βέβαια θὰ ἦταν ὑπερβολικὸς κανεὶς ἀν' ἰσχυρίζετο ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ κρίσις τὴν ἀφῆκε ἀνεπηρέαστη. Γιατὶ πραγματικὰ γιὰ τὸ λόγον αὐτὸν ἡ Ἐκθεσίς ὑστερεῖ καὶ στὸν πλοῦτον τῶν ἐκθεμάτων καὶ στὴν εὐρύτητα τῆς συμμετοχῆς καὶ στὴν ἀθρόα προσέλευσιν κόσμου. Ὁ ἐπισκέπτης θὰ ἰδῇ μὲ τὴν πρώτην ματιὰ ὅτι ἡ κρίσις ποὺ μαστίζει σήμερα τὴν γῆραιά ἡμερὰ μας ἔπληξε καὶ τὴν μοναδικήν μας Ἐκθεσίαν...

Ἀλλὰ ξεπροβάλλει ἀπ' τὴν ὅλη αὐτὴ κατάστασις τῆς ἐκθέσεως κάτι ἄλλο πολὺ σοβαρὸν, ποὺ ἐπιτρέπει νὰ ἐξαχθοῦν συμπεράσματα εὐοίωνα, γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ δυναμικότητα, τὴν Ἑλληνικὴ πρόοδο, τὴν Ἑλληνικὴ ἀντοχὴ ἀπέναντι τῆς θυέλλης ποὺ ἐξερράνη στὴν Εὐρώπῃ....

Μὰ ὅς ἐκθέσωμε τὰς ἐντυπώσεις μας μὲ τὴν σειράν τους....

Κανένας δὲν θὰ κατηγοροῦσε τὴν Ἑλλάδα ἀν' ἐματῶν τὴν Ἐκθεσί τῆς. Ὁ πόλεμος εἶχεν ἐκραγῇ καὶ ὁ λαὸς θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀξιώσῃ νὰ τὸν ἀφήσουν ἀπερίσπαστον τῇ στιγμῇ αὐτῇ, νὰ ἐπιδοθῇ, ὑπὸ τὴν δυναμιθόλον πνοὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ—τοῦ κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ—στὸ ἔργον τῆς κάλης πρός τὰς διεθνεῖς δυσχερείας!... Κανένας, πολὺ περισσότερο, δὲν θὰ εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ λειτουργήσῃ κι' ἐφέτος ἡ Ἐκθεσίς....

Ἡ διεύθυνσις διωγῶς τῆς ἐκθέσεως, ἐν γνώσει τῶν ἐμποδίων, ποὺ ἦταν ὀχρεωμένη νὰ ὑπερακοντίσῃ, τὴν ὥργανωσεν. Κι' ἔτσι τὴν Κυριακὴ 24 Σεπτεμβρίου ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος καὶ οἱ Ὑπουργοί, ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Μακεδονίας κ. Κυρίλης καὶ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολοῦδης ἐγκαινίασαν ἐπισήμως τὴν Ἐκθεσίαν.

Καὶ ὁ κόσμος ἔτρεξε νὰ ἰδῇ τοὺς ἐκθέτας καὶ τὰ ἐκθέματα... Εἶπαμε πῶς ἡ Ἐκθεσίς δὲν παρουσίασε βέβαια τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ζωηρότητα τῶν ἁλῶν χρόνων!... Αὐτὸ ὅλοι τὸ ἀντελήφθησαν. Καὶ τὰ ξένα περίπτερα καὶ τὰ δικά μας ἦσαν πτωχότερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ!... Μὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς παρὰ νὰ σταθῇ μὲ ὑπερηφάνειαν μπροστὰ στὰ Ἐθνικὰ ἐκθέματα. Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀτενίσῃ ἑκπληκτὸς τὰς προόδους τῆς Ἑλληνικῆς παραγωγῆς!... Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ χαρῇ...

Γιατὶ ;

Μὰ εἶναι πάρα-πολλοὶ οἱ λόγοι!...

Βλέπει κανεὶς τὰς προόδους τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας! Βλέπει κανεὶς τὰς προόδους τῆς λαϊκῆς τέχνης, τὰς προόδους τῆς Ἑλλ. βιοτεχνίας, τὰς τεραστίαις προόδους τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς... Καὶ ἂν ἡ Ἐκθεσίς ἦταν ἐφέτος πρὸ πωγῆς, τὰ ἐκθέματά τῆς ἦσαν κατὰ ποιότητα, ἐν πολλοῖς, πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τὸν περασμένον χρόνον!... Ἐκεῖνος ποὺ ἐπισκέπτεται τὴν Ἐκθεσί κατὰ τὰ 14 αὐτὰ συναπτά χρόνια τῆς λειτουργίας τῆς, βλέπει πῶς ἀλματωδῶς ἐξελίσσεται ἡ Ἐθνικὴ μας παραγωγή! Καὶ στὰ σημερινὰ ἐκθέ-

ματα θὰ ἰδῇ ἀσφαλῶς πῶς ἐφέτος ἡ Ἑλλάς ἔχει σημειώσῃ σημαντικὰς καὶ ἀξιολόγους ἐξελίξεις τόσο στὴν παραγωγή, ὅσο καὶ στὴν ὀργάνωσιν τῆς κατανάλωσός τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων, καὶ γενικώτερα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου...

Βέβαια στὸ σύντομον αὐτὸ σημειώμα εἶναι ὑποχρεωμένος κανεὶς νὰ παραλείψῃ λεπτομερείας καὶ νὰ περιορισθῇ σὲ γενικότητες... Μὰ θὰ ἦταν παράλειψις ἂν δὲν ἐσημειώνα τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ περιπτέρου, οἱ ἐκθέται τοῦ ὁποῦ ἐξήντησαν καθ' ὅλα τὴν καλαισθησίαν τους, τῆς Μακεδονικῆς βιομηχανίας, τοῦ Α. Σ. Ο., καὶ ὁλόκληρο τὸ «ἀτελείωτον» περίπτερον τῆς Ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ τὸ περίπτερον τῶν ἐργαστηρίων τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος.

Μέσα σ' αὐτὰ θὰ σημειώσῃ ὁ ἐπισκέπτης δύο παρατηρήσεις... Τὴν ἀνάπτυξιν τῆς λαϊκῆς τέχνης καὶ ἰδιαίτερος τῆς Κρητικῆς τέχνης τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῶν Χανίων, καὶ τὰ μεγάλα ἀποτελέσματα ποὺ εἶχε στὴν γεωργικὴ παραγωγή ἡ ὀργάνωσις τῆς γεωργικῆς τάξεως ἀπὸ τὸν μεγάλο Ἀρχηγὸν μας!... Βλέπεις τὰ γεωργικὰ προϊόντα νὰ παρυσιάζουν ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον βελτίωσιν. Ὅλες οἱ ποιότητες εἶναι καλλίτερες. Τὸ σιτάρι, τὰ δημητριακὰ γενικῶς, ὁ καπνός, ἡ σταφίδα, τὰ καρπούζια, τὰ πεπόνια, καὶ ὅλα γενικῶς τὰ γεωργικὰ προϊόντα ἔχουν ἐπάνω τους τὴν σφραγίδα τῆς ἐπιμελείας τοῦ γεωργοῦ ποὺ τὰ καλλιεργεῖ καὶ βροντοφωνοῦν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γῆ μπορεῖ νὰ κάμῃ θαύματα ὅταν καλλιεργηθῇ μὲ ἰδιαίτη φροντίδα καὶ σύστημα.

Καὶ ἀποδεικνύουν ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο:

Πῶς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ γιὰ τὴν Ἐθνικὴ αὐτάρκεια δὲν ἀποτελεῖ κενὸν λόγον! Πῶς πραγματικὰ ἡ Ἑλληνικὴ γῆ ὅταν τὴν καλλιεργήσωμε ἐντατικὰ μπορεῖ νὰ θρέψῃ ὄχι μόνον τὸ σημερινὸ πλῆθος, ἀλλὰ δεκάδες ὁλόκληρον ἑκατομμυρίων!...

Ἐν συμπεράσματι, θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ Ἐκθεσίς, συνκρινομένη πρὸς τὰς προηγουμένας, δὲν ἦτο ἐπιτυχής, αὐτὸ βέβαια εἶναι ἀναμφισβήτητος ἀλήθεια. Μὰ εἶναι ἀλήθεια ἀκόμη πῶς ἂν κανεὶς τὴν κρίνῃ ὄχι ἀπλῶς συγκρίνοντάς τιν μετὰ τὰς ἄλλας, ἀλλὰ λογαριάζοντας καὶ τὴς διεθνεῖς συνθήκας, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἦνοιξε τὰς πύλας τῆς, δικαίως θὰ βροντοφωνήσῃ πῶς κι' ἐφέτος ἡ Διεθνὴς Ἐκθεσίς τῆς Θεσσαλονίκης ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν, μεγαλειτέραν ἀσφαλῶς ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν...

Καὶ βέβαια, ἡ Ἐκθεσίς τῆς Μακεδονικῆς πρωτεύουσας εἶναι σήμερα μιὰ τρανὴ ἀπόδειξις πῶς ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ μεγάλη Δρύς, ποὺ οἱ θύελλες εἶναι δυνατὸν νὰ σινοῦν τοὺς κλάδους τῆς, μὰ ὅτε τὴν τρομάζουν οὔτε τὴν καταβάλλουν...

★

Οἱ ἐπισκέπται τῆς ἐκθέσεως σταμάτησαν μὲ θαυμασμὸν ἐμπρὸς σὲ δύο ἄλλα περίπτερα!... Τὸ Κρατικὸ καὶ τῆς Ἐθνικῆς Ὄργανώσεως τῆς Νεολαίας!... Μὰ καὶ γιὰ τὰ δύο ἐπιβάλλεται ἡ ἀφιέρωσις ἰδιαίτερου σημειώματος.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

Ἡ Α Β Υ ὁ Διάδοχος Παῦλος μετὰ τῆς Πριγκηπίσσης Φρειδερίκης ἐξερχόμενοι τῆς Ἐκθέσεως.

Q6.7 _____
_____

11

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

«Σείς θα πάρετε τη σημαία των ελληνικών ιδανικών και θα την φέρετε πάρα πέρα, έως ότου άρκεση ό βίος σας, διά να την παραδώσετε εις τάς επερχομένας γενεάς, πού και αυτές θα την πάνε πάρα πέρα εις αιώνα τόν άπαντα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Πριν από κάμποσα χρόνια ή κόρη, ή γυναίκα, δέν καταπιάνονταν μέ έθνικά ιδανικά και σύμβολα. Οι μεγαλύτεροι της έλεγαν πώς μόνο υπόθεσι του άγοριού ήτανε όλα αυτά κι' άκούα έλεγαν ότι ή γυναίκα ζή για να όμορφαίνη τή ζωή. Όμως σήμερα δέν μας άρκει ή όμορφοιά τής ζωής,

ΚΑΝΗΦΟΡΟΙ ΠΑΡΘΕΝΟΙ

Μιά εικόνα από την «Πενθεσίλεια», πού παίχθηκε στις γιορτές τής 4ης Αύγουστου έφέτος από την Ε. Ο. Ν. μέ την πρωτοβουλία τής άκούραστης Διοικητρίας Θηλέων κ. Α. Μαντζούφα μας κάνει να μη ξεχνούμε την ψυχική έκείνη χαρά πού νοιώσαμε. Μειλίχια και ώραία έρχεται να γλυκάνη και να μαλακώση τό κάθε τι ή παρούσα των κανηφόρων παρθένων.

Βλέποντας την εικόνα αυτή άναγνωρίζουμε τίς Έλληνίδες εκείνες πού ζούν μέσα μας. Λιγνές σαν τά κρίνα, άπαλόγραμμες σαν τούς γύρω λόφους, χαριτωμένες σαν τό τοπίο μέσα στο όποιο ζούν, σσβαρές σαν την παράδοσί τους, άποδίδουν έδω την άληθινά ελληνική γυναίκα, πού ήμέρωνε ό,τι και να πλησίαζε. Ποτισμένη από την ώραιοπάθεια τής έποχής τής, δρᾷ, κινείται σύμφωνα μέ τόν έσωτερικό της κόσμο.

Η εικόνα αυτή είναι μία από τίς πιό καλά βαλμένες

μᾶς χρειάζεται και ή γνώσι του βάθους τής ζωής και ή σημασία τής. Γιατί σήμερα, μετά την 4ην Αύγουστου του 1936, άποχτήσαμε την άναγκαία συνείδησι ότι ή ζωή μας δέν είναι μόνο κάτι παρόν και πρόσκαιρο, αλλά κάτι αώνιο και άπέραντο. Δέν μπορεί λοιπόν και ή γυναίκα να άρκεσθῃ στην έπιφάνεια, αλλά χρειάζεται και τό βάθος.

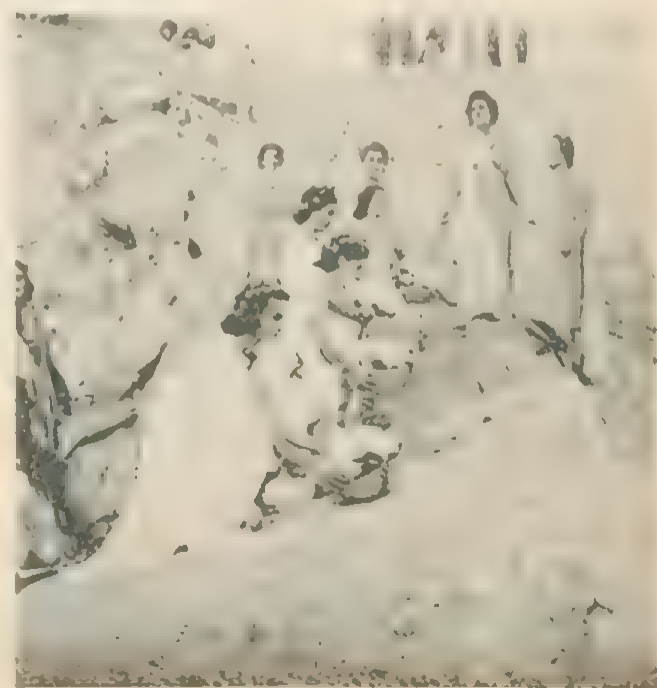
Γι' αυτό ό Άρχηγός την καθιστά σέ όλα κοινωνό και σ' όλα στίς χάρες και στίς λύπες το. σινολου, στα δ. καιώματα και στα καθήκοντα, στη γνώσι και στην κατανόησι όλων εκείνων των ιδανικών και συμβόλων, πού κυβερνάνε την σημερινή έθνική ψυχή. Γιατί έθνική ψυχή σημαίνει ή ψυχή όλων εκείνων των γενεών πού άπετέλεσαν, άποτελούν και θα άποτελέσουν τό "Έθνος.

Νέο κορίτσι.

"Ενα από τά ιερά μας έθνικά σύμβολα είναι και ή σημαία. Πόσοι άγώνες, πόσο αίμα δέν χρειάστηκε για να μπορέση τό γαλανόλευκο αυτό κομμάτι να κυματίζη σημεριανό χαιρούμενο πάνω από τα κεφάλια μας. Οι καεφτες κι' οι άρματωλοί τής έδωσαν τόν γαλανό τής "Ελλάδος στυμό, τή άριότητα αυτή τής έλληνικής πατρίδος. Της έδωσαν και τόν λευκό σταυρό, πίστι άσειστη στις χιονισμένες των ελληνικών βουνών κορφές. "Εβαλαν μέσα στο σύμβολο αυτό την ελληνική ψυχή των αιώνων, πού μέσα από την μαύρη σκλασιά την σκοτεινή, έτεινε πλατυφτέρουγη πρὸς τόν ούρανό, καρτερώντας άκούραστη τή άπολύτρωση. Μιά φορά τό 1821 στις 25 Μαρτίου ύψώθηκε και αλάλαξαν από ένθουσιασμό οι ψυχές. Και τώρα πάλι, μετά την 4η Αύγουστου 1936, στήθηκε μ' όλη την άγλη πού τής χάρισεν ό Έλευθερωτής μας από την σκλασιά του πνεύματος και τής συνειδήσεως. Όταν βλέπης ή κρατάς την σημαία άς σέ πλημμυρίζη ή ιερά έκείνη συγκίνησι πού θα σου χάριση την αυταπάρνησι για κάθε θυσία στο "Έθνος και στην Πατρίδα. Σύ, μητέρα, θα έμβάλης την άγάπη πρὸς τό άνώτατο αυτό σύμβολο και στο παιδί σου. Όμως πρέπει τώρα ή ίδια πρώτα να την αίσθανθής. Μόνο λαοί πού σέβονται τά σύμβολά τους ζούν και μεγαλουργούν.

Σ. Καρ.

και ψυχολογικά επιτυχημένες στο έργο. Έκεί είναι ή Έλληνίδα άληθινή. Όσες φορές την κυττάζομε θα μας γεννά την ιερή συγκίνησι.

τῶν ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ μας

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Τὸ ξεθωριασμένο κέντημά σας.

Συμβαίνει πολλές φορές ένα μας κίνημα, χρωματιστό προσκέφαλο ή τραπεζομάνδηλο, δισκόπανο ή φόρεμα, ενώ είναι κεντημένο με ήγγυσιμένες κλωστές να χάση τα λαμπιρά του χρώματα. Αυτό σημαίνει ότι δεν το μεταχειρισθήκαμε καλά.

Πάρτε ένα άσπρο, λινό ύφασμα, βρέξετέ το με ξειδό-
νερο και βάλτε το από την ανάποδη στο κέντημα. Έ-
πειτα σιδερώσατέ το με περισσότερο ζεστό σίδερο και ως
που νά στεγνώση τὸ βρεμμένο ύφασμα.

Τὰ χρώματα παρουσιάζονται πάλι ζωηρά και τὸ ὠραῖο ἐργόχειρο εἶναι νὰ βγῇκε νέο και ὠραῖο, αὐτὴ τὴ στιγμή ἀπὸ τὰ λεπτά σας χεράκια.

Τὸ κρέας σας.

Πολλὲς φορὲς ἀπὸ ἀμέλεια ἢ ἀπὸ ἀγνοια ἡ οἰκοδό-
σποινα δὲν προσέχει τὸ σθενατικὰ τῆς κρέας, μάλιστα
ὅταν δὲν ἔχη ψυγεῖο. Τὸ κρέας πρέπει νὰ κρεμασθῇ χω-
ρὶς ν' ἀκουμπᾷ πουθενὰ σ' ἓνα δροσερό, ἀγερικὸ μέρος
καὶ μάλιστα τυλιγμένο σὲ τοῦλι ἢ γάζα γιὰ νὰ μὴ τὸ πει-
ράξουν οἱ μυῖες. Ὅταν τὸ ἀποθέσῃ κανεὶς πρόχειρα πάνω
σὲ πιάτο ὡς τὸ βάζῃ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ δέρματος γιὰ
νὰ μὴ βγάξῃ ζουμί. Ποτὲ νὰ μὴ τὸ βάζετε πάνω σὲ σανίδι.
Ἐτοιμασμένο κρέας γιὰ ψήσιμο τυλίγετέ το μὲ πανί
βρεμμένο σὲ ξεῖδι. Κυνῆγι πουλιά ἀφήνετέ τα μὲ τὰ φτερά
των, μόνο βγάζετε τὰ ἐντόσθια, στεγνώνετε τὸ ἀνοιγμα
μὲ μιὰ πετσέτα, βάλετε πιπέρι, σχῖνο ἢ βάγια καὶ κρεμά-
στε το μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ ἑπάνω σὲ δροσερὸ μέρος.
Ὅταν θέλετε νὰ φυλάξετε τὸ κυνῆγι γιὰ περισσότερες
ἡμέρες τυλιξατέ το σὲ πανί βρεμμένο μὲ ξεῖδι, ποὺ φρον-
τίζετε νὰ ἀνανεώνετε κάθε τέσσαρες ὥρες.

Σπανάκι στο φούρνο.

Τώρα βγαίνει πάλι τὸ φθινοπωρινὸ σπανάκι. Ξέρουμε ὅτι τὸ σπανάκι εἶναι πλούσιο σὲ σίδηρο καὶ σὲ ἄλλες πολλές θρεπτικές οὐσίες ἢ βιταμῖνες, ὅπως τίς λέγει ἡ σημερινή βιοχημεία. Ἄς φροντίσουμε λοιπὸν τώρα σάν καλὲς νοικοκυρὲς νὰ μὴ τὸ ξεχνοῦμε.

Παίρνουμε ανάλογο με τα πρόσωπα σπανάκι—300
δράμια τη μερίδα—τό βράζουμε με αλάτι και μπόλικο
νερό και το περνούμε με βούτυρο άρκετό. Ένα κρεμμύδι
τριμμένο καθώς και δυο ντομάτες, ανακατεύουμε με δυο
αυγά για τη μερίδα και τυρί τριμμένο. Πιπέρι, αλάτι.

Τὸ μισὸ μίγμα ἀνακατεύουμε καλὰ μὲ τὸ ψιλοκομμένο σπανάκι, ποὺ τὸ χύνουμε σὲ ἀνάλογο ταψάκι. Ἀπὸ πάνω τὸ περιχύνουμε μὲ τὸ ἄλλο μίγμα καὶ τοῦ ρίχνουμε ἀκόμη ἓνα στρώμα τριμμένο τυρὶ. Τὸ ἀφήνουμε στὸ φούρνο ὥσπου νὰ κοκκινίσῃ καλὰ ἡ ἐπιφάνεια. Τὸ σερβίρουμε ζεστὸ μὲ κρέας ψητὸ ἢ καὶ μόνο. Γιὰ παιδιὰ ἀποτελεῖ μιὰ θαυμασιὰ τροφή.

ΜΙΑ ΛΕΠΤΗ ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ ΜΠΛΟΥΖΑ

Πληθραίζει το φθινόπωρο. Το κοστούμι, το ταγιέρ θα εμφανισθῇ σὲ λίγο καὶ ἡ μπλουζα κάτω ἀπὸ τὴν κομψή ζακέτα θὰ παίξῃ πάλι μεγάλο ρόλο.

Μιά θαυμασσία μπλουζίσσα, που μπορούν να έτοιμάσουν τα προκομμένα σας χεράκια, με μόνα υλικά φιλόμαλλάκι σε χρώμα παστέλ, με χοντές βελόνες και μέ..

ἐπιμέλεια καὶ προκοπή. Τὰ δύο τελευταῖα ὄλικά εἶναι ἀπαραίτητα.

Και ποιο το μέγιστο αποτέλεσμα; Μας φέρει, και, πού εργασθήκαμε μόνες μας και με πόση περηφάνεια το δείχνουμε στη φίλη μας.

Οι σκοφοί, στρώσαντες από τον άντρο της όπιας, περὶ τῆς στήλης, τὴν ἐγγὺς κορυφαίαν, ὡς ἐν ἀποδοῦναι τὴν ἰσχυρὰν ἀντιθέσιν καὶ πάλιν ἐν ἑκείνῃ Καὶ τὴν ἐπιτυχίαν λοιπὸν ἀναπημένα καὶ προκομμένα ὡς κορίσια.

τόσο αγαπίει. Τέλος πάντων τὰ γαυγίσματά του, δλοένα δυνατώτερα, μ' έθγατι από τήν έδρα του.

—Τί έχεις, Κάπη;

Μ' έκούτταζε και, έπειδή στην ταραχή μου δέν μπορούσα νά τόν καταλάβω, στάθηκε έτσι λίγες στιγμές κι' έβαλε τὸ πόδι του στην τσέπη μου όπου είχα τὸ ρολόι. Καταλάξαμε τότε πὸς νά είχα τήν άρρε γιά νά τήν πὴ στην «έντιμη όμήγυρι», όπως τόν καιρό πού ήταν στο θίασο τοῦ Βιτάλη.

Τοῦ τὸ έδειξα. Τὸ κύτταζε κάμποση ώρα σὰ νά προσπαθοῦσε νά θυμηθῇ. Έπειτα κουνιώντας γρήγορα-γρήγορα τήν οὐρά του γαύγισε δώδεκα φορές. Δέν είχε ξεχάσει. «Α, πόσα λεπτά θά κερδίζαμε μετ' τὸ ρολόι μας!

Ένα παιγνίδι παραπάνω πού δέν τὸ λογάριζα ως τώρα.

Έπειδή δλα αὐτὰ γίνονταν σὸ δρόμο, άντικρὺ στην πόρτα τῆς φυλακῆς, οἱ άνθρωποι μᾶς κύτταζαν περιέργα και μερικοὶ μάλιστα σταματοῦσαν.

«Αν τολμοῦσα, θά έδινα μιὰ παράσταση ἐκεῖ άμέσως» μὰ ὁ φόβος τῶν άστυφυλάκων μετ' έμπόδιζε. «Άλλως τε ήταν μεσημέρι κι' έπρεπε νά φύγουμε.

—Έμπρός!

—Έρριξα ένα τελευταίό βλέμμα, τελευταίό άποχαι- ριστὸ στὴ φυλάκη. Τὸ πῶς άπό τὸν τοίχον της δὺς στόχους πατέρας θάμνε κλεισμένος πέντε δλο- κληρα χρόνια, ἐνῶ ἐγὼ θά έτρεχα έλεύθερος όπου ήθελα, και ξεκινήσαμε.

Τὸ πὸς χρῆσιμο πράγμα γιά τὸ έπάγγελμά μου θά ήταν ένας χάρτης τῆς Γαλλίας. «Ήξερα πὼς πουλοῦσαν χάστας στίς προκουαίτες τοῦ Σηκουάνα, κι' άποφάσισα ν' άγοράσω, γι' αὐτὸ τράβηξα κατὰ τίς προκουαίτες.

Κατὰ τὸν δρόμο πῆγα πάλι στὴ Καρραβέλα, τὰ μά- τια μου έπεσαν σὸ ρολόι τοῦ Κεραμεικοῦ και μοῦ ήλθε νά ιδῶ ἀν τὸ ρολόι μου πῆγαινε σύμφωνα μ' αὐτό, όπως έπρεπε. Τὸ ρολόι μου έλεγε δωδεκάμιση και τὸ ρολόι τοῦ Κεραμεικοῦ μιὰ Πάσα από τα δυὸ πῆγαινε κατὰ! Μὰ ήλθε νά δώσω σὸ δεικτὴ τοῦ ρολογιοῦ μου μιὰ δακτυ- λιά, μὰ μιὰ σκέψι μετ' κράτησε: Ποιὸς μοῦλεγε πὼς τὸ δεικτὸ ρολοῦ, τ' άρρε, τ' άγαπημένο μου ρολόι, είχε άδικο και πὼς δέν έτρωγε πίτουρα τὸ ρολόι τοῦ Κε- ραμεικοῦ; Έτσι τὸ ξαναβάλα στην τσέπη μου, χωρίς νά τὸ πειράξω καθόλου. Γιά μένα, καλὴ ήταν κι' ἡ ώρα πού έδειχνε!

Εἶδα κι' έπαθα ὥσπου νά βρῶ ένα χάρτη όπως τόν ήθελα, πού νά εἶναι δηλαδὴ κολλημένος σὲ πανί, νά δι- πλώνεται και νά μὴ στοιχίξῃ παραπάνω από ένα φράγκο. Ἦτι τέλος βρήκα ένα, μὰ τόσο παλιό, τόσο κατε- σμένο, πού ὁ παλαιπωλῆς μοῦ τόν άφησε γιά έβδομη- ταπέντε λεπτά.

Τώρα μποροῦσα νά βγῶ ἀπ' τὸ Παρίσι, πράγμα πού άποφάσισα νά κάμω τὸ γρηγορώτερο.

Δυὸ δρόμους είχα νά πάρω: τοῦ Φονταντεπλὸς από τὴν πύλη τῆς Ἰταλίας και τῆς Ὁρλεάνης από τὸ Μον- ρουζ. Μὰ ήταν τὸ ἴσο ἀμφότερα, κι' οἱ δυὸ κι' ἡ τύχη μ' έκαμε νά δαλέσω τὸν δρόμο τοῦ Φονταντεπλὸς.

Καθὼς περνοῦσα τὴν δὺν Μονφειτάρ, πού τῶνός της, γραμμένον σὲ μιὰ γαλλικὴ παντοφλά, μὲ ξαναφρε- τόδες αναμνήσεις, —τὸν Γαροφλῆ, τὸν Ματτία, τὸν Ρι- κάρντο, τὸν τετάρτον μετ' τὸ λευκίτι, τὸν β' δροῦλα και τίλος τὸν καλὸ μου Βιτάλη, πού πέθανε γιά νά μὴ μ' ά- φῇ σὸν τανιερὸν τῆς ὁδοῦ Δελουραίν, — εἶδα ἐκεῖ κοντα στην ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Μενάρδου, ένα παιδί πού έμοιαζε μετ' τὸν Ματτία ἡ ἴδια κεφάλι, τὰ ἴδια ὄψη κα- τία, τὸ ἴσο γλυκὸ και ταπεινὸ ἔπος, τὸ ἴσο καλὸ σκε- λούπι. Ἀλλά, —περίεργο πράγμα, — αν ήταν αὐτός, δέν είχε μεγαλώσει από τότε.

Πλησίασα γιά νά τόν κυττάξω καλύτερα. Ναί, καλέ, αὐτός ήταν! Μ' έγνώρισε μάλιστα, γιάτὶ τὸ χλωμό του πρό- σωπο φωτίσθηκε από ένα χαμόγελο.

Δέν είπα σὲ, μοῦ είπε, πού ήλθες μιὰ μέρα σποῦ Γαροφλῆ μ' ἐκείνον ἐκείν τὸν άστρονυκτὴ γιρο, πριν πῶς στο νοσοκομείο; Ἀχ, πὼς μοῦ πονοῦσε τὸ κεφάλι, ἐκείνη τὴν ἡμέρα!

Κι' ὁ Γαροφλῆς εἶπε ακόμα άφεντικός σου;

Κύτταξε γύρω του φοβισμένος κι' έπειτα χαμηλώνον- τας τὴ φωνή:

Ὁ Γαροφλῆς, άποκρίθηκε, εἶναι στὴ φυλάκῃ. Τὸν έπαισαν εἰς αὐτὸς τὸ Ὁρλεάν, πού πέθανε ἀπ' τὸ πῶς έ- ληλο

(Ἀκολουθεῖ)

Τὸ βασιλόπουλο

Μιὰ φορά ζοῦσε ένα βα- σιλόπουλο πού τὸ πρόσωπό του έμοιαζε σάν τὸ φεγ- γάρι και ἡ καρδιά του ή- ταν σάν τὸ χρυσάφι.

Ἀγαποῦσε κι' έλεοῦσε τοὺς φτωχοὺς ανθρώπους και πολλές φορές παρου- σιαζόταν ντυμένο μετ' παληὰ ρούχα, γιά νά μὴ τὸ γνωρί- ζουν, και καθόταν στίς κα- λύβες τῶν φτωχῶν και μοι- ραζόταν μαζί τους τὸ ξερό ψωμί τους και τίς ἐλῆς πού οἱ καλοὶ ἄνθρωποι τοῦ προσέφεραν.

Στὸ παλάτι τὸ χάνανε πολλές φορές και δέν ξέρα- νε πού πῆγαινε.

Μιὰ μέρα έγινε κάτι πού άπεκάλυψε τὴν ταυτότητα τοῦ μικροῦ άγνώστου, πού καθόταν μαζί μετ' τοὺς φτω- χοὺς ἄνθρωπους και τοὺς συμπονοῦσε και τοὺς βοη- thoῦσε κρυφά.

Ένα άλλο παιδί ποδχε τὴν ἴδια μετ' τὸ βασιλόπουλο ἡλικία και ήταν από μιὰ μεγάλη κι' έπίσημη οἰκογέ- νεια, έκανε τὸν περίπατό του σὲ μιὰ συνοικία πού ζοῦσαν φτωχὲς οἰκογένει- ες, πού τίς βοηθοῦσε ὁ μι- κρὸς πρίγκηπας.

Κατὰ τύχη τὸν εἶδε τὴν ώρα ποδμπανε ντυμένος μετ' παληὰ ρούχα σὲ κάποιο σπιτί. Σταμάτησε και τὸν προσκύνησε κι' από τότε άγνωστος ήταν τὸ βασιλό- πουλο.

Αὐτὸ διαδόθηκε σάν ά- στραπή κι' ὅλοι σὲ λίγο εἰ- λογοῦσαν τὸ θεὸ πού τοὺς έστειλε ένα Βασιλῆ, πού είχε δώσει τέτοια ἠθικὴ ά- νατροφή σὸ γιό του, πού μιὰ μέρα θά κυβερνοῦσε τὸν τόπο. Ὅλοι τίς Κυρια- κὲς και τίς μεγάλες γιορ- τες πού δέν είχανε δουλε- ά τρέχανε κάτω από τὸ πα- λάτι και ζητοῦσαν νά δοῦν τοῦ Βασιλῆ και τὸ βασι- λόπουλο.

Ὁ Βασιλῆς έβλεπε κα-

χαιρετοῦσε τοὺς ὑπηκόους του και χαιρόνταν βαθεία, γιάτὶ έβλεπε πὼς άρχισε νά βασιλεῦῃ πραγματικά στην καρδιά τοῦ λαοῦ του.

Πέρασαν χρόνια πολλά κι' ὁ Βασιλῆς πέθανε και σὸ θρόνο ήρθε τὸ βασι- λόπουλο μετ' τὴ χρυσὴ καρ- δια.

Τότε ἡ Χώρα άρχισε νά παίρνη μιὰ νέα μορφή.

Ένας κίνδυνος μεγάλος κάποτε άπειλοῦσε τὴ Χώρα, ἐχθροὶ θέλανε νά πατήσου- νε τὸ έδαφος τῆς κι' ὁ νέος Βασιλῆς έκανε μιὰ προ- κήρυξι σὸ λαὸ του πὼς πρέπει νά μὴν αφήσουν τὸν ἐχθρὸ νά πατήσῃ σὸ ἱερὸ έδαφος τῆς πατρίδος. Ὅ- λοι τότε τρέξαν και πήρα- νε τὰ ὅπλα τους και μετ' τὸν Βασιλῆ μπροστὰ νικήσανε τὸν κατακτητὴ.

Μὰ τὴν τελευταία στιγμή σὲ μιὰ μάχη σκοτώθηκε ὁ νέος Βασιλῆς.

Τὴ χαρὰ τῆς νίκης άμέ- σως σκέπασε μετ' τὸ μαῦρο τῆς πέπλο ἡ λύπη. Ὅλη ἡ Χώρα νύθηκε στὰ μαῦρα και γιά χρόνια κρηνοῦσε τὸ βασιλόπουλο μετ' τὴ χρυσὴ καρδιά ποδχε γίνει πιά έ- νας θρόλος.

Ἀπάνω σὸ μνημεῖο τοῦ νέου Βασιλῆ εἶχανε χαρά- ξει τὰ πάρα κάτω λόγια:

«Ὁ πὸς γλυκὸς θάνατος εἶναι νά πεθάνῃ κανεὶς γιά τὴν πατρίδα του».

Και οἱ μητέρες τοῦ λαοῦ πού περνοῦσαν από κεί γο- νάτιζαν μετ' συγκίνησι και ρίχνοντας λίγα φρέσκα κι' ὡμορφα λουλούδια, όπως ήταν κι' ἐκείνος, δείχνον- τας τὸν τάφο τοῦ νέου Βα- σιλῆ πού πέθανε γιά τὴν πατρίδα του, λέγανε στα παῖδα αὐτούς:

«Εἰδὼ κοιμᾶται, ένας Βα- σιλῆς, κοιμᾶται τὸν πὸς γλυκὸ ὄπιο. Έίδωτε τὴ ζωὴ του γιά τὴν Πατρίδα πού εἶναι ἡ μεγάλη μας μαγία.

Ἀνδρέας Τσιριμπέας

ΤΟ ΑΓΡΙΟ ΔΕΝΔΡΟ

Στην Ελλάδα υπάρχουν δένδρα άγρια ή αδέσποτα, άγριες άχλαδιές, άγριες μηλιές, άγριες καστανιές, άγριες φουντουκιές. Βρίσκονται και άγρια κλήματα. Είναι μέσα σε ρευματιές. Μπερδεμένες οι βέργες των με τούς βάτους και με τὰ καλάμια και με τις δάφνες. Νοστιμώτατα δὲ τὰ σταφύλια πὺν κρέμονται σάν κουμπολόγια. Ὑπάρχουν και άγριες ροδιές με ξυνά μικρά ρόδια και άγριες κυδωνιές βρίσκονται με στυφά κυδώνια. Νά και μία άγρια συκιά. Μέσα στὸν βράχο ή ρίζα της ή ἐπάνω σὲ καμια ή παλιν ή ρωγμή άρχαίου πύργου. Λίγο ξυνοπά τὰ σύκα της, αλλά νοστιμώτατα. Είναι οι συκιές τῶν βράχων, οι βραχαλίτις. Σπανιὸς θά βρεθῇ παλιὸ φρούριο χωρίς συντροφιά μία άγρια συκιά. Καί άγριες ἐλῆες υπάρχουν, ἐκατομμύρια δένδρα, πολὺ πικρὸς ὅμως και μικρότατος ὁ καρπὸς τῶν. Ἀλλά και αὐτὸς ὅταν ὠριμάσῃ τρώγεται. Ἀφθονώτατες και οι άγριες μουριές. Είναι τὸ μόνο δένδρο άγριο πὺν ὁ καρπὸς του είναι μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ ἡμερο μούρο. Μαύρα μεγάλα μούρα εἶναι τὰ άγρια, αλλά κάπως ἐπικίνδυνα. Βάφουν ὅπου πέσουν. Τὸ ἡμερο μούρο δὲν ἔχει τόση βαφικὴ δύναμη. Γίνεται δὲ ὠραῖο ρακί ἀπὸ τὸ μούρο. Εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος κατασκευάζουν περίφημο μωρόρακο, καθὼς και εἰς τὴν Κρήτη. Ἀφθονώτατα εἶναι τὰ κούμαρα. Οὐδεὶς ἐξημέρωσε τις κουμαριές. Ὁ Θεὸς ἔκανε τὴν κουμαριά νά βγάξῃ χωρίς νά μολιασθῇ γεννώντας τὸν κόκκινο καρπὸ. Κάπου - κάπου βρίσκονται μέσα σὲ βραχώδεις ρεματιές και άγριες καρυδιές. Τὰ καρύδια αὐτὰ ἔχουν σκληρότατο φλοιὸ και ἐλαχίστη ψίχα. Ἀλλά άγρια δένδρα εἶναι τὰ σοῦρφα ή σοῦρδα. Ὁ καρπὸς τῶν εἶναι σάν μικρὸ μούσμουλο. Ἔχουμε και τις άγριες ξυλοκερατιές ή χαρουπιές ή κουντουριδιές. Ὁ ἄσωτος υἱὸς τοῦ Εὐαγγελίου ἔτρωγε ξυλοκέρατα. Είναι και τὰ άγρια φυσιτικά. Μικρά σάν σκάγια. Ἀρωματικώτατα, αλλά τόσο μικρά, ὥστε δὲν τρώγονται. Ἡ φυσιτικά, ή χαρουπία και ὁ σῖνος μοιάζουν. Μποροῦμε νά μολιάσωμε τούς σῖνους και νά κάνωμε χαρουπιές ή φυσιτικές.

Ἐπειδὴ δὲ ή Ἑλλάς εἶναι γεμάτη ἀπὸ σῖνους, μεγάλο στάδιο ἀνοίγεται γιὰ ἐξημέρωσι καὶ ἐμβολιασμό. Ὅλα σχεδὸν τὰ ἡμερα δένδρα ἔχουν και τὸ ἀντίστοιχὸ τῶν τῶν άγριο. Καμμιά φορά βλέπομε σὲ ἐρημικά μέρη μιά κοτὴ ἀμύγδαλιὰ γεμάτη ἀμύγδαλα. Πῶς τὴν ἔχουν ξεχάσει! Κυττάζουμε δεξιά και ἀριστερά μὴ μᾶς ἰδῇ κανεὶς και... κλέβουμε. Ἀπαγοήτευσις, τὰ ἀμύγδαλα εἶναι πικρά γι' αὐτὸ δὲν τὰ μάζεψαν, εἶναι τὰ πικρά ἀμύγδαλα.

Λοιπὸν ή φύσις ἔχει προνοήσει, ὅπως οἱ περισσότεροὶ καρποὶ εἶναι στυφοὶ ή πικροὶ ή ξυνοὶ και μικροί. Γιὰ νά μὴν τρώγονται εὐκολα. Καί άγριες κερασιές υπάρχουν, αλλά τὰ κεράσια τῶν εἶναι στυφώτατα. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως κατῳρώσας μολιάζοντας τὸ ἔνα δένδρο με τὸ ἄλλο νά ἐξημερώσῃ τὸν καρπὸ, νά τὸν κάνῃ γλυκύτερο και μεγαλύτερο. Καί τὰ πεῦκα πὺν εἶναι

τὸ ἀφθονώτερο δένδρο εἰς τὴν Ἑλλάδα και κάνουν τὴν ἀχρηστὴ κουκουινάρα ἀπὸ ἀπόψεως τροφῆς, μποροῦν και αὐτὰ νά μολιασθοῦν. Θά γίνουν τὰ ἡμερα πεῦκα πὺν λέγονται κουκουινάριες. Τίποτε δὲ δὲν εἶναι γλυκύτερο ἀπὸ τὸ κουκουινάρι, και θρεπτικώτατο. Ὅπως και ή παροιμία: «Τὸν ταΐζουν με κουκουινάρι».

Τὸ μολίασμα τῶν δένδρων εἶναι εὐκόλο. Πέρνουμε μερικὲς φλοῦδες ἀπὸ ἕνα ἡμερο δένδρο, ἀνοίγωμε μιά σχισμὴ στὰ κλαδιὰ τοῦ άγρίου δένδρου και μέσα βάζωμε μίαν ἡμερὴ φλοῦδα. Ἡ φλοῦδα αὐτὴ ἔχει μάτια ή κόμπους. Δένουμε τὸ τραῦμα με ἕνα κουρελάκι. Ἡ φλοῦδα ή ἡμερὴ τρέφεται ἀπὸ τὸν κορμὸ τοῦ δένδρου, και μετὰ βλαστίζει. Ἐπειδὴ εἶναι ἡμερὴ και ὁ βλαστὸς εἶναι ἡμερὸς. Κόβουμε τούς άγριους βλαστὸς και τὰ άγρια κλαδιὰ και ἀφίνομε τούς ἡμερὸς βλαστὸς. Ἐτσι με δυὸ λόγια γίνεται τὸ μολίασμα πὺν λέγεται και φέλιασμα και ἐξημερώσις και ἐξευγενισμός. Ὑπάρχουν πολλοὶ ἄνθρωποι πὺν τὸ ἔχουν γιὰ διασκέδασι νά μολιάζουν δένδρα, ἀδιαφορῶς τίνος εἶναι, αλλά πολλὰ ἡμερα δένδρα στοὺς λόγγους ἔχουν μολιασθῇ ἀπὸ τούς καλοὺς αὐτοὺς ἄνθρώπους.

Μποροῦν τὰ μέλη τῆς Ἐθνικῆς Νεο-

λαίας νά ἀρχίσουν τὸ ἔργο αὐτό. Τὸ κήρυγμα ή ἡ σταυροφορία ὑπὲρ τῶν δένδρων πὺν ἔγινεν ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως τὴν Νεολαία κυρίως ἀφορᾷ. Ἐκτὸς τοῦ φυτεύματος τῶν δένδρων, και τὸ μολίασμα. Είναι ὠραϊώτατο και ὠφελιμώτατο νά βγαίῃ κανεὶς εἰς τὴν ἐξοχὴ και νά βρῇ δένδρα ἡμιαδέσποτα ή τελείως αδέσποτα γεμάτα γλυκεῖς καρπούς. Γιατὶ τὰ περισσότερα άγρια δένδρα εἶναι στὰ ρουμάνια, στὶς λαγκαδιές, στὶς ράχες, στὰ ἀκαλλιέργητα μέρη, στοὺς βοσκοτόπους. Πιὸ εὐχάριστο θά εἶναι νά βγαίῃ κανεὶς σὲ μιά λαγκαδιὰ νά βρῇ σκὴ καρπὸς παρὰ μέσα στὸ κτῆμα του. Τὸ σύστημα εἶναι πρωτόγονον και ἐπαναφέρει τὸν ἄνθρωπον στὴν παλαιότερα φυσικὴ ζωὴ. Μᾶς ρίχνουν λοιπὸν στὸ ὑπαιθρο τὰ μολιασμένα δένδρα. Καί οἱ κληματαριές μέσα στὶς ἀδέσποτες ρεματιές μᾶς κάνουν νά μὴν αἰσθανώμεθα τὸν δρόμο ὡς πὺν νά εφάσωμε ἐκεῖ, νά κόψωμε ἕνα αδέσποτο σταφύλι κρεμασμένο μέσα στοὺς βάτους και ἄς ἀγκυλωθοῦμε. Εὐκολώτατο δὲ νά ἀνοίγωμε με ἕνα πάσσαλο μιά τρύπα στὴν ρευματιὰ και νά φυτεύωμε βέργα πὺν σὲ τρία χρόνια θά κάνῃ σταφύλια.

Κ. Φαλταίτης

Η ΣΠΑΡΤΗ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Ἡ Νέα Σπάρτη κτίσθηκε τὸ 1834 μ. Χ. ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσι, στὸν καιρὸ τοῦ Ὁθωνος, πάνω στὸν Δικτύναιο λόφο, σιμὰ στὸν Εὐρώτα και τὸν χεῖμαρρο Μαγούλα. Ἐχεῖ πλατεῖους δεινδροφυτεμένους δρόμους, ὁμορφὰ σπιτία και τρεῖς πλατεῖες. Στὴν ἐπάνω πλατεῖα εἶναι ή ἐκκλησιὰ τῆς Εὐαγγελιστρίας και τὸ ὠραῖο Γυμνάσιο. Ὁμορφὴ ἐκκλησιὰ εἶναι κι' ὁ Ἅγιος Νίκων, ὁ πολιοῦχος της. Χαρακτηριστικὰ εἶναι τὰ πολλὰ περιβόλια της. Τὰ σπιτία μοιάζουν με μικρὲς βιλίτσες, χωμένες μέσα στὰ λουλούδια και στὰ δένδρα. Οἱ τριανταφυλλίες κι' οἱ νεραντζιές με τούς χρυσοὺς τοὺς καρποὺς γέρνουνε πάνω στὶς ἀνθισμένες πορτοκαλιές και λεμονιές.

Ἡ Σπάρτη ἔχει Μουσεῖο μ' ἀγάλματα ἀρχαῖκά και Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς, χάλκινα και μολυβένια εἰδύλια ἀπὸ τὸ ναὸ τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς και τῆς Ὁρθίας Ἀρτέμιδος.

Σὲ τέσσερα σπιτία, σὲ διάφορα σημεῖα τῆς Σπάρτης, σῶζονται ψηφιδωτὰ με πολὺ ἐνδιαφέρον. Τὸ πιὸ ὁμορφὸ ἀπ' ὅλα εἶναι ἐκεῖνο πὺν παριστάνει τὴν ἀρπαγὴ τῆς Εὐρώπης, ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα πῶχουμε στὴν Ἑλλάδα. Τὸ παραμῦθι μᾶς λέει ὅτι μιά μέρα, ἐνῶ ή Εὐρώπη ἔκοβε λουλούδια, τὴν εἶδε ὁ Δίας και τυφλώθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν ὁμορφιὰ τῆς βασιλοπούλας πὺν μεταμορφώθηκε ἀμέσως σ' ἕνα μεγάλο ταῦρο και τὴν πῆγε καθίσματα πάνω του ἀπὸ τὴ Φοινίκη στὴν Κρήτη.

Τὴν ἀρχαία Σπάρτη περίμενε κανεὶς νά τὴν ἰδῇ νά καίτεται περὶ φανή ἀνάμεσα στὰ λείψανα τῆς ἱστορίας της. Ἰὰ ἀπὸ τὴν Σπάρτη ἐκεῖνὴ τίποτε σχεδὸν δὲν βλέπει κανεὶς. Ὁ Λυκούργος

με τούς νόμους τοῦ ἀπαγόρευσε τὴν πολυτέλεια και τὴν ἐνασχόλησι στὶς τέχνες και στὰ γράμματα και περιώρισε τις ἐκδηλώσεις τῶν Σπαρτιατῶν στὴ στρατιωτικὴ μόνον ζωὴ.

Καθισμένη πάνω σ' ἕνα λιθάρι, ἔχω ἀνοιχτὸ τὸν Πανουσανία και διαβάζω ἀχόρταγα τὴν περιγραφή τῆς παλαιᾶς πόλεως. Μὰ τίποτα δὲν βλέπω τώρα ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἐτάφο τοῦ Λεωνίδα, ὅπως λένε οἱ ντόπιοι, ἕνα ἥρωο δωρικὸ ρυθμῶ, τὰ ερείπια τοῦ Ρωμαϊκοῦ θεάτρου και τὰ φτωχικὰ ἀγκωνάρια τοῦ ναοῦ τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς.

Πάει ή ἀρχαία Σπάρτη, με τὴ σιδερένια πολιτεία, πὺν ἔχοντας γιὰ σύμβολο τὴν ὑπακοή στοὺς νόμους και τὴν ὑποταγή στὴν πατρίδα, κύλησε στὰ πόδια της ὁλόκληρη τὴν Πελοπόννησο και τὴν Ἀθῆνα ἀκόμη.

Τώρα λόφοι χαμηλοὶ, γυμνοὶ, σκεπασμένοι πὺν και πὺν ἀπὸ καινούργια κτίρια, ἀγκάθια, λιθάρια και λογίων λογίων ἀγριόχορτα, δείχνουνε τὸ χῶρο τῆς παλαιᾶς ρηγισσας, δίχως καμμιὰν ἐπίδειξι, πιστὰ στὴν ἀνάμνησι τῆς ἀπλῆς Σπάρτης και τοῦ μαύρου ζωμοῦ, τοῦ μοναδικοῦ φαγητοῦ τῶν Σπαρτιατῶν...

Δὲν χρειάζονται σημάδια γιὰ νά θυμῶ τὸν Λεωνίδα με τὰ καλλιπάρκρια του και τὴ Σπαρτιάτισσα μητέρα πὺν ἀποχαριετώντας τὸ παιδί της γιὰ τὸν πόλεμο τοῦδινε ή ἴδια τὴν ἀσιπὶδα και τοῦλεγε «ή τάν ή ἐπὶ τὰς».

Ἡ ἀρχαία Σπάρτη ζῇ και δίχως σημάδια ζωῆς. Κ' εἶναι ζωντανώτερη ἀπὸ μᾶς τούς ζωντανούς πὺν μ' εὐλάβεια και θαυμασμό πατάμε τώρα τὸ χῶμα της.

Ἀριστοβούλη Δ. Καψιμάλλη

ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Στίχοι: Σπ. Μεταξά

Μουσική: Α. Παπαδομήτριος

Στη γλυκιά μας πατρίδα την αγαπήσαμε στο ρί-
 κη... σου αθάνατες ελπίδες...
 Νεο- λαί αληθι- νή... Στην ό- λοκληρή μας την έ- δι-
 κή φω- τι- ζει αυγή κιό- με- γαλος κύμα νη- της και τα- μεσαιόδη γα- λιά-
 ρει- τρι- προς για μια ελπίδα λέ- α- ε μπροστά στην κη- κή καρ-
 δια- να πως πε- ρεγμένα να- α...
 Ναι της ελ- λας τα παι- α μπρος δ- οξα- λια λη- α
 μας να ζα- νει σ' είνε και- ρος Μι-
 τό Με- γαλο- βρει- λη- ας ε- μπρός πάλ- το- τ' ε-
 μπρος ελ- λας πρ- ος.

Σκαπανείς της 281ης Φ...
 της καλλιέργειας...
 Πάρου εις έκδρ...
 στρατικού Περι...
 Θεσσαλονίκη...
 της κατα...
 ου - Κυνουρίας...
 των και Θηλέων Πε...
 7. Ἡ Χωροδία Περιφ. Διοικήσεως Ἀργοῦ...
 σημαίας εἰς τὸ Στρατόπ. «Ἰω...

Ε

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΡΙΩ

5

4

6

8

7

ETON

Άσκήσεις αντιαεροπορικής βολής.

Διδασκαλία Φαλαγγιτισσῶν Π. Δ. Θ. Π. εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς».

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΨΩΜΙΟΥ

Όταν λέμε στην καθημερινή μας γλώσσα «ό άγωνας του ψωμιού», έννοούμε τόν συνολικό γιά τή ζήσι μας άγώνα και μόχθο. Μέ τόν «ιδρώτα του προσώπου σου νά κερδίζης τόν άρτον σου» λέγει και ή 'Αγία Γραφή.

Όταν τρώμε μέ άγαλλιάσι και μεΐς και τό παιδί μας ένα μοσκοβολισμένο και ξεροψημένο κομμάτι ψωμί δέν μπορούμε νά φαντασθούμε πόσα στάδια πέρασε στην Ιστορία του γιά νά καταλήξη από τό στάχυ στή σημερινή του μορφή, τήν τόσο έξευγενισμένη.

Από παλιά, πολύ παλιά χρόνια άρχίζει αυτή ή Ιστορία. "Αν μπορούσε νά μάς τή διηγηθώ τό ίδιο θάμοιαζε σάν ένα έκπληκτικό παραμύθι.

Τά πιό άρχαία κομμάτια ψωμιού βαστούνε από τή νεολιθική εποχή, δηλαδή από τό 2.500 π. Χ. Όμως υποτίθεται ότι τό ψωμί ύπήρχε πολύ πιό πριν, γιατί βρέθηκαν πάνω σέ συντρίμια άποτυπώματα σίτου και κριθής, από τήν εποχή 4.000 π. Χ. Τότε χωρίς άλλο μετεχειρίζοντο οι άνθρωποι τό άλεύρι ως άλευρόσουπα. 'Η έφεύρεσις όμως του ψωμιού χρονολογείται πολύ πιό πρωτίτερα από τό 2.500 π.Χ.

Αυτό μάς τό μαρτυρούν οι πυρόπετρες, δηλαδή οι ίσιες πυρωμένες στή φωτιά πέτρες πού έπηξαν και έψηναν τόν πολύτ τοϋ άλεύρου, πριν ακόμα έφευρεθούν τά από πηλό δοχεία, πού μπορούσαν νά άνθέξουν στή φωτιά. Τά πρώτα εύρήματα τών δοχείων έχουν μια κοίλη λεκανοειδή φόρμα, πού μάς άφήνει νά νοιώσουμε πώς κατασκεύαζε τότε τό ψωμί του ό άνθρωπος χωρίς φούρνο. Απλώς έρριχνε στο άραιό ζυμάρι μία πυρωμένη πέτρα. Μιά πρακτική δοκιμή μάς άρκεί. "Ας ρίξουμε μέσα σέ μία άλευρόσουπα ένα ζεστό λιθάρι. Σε λίγο θά δούμε ότι τό άλεύρι πυκνούται γύρω στην πέτρα και στερεοποιείται. "Αν τό ξεκολλήσουμε από τήν πέτρα θά έχουμε τήν πρώτη μορφή του ψωμιού, πού έκαναν οι άρχαίοι μας πρόγονοι μέσα σέ δοχεία και σέ λεκάνες. Αργότερα στο τέλος τής λιθίνης εποχής, δηλ. 2.500 π. Χ., και στο πρώτο ήμισυ τής εποχής του χαλκού 1.000 π. Χ. βλέπουμε τήν πηττα κάπως δύο έκατοστόμετρα πάχους μέ διάμετρο 20-30 έκατοστόμετρα. Γιά τήν κατασκευή της ήταν άναγκαίος ό φούρνος, πού άναφάινεται παντού προς τό τέλος τής νεολιθικής εποχής.

Τό ψωμί τής λεκάνης και ή πηττα ήταν άζυμα. Στο τέλος τής χαλκίνης εποχής άναφάινονται τά πρώτα ψωμιά μέ προζύμι, όπως άποδεικνύει ή πορώ-

δης των κατασκευή. Πότε πρώτη φορά παρουσιάσθηκαν δέν είναι έξακριβωμένο. Όπως είναι γνωστό πώς και πού έφκίανε ή οϊκοδόσποινα τό ψωμί της. Μεγάλη διαφορά ύπάρχει φυσικά μεταξύ του ψωμιού εκείνου και του σημερινού.

Εμείς σήμερα κάνουμε μεγάλες παρακαταθήκες άλεύρου. Τοϋτο δέν τό γνώριζαν οι άρχαίοι. Βρέθηκαν πολλά κομμάτια ψωμιού και δοχεία και πυρόπετρες και φούρνοι, δέν βρέθηκε όμως πουθενά ούτε ή έλαχίστη ποσότης άλεύρου. Αυτό σημαίνει ότι έτοιμαζαν πάντοτε μόνον όσο τους άναγκαιούσε. Έν τούτοις άποθήκευαν τό σιτάρι. Έπί μακρόν καιρόν έκανε έντύπωσι εις τους έρευνητάς, ότι σέ άνακαλύψεις άιθρωπίνων οϊκισμών εύρισκαν άπανθρακω-

μένα σιτηρά, χωρίς ό οϊκισμός νά είναι καμένος.

Η νεωτέρα όμως χημεία μπόρεσε νά διευκρινίση τό μυστήριο τοϋτο. Οι πρόγονοί μας φύλαγαν τις σοδειές των μέσα σέ μεγάλους λάκκους όπως και σήμερα οι χωρικοί τις πατάτες και τά γογγύλια γιά νά μη ξεβλασταρώσουν στο φώς. Όμως ή χλιαρή κάτω από τό χύμα ύγρασία έπέφερε άλλοι-ωσι και παρεσκεύαζε κατάλληλο έδαφος γιά βακτηρίδια. Ακόμη και σήμερα ό άγρότης φρόντιζει πολύ νά μην πάθη ό καρπός του άναδεύοντας και μετακινώντας τον.

Ο προϊστορικός άγρότης έκανε τό έξης: Καθάλιζε τά σιτάρια του κι'έτσι έμπόδιζε τό ξεβλαστάρωμα, έξουδετε-

ρώνοντας τή γέννησι τών βακτηριδίων. Τό ψήσιμο όμως αυτό δέν ήταν άλλο παρά άποθήκευμα όξέων χουμίνης, όπως λέει ή χημεία. Τά όξέα αυτά έχουν μία παράξενη χημική ιδιότητα. Στο πέρασμα του καιρού μέ τήν πρόσθεσι όξυγόνου μεταβάλλουν τά συστατικά του σιταριού σέ κάρβουνο, γεγονός πού ξέρουμε ήδη από τή γεωλογία συντελούμενο φυσικά σέ έκατομύρια χρόνια. Αφού όμως ό άνθρωπος έκανε τήν άρχή μέ τό ψήσιμο τών σιτηρών έγινε ή άπανθράκωσις πιό γρήγορα στα σιτηρά.

Τό ψημένο αυτό σιτάρι έτριβε ή νοικοκυρά σέ χειρόμυλο, πού παρουσιάζεται σέ πολύ παλιά χρόνια και έψηνε τό χοντροκομμένο άλεύρι άκοσκίνιστο μαζί μέ τήν κόλλα και τά πίτουρα, πού περιέχουν πολλές θρεπτικές ούσιες.

Η μικροσκοπική έρευνα άπεδείξε ότι στους άρχαίους χρόνους τό πιό συνηθισμένο σιτηρό ήταν τό σιτάρι, πού χάρις στις καλύτερες κλιματολογικές συνθήκες τής εποχής εκείνης φύτρωνε παντού. Έν τούτοις ύπήρχε και ψωμί μέ μικτό άλεύρι από σιτάρι και κριθάρι. Μάλιστα δέ μετά τήν κλιματολογική αλλαγή και μέ Ισλαδική χλόη.

Η κατά τή βοτανική γλώσσα *Cetaria islandica* χλόη περιέχει ένα διοξειδιο του άνθρακος, τήν λεχινίτην, πού ό λαός πρό πάντων στα βόρεια κλίματα μαζεύει και σήμερα ως δυναμωτικό τών φθισικών. Κατά τά έτη τής εύρωπαϊκής πείνης τό 1816 και 1817 έβραζαν τή χλόη αυτή γιά νά αποβάλλη τή πικρίλα της και τήν άλεθαν σέ άλεύρι. Έπίσης και κατά τά έτη του παγκοσμίου πολέμου έκααν πολλά πειράματα μέ τήν Ισλανδική αυτή χλόη.

Τό πιό έιδιαφέρον ψωμί βαστά από τόν 20όν π. Χ. αιώνα. Συνίσταται από σιτάρι 70%, 10% λιναρόσπορο και 20% ένα είδος καλαμπόκι. Βρέθηκαν και λειψανα είδους γαλέττας του ψωμιού αυτού, πού οι νομάδες τής προϊστορικής εποχής έπαιρναν μαζί τους γιά τά μεγάλα τους ταξίδια.

Σ. Καρ.

«Η καλλιέργεια τής Έλληνικής γής στόν άνώτατο βαθμό άποτελεί γιά τόν καθένα και τή κάθε μία από σας Έθνικό καθήκον, όμοιο μέ τό καθήκον τοι Στρατιώτου».

ΖΗΤΩ! ΛΟΙΠΟΝ

Έχουμε στο γραφείο ένα σωρό γράμματα, που όλον τόν περασμένο χρόνο μᾶς έστέλλατε έσείς οι Σκαπανείς απ' όλην τήν Έλλάδα. Σε όλα αυτά τὰ γράμματα έζητούσατε νᾶχετε και σεις μιὰ ξεχωριστή γωνίτσα στο περιοδικό όλότελα δική σας. Και δός του! όλο κι' έπαυραπωνιώσαστε.

Όπου, που λέτε, ένα πρωί νά σου ό Κύριος Κυβερνητικός μας Έπίτροπος στά γραφεία και μᾶς λέει πώς ό 'Αρχηγός σάν έμαθε κι' 'Εκείνος τήν παράκλησι αυτή, έκρινε δίκηο νάχουν και οι Σκαπανείς ένα μικρό κηπάκο μέσα στη «ΝΕΟΛΑΙΑ» - δυό δικές τους σελίδες ξεχωριστές. Και νά λοιπόν οι σελίδες μας! Τάχουν όλα! Τό άρθρο τους, τό διήγημά τους, τις χρήσιμες γνώσεις, τὰ εύθυμά τους, τό σαλονάκι με τις εικόνες σας - και μαζί τό ανάγνωσμα με τὰ παθήματα του Γιαννάκη.

Μά τί φωνές είναι αυτές; Σταθήτε παρακαλώ νά τελειώσω και ύστερα ζητωκραυγάσετε!... Πώ! πώ! καλέ δέν σωπάτε; Τότε θά αναβάλω κι' έγώ για τό άλλο τεύχος όσα είχα άκόμη νά σᾶς πώ, και θά φωνάξω μαζί σας:

Ζήτω ό 'Αρχηγός ό καλός πατέρας τών παιδιών, ό 'Ιωάννης Μεταξάς...

Ένας μεγάλος Σκαπανέας

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΣΑΠΙΑ ΜΗΛΑ

Μιά μητέρα από έπαρχία είχε στείλει τό Λάμπρο της στη πρωτεύουσα νά σπουδάσει. Κάποτε του έστειλε ένα καλάθι γεμάτο μήλα. Ό Λάμπρος αισθάνθηκε μεγάλη χαρά, όταν αντίκρουσε τό καλά-

Ό Λάμπρος αισθάνθηκε μεγάλη χαρά όταν αντίκρουσε τό καλάθι.

θι, τό ωραίο δώρο της μητέρας του. Αγαπούσε πολύ τήν μητέρα του. Αλλά κι' εκείνη έκανε ό,τι ήμπορούσε γι' αυτόν. Με πόση λαχτάρα έτοιμαζόταν ν' άνοίξη τό καλάθι... Τί στενοχώρια όμως και τί άπογοήτευσι έδοκίμασε όταν τό άνοίξε. Τά μήλα σάπια! Όυτε ένα γερό! Τόν έπήραν τὰ κλάματα.

Δέν χάνει καιρό. Παίρνει χαρτί και μελάνι και της γράφει ένα γράμμα γεμάτο παράπονο. «Μητέρα μου, της έγραφε, γιατί μου

Ό μικρός Σκαπανέας 'Αμέρ. Τομπακάλης... παρέλα...

τό έκανες αυτό;»

Έπειτα από λίγες ήμέρες έλαβε τήν απάντησι. «Λάμπρο μου. Έλαβα τό γράμμα σου. Τό εδιάθασα με προσοχή. Είδα, παιδί μου, τή λύπη σου. Μάθε, όμως, ότι έγώ έγέμισα τό καλάθι με καλά και γερά μήλα. Έβαλα όμως μέσα και έ-

Κόλπα και παθήματα του Γιαννάκη Φασαρία

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1ον

[Τὰ πρώτα χρόνια του Γιαννάκη - 'Η σιλουέτα του. Κατορθώματα και σκανταλιές που τρελλαινούν άνθρωπο].

Γιαννάκης Φασαρία! Όνομα και πράμα!

Δέν σᾶς εύχομαι παιδιά μου νά συναντήσετε στη ζωή σας ένα τέτοιο σωστό ζιζάνιο, όπως ήταν ό Γιαννάκης της Ιστορίας μας...

Δέν ήταν κανένα παιδί του δρόμου που φύτρωσε, όπως λένε, σάν μανιτάρι. Όχι!

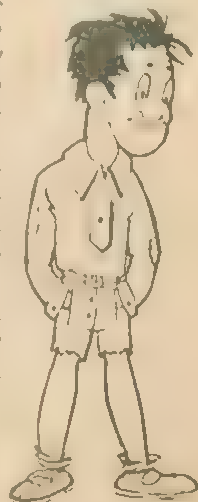
Ήταν γυιός μιᾶς πολύ καλής και τίμιας οικογένειας! Τί πάει νά πῇ ο-

μως αυτό; Από ρόδο βγαίνει άγκάθι λέει και ή παροιμία. Και πραγματικά ό Γιαννάκης μας ήταν άγκάθι από ρόδο και μάλιστα... γαϊδουράγκαθο!

Θέλετε τό σουλούπι του; Ό,τι κακό σκεφτήτε τό είχε τό διαβόητο αυτό παιδί...

Ήταν τεμπέλης και λαίμαργος σάν γουρούνι, αϋθάδης και καυγατζής όσο δέν παίρνει, αλλά και δειλός και ύπουλος.

Μπορεί νά πῇ κανείς πώς είχε καλή

Ό ζωντανή εικόν του Γιαννάκη.

ΤΩΝ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ ΜΑΣ

Χρήσιμοι γνώσεις

Ένα τεχνικό σκιάχτρο...

Όρϊστε καί Ένας εύκολος καί Έξυπνος τρόπος νά κάnete Ένα στερεό καί δμορφο σκιάχτρο μέσα στό λαχανόκηπό σας γιά νά φοβούνται τά πουλιά πού σας κάνουν ζημιές.

Μπήξτε στή γή Ένα χονδρό καδρόνι καί πάνω σ' αυτό καρ-

φώστε μέ μιά γερη μεγάλη πρόκα Ένα πιό φιλό καδρόνι, στό όποιον Έχετε τοποθετήσει όριζόντια, όπως δίχνει τό σκί- τοο μας, δυό σανίδια προιονι- ομένα σαν χέρια.

Αν τώρα ντύσετε τή βάσι αυτή θά Έχετε Ένα τέλειο σκιάχτρο.

Πώς δένονται τά ζωα...

Καιμιά φορά εύρίσκεσθε στην άνάγκη νά δέσετε σ' Ένα στύλο ή σ' Ένα κομμένο ξηρό δένδρο τήν αί- γα σας ή τό πρόβατό σας καί τρέμειτε κυριολεκτικά μήπως τό ζωό φέρνοντας βόλτες τυλιχθή καί πνιγί.

Αυτό θά τό αποφύγετε αν πάρτε μιά σιδερένια κουλούρα τήν βάλτε γύρω στό δένδρο ή στό στύλο καί δέσετε από τήν κουλούρα τό σχοινί. Όσο καί νά γυρίση τό ζωό δέν θά μπερδευτή ποτέ.

ΈΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Ό Νιόνιος είδε μιά μέρα στόν ύπνο του πώς πάτησε Ένα καρφί. Καί τό πρωί Έδωσε τό πόδι του.

Ό Παύλος, πού πήγε τό πρωί στό σπίτι του σαν Έμα- θε τό λόγο πού είχε δέσει τό πόδι του, του είπε:

— Καλά νά πάθης δς μήν πλάγιαζες ξυπόλητος!

Ό Μήτσος καί ό Κωστάκης πη- δούν. Ό πρώτος, πού περνά τόν δεύ- τερο στό πήδημα, του φωνάζει:

— Κωστάκη σέ περνά δυό πόδια!

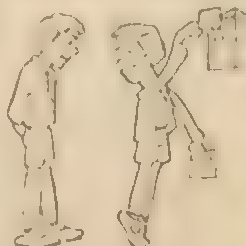
Καί ό Κωστάκης:

— Τό ξέρω. Είσαι τετράποδο!

— Τό αντίθετον του καλός ποιό είναι;

— Κακός, ψυχρός κι' άνάποδος.

Ό Κίμων έτοιμάζεται νά ρίξη στό γραμματοκιβώτιο δυό γράμματα.

Στ' ου- του λέγει. Ένα φάσε τόν σ' ό Ένα δέν Έγ- ε βάζει γράμματα τόσημο.

— Μά δέν βλέ- πεις, άπαντά ό Κίμων, πού στό άλλο Έχω βε- ρει δό.

Ανω: Η Σκαπάνισσα Εύγενία Ζαλιμιά. Άριστερά: ό Σκαπ. Άπ. Τζινέρας. Δεξιά: ό Σκαπ. Μαρκάκης

να πού είχε άρχίσει νά σα- πίζη. "Ηξευρα ότι αυτό θά έχα- λούσε καί όλα τά άλλα. Τό Έ- καμα όμως, παιδί μου, αυτό, γιά νά σου δείξω τούτο: "Αμα σέ μιά παρέα είναι Ένας κακός, αυ- τός άσφαλώς θά χαλάση καί ό- λους τούς άλλους. Πρόσεχε λοι- πόν πάντα στην έκλογή τών φί- λων σου.

καρδιά, αλλά είχε μέσα του τό μικρό- βιο της φασαρίας, πέθαινε γιά άνα- κατοσύρα καί χαλάστρα!

Τό ίδιο του τό παρουσιαστικόν Έδει- χνε άμέσως τί μάρκα ήταν ό διαβολο- Γιαννάκης.

Έκλείει τήν Παυλίνα στό ντουλάπι.

Τά μαλλιά του ήταν πάντα άνα- κατωμένα καί πασπα- λισμένα συ- νεχώς μέ σκόνες καί μέ άχυρα, τά χέρια του ή- ταν σωστή πολυκατ ο ι- κία από... πατώματα

λάσπης καί μουτζούρας. Τό πρόσωπό του ήταν πάντα καταποταγκρουνισμένο μέ γουρλωμένα μάτια καί ούδέποτε καθαρή μύτη, πού τό είχε άμαρτία του άθλιος νά τήν καθαρίση κάποτε! "Όσο γιά τά ρούχα του, σήμερα τά- δαζε καί άδριο είχαν... παράθυρα!

Τό σακκάκι του δέν είχε ποτέ κουμ- πιά καί τίς τράντες του τίς είχε μετα- βάλει σέ... σφεντόνες... Έκανε τή στήριξη του πανταλονιού του σέ δυό φουρκέτες.

Οι κάλτσες του κρεμόντουσαν πάν- τα καί τά παπούτσια του τά φορούσε γιά... παντούφλες...

Αυτό ήταν τό σουλούπι του. Άλλά εκείνο πού τόν Έκανε άνυπόφορο ήταν ή ποιηρή διαγωγή του.

Του άρεσε νά βρίσκη συνεχώς κόλ- πα, γιά νά δυσαρεστή καί νά πειράζη

τούς άλλους μέ άνοστα άστεϊα.

Στό σχολείο ήταν ό άρχηγός! "Αλ- λοι του Έγραφαν, άλλοι τόν Έξυπρε- τούσαν. Είχε έπιβάλεϊ... φορολογία στους συμμαθητάς του, σέ λουκούμια καί φρούτα. Έδενε σκύλους στην κα- μπάνα του σχολείου, άφηνε σφήκες καί μέλισσες μέσα στην τάξη τήν ώρα τοδ μαθήματος ή Έτριβε τζιτζίκια γιά νά κάνη θόρυβο. Κάποτε προμηθεύ- θηκε κι' άπόλυσε μέσα στό μάθημα δυό ποντίκια πού χάλασε ό κόσμος...

Άλλά αυτές πού μαρτυρούσαν κυ- ριολεκτικά στό χωριό του ήσαν οι ά- δελφός του. Μιά μέρα Έκλεισε τήν Παυ- λίνα μέσα σ' Ένα ντουλάπι!

— Έλα Παυλίνα νά δής τί ώραία πού είναι Έδω, της είπε γλυκά.

Καί ή κουτή μπήκε μέσα.

(Η συνέχεια στό προσεχές)

Ἀπὲλθε ἀπὸ τῶ νηοῦ ὅστις ἔρχετο καὶ ἕνα νηοῦναι, ὁ Κερκαραίος, ὅπου οἱ ἀποκοκοί ἐξορῶσαν τὰ κανόνια, πού εἶχαν βγαλεῖ ἀπὸ τὸ «Ἁλὺν λόρδ», ἔτσι ζῶσαν, χωρὶς νὰ στερεώνονται τίποτα, ἐπιτυχεῖς ὅσο πιά μποροῦν νὰ εἶχαν ἀνθρώπους ἀποκλησισμένοι ἀπὸ ἅλο τὸν ἐπὶλοιο, κὸ κόσμο, καὶ χωρὶς πολλὰς ἐπιβείας νὰ ζα- νταγυρίσουν μιὰ μέρα στὴν ἀναγκισμένη πατρί- δα τους· γιὰτί ἀπὸ τὸ μέρος ἐκείνου τὸ ὠ- κειανὸν δὲν ἐπρωῶσαν πλοία, παρὰ μόνον κατὰ τὴν ἀν σπρωχόνταν κανίνα ἀπὸ ἐρι- κυμία.

Καὶ τώρα οἱ παλαιοὶ ἄποικοι, ποὺ ἄπομει-
νουν ἐκεῖ, — ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ζερματῆ,
ὁ Τάκας καὶ ὁ Ἐριστατός, — δὲ βάζουν τὴν ὀρ-
τὴν γυρίσιν ὡς «Ξεφιασ» μὲ τους ἀγαπημένους
τους. Ἀλλὰ δὲν τους περιμένουν μόνον: Μία
ἀγγλικὴ οἰκογένεια, ἀπὸ πατέρα, μητέρα καὶ
κόρη, — τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία Οὐδὼλστον
καὶ τὴν νιαρή μὲν «Ἄννα», — πουν ταξιδεύουν με-
τὰ «Ξεφιας», ἀποφασίζουν νὰ μείνουν στὴ
Νέα Ἑλβετία, γιὰτὶ τὸ κλίμα τῆς κρήνης
κατάλληλο γιὰ τὴν κλονισμένη ὑγεία τοῦ οἰ-
κογενειαρχῆ. Μόνο ἡ μικρότερη κόρη τους, ἡ
Ντόλλα, ἐγγυε μετὰ τὴν κορσέττα. Ἐτοί κι οἱ
δύο οἰκογένειες περιμένουν μὲ τὴν ἴδια ἀνυ-
πομονήσιν τὸν «Ξεφιας». Σ' αὐτὸ τὸ διαμεταξὺ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Ἡ τρικυμία βάσταξε τρεῖς μέρες.
Σ' αὐτό τό διάστημα τῶν τριῶν ἡμε-

ρών που «Φλάγκ» κινδύνευσε να χαθή, το πλήρωμα μαζί με τον υποπλοίαρχο Ροβέρτο Μπόρουπτ, που έδειχνε από καιρό σημεία ανταρσίας, έστασίασε, και τοῦτο, ἐπειδὴ ὁ ὑποπλοίαρχος Μπόρουπτ, ἄνθρωπος ἐμπαθής, φθονερός καὶ μνησικακός, εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ κυβερνήσῃ αὐτὸς τὸν «Φλάγκ»· ἐπειδὴ δὲν τὸ κατῴρθωνε, ἔτρεφε στὸ βάθος τῆς ψυχῆς του ἕνα μεγάλο μῖσος ἐναντίον τοῦ πλοίαρχου Γκούλδ.

Σὲ μιὰ στιγμή που τὸ παραμικρότερο λάθος στὸ χειρισμὸ τοῦ πλοίου θὰ μπορούσε νὰ φέρῃ τὴν καταστροφή, ὁ ὑποπλοίαρχος Μπόρουπτ ἐξετέλεσε ἀδέξια τὴ διαταγὴ τοῦ πλοίαρχου ποὺ εἶχε διατάξει νὰ κατεβάσουν γλήγορα τὰ πανιά, ὥστε νὰ μὴ βρεθοῦν στὴν ἀνάγκη νὰ κόψουν τὰ κατάρτια. Τὸ λάθος ἦταν τόσο φανερό, ποὺ δὲν ἐτόλμισε κανεὶς ἀπὸ τὸ πλήρωμα νὰ ξεστομίσῃ λέξι.

Ὁ πλοίαρχος διέταξε τότε θυμωμένος τὸν Μπόρουπτ νὰ κλεισθῇ στὴν καμπίνα του καὶ νὰ μὴ ξαναβγῇ. Κι' ὁ ὑποπλοίαρχος χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῇ καθόλου πῆγε στὴν καμπίνα του. Λίγο ἔλειψε νὰ τοὺς βουλιάξῃ. Κι' ἂν ὁ πλοίαρχος Γκούλδ δὲν φρόντιζε ἀμέσως νὰ διορθώσῃ τὸ σφάλμα του, θὰ εἶχαν ὀρισμένως βουλιάξει. Γιὰ τὴν πράξι του αὐτὴ θὰ περνοῦσε ὅταν θὰ γύριζαν ἀπὸ ναυτοδικεῖο. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ τρικυμία κόπασε καὶ τὰ κύματα δὲ σάρωναν πιά τὸ κατὰστρωμα τοῦ «Φλάγκ». Εἶχε ὅμως βγῇ ἀπ' τὴν πορεία του πολλὲς ἑκατοντάδες μίλλια κι' εἶχε ἀντίθετο δρόμο πρὸς τὸ νησί τῆς Νέας Ἑλβετίας.

Τις ἐπομένους ὀκτὼ ἡμέρες δὲν ἐσημειώθηκε καμμιὰ ἀπειθαρχία, ἂν κι' ὁ ναύκληρος Τζὼν Μπλόκ ποὺ εἶχε ἀναλάβει νὰ σιάξῃ τὰ πανιά, ἔβλεπε πὼς τὸ πλήρωμα ζητοῦσε ἀφορμὴ νὰ στασιάσῃ. Ἀξαφὰ βλέπουν πάνω στὸ κατὰστρωμα τὸ Ροβέρτο Μπόρουπτ καὶ γυρίζοντας στὸ πλήρωμα, ἐπρόσταξε μὲ φωνὴ δυνατὴ: «Ἐδῶ, σύντροφοι!» Ὁ πλοίαρχος Χάρρυ Γκούλδ ἔτρεξε στὴν καμπίνα του νὰ πάρῃ τὸ πιστόλι. Ἀλλὰ δὲν πρόφτασε νὰ τὸ μεταχειρισθῇ. Μιὰ πιστολιά ποὺ τοῦ τὴν ἔρριξε ἕνας ναύτης, τὸν βρῆκε στὸ κεφάλι κι' ἔπεσε πληγωμένος στὴν ἀγκαλιά τοῦ Τζὼν Μπλόκ. Τὸ πλήρωμα εἶχε στασιάσει μὲ ἀρχηγὸς τὸν Μπόρουπτ καὶ τὸν τρίτο ἀξιωματικό. Τοῦ κάκου ὁ Τζὼν Μπλόκ, ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκίσκος κι' ὁ Τζέιμς Οὐόλστον θελήσανε νὰ ἀντιταχθοῦν. Τοὺς ἐνίκησε ὁ ἀριθμὸς. Δέκα ναῦτες τοὺς πιάσανε καὶ τοὺς κατέβασαν μαζί με τὸν πλοίαρχο κάτω στὸ ἀμπάρι.

Πέρασαν μέρες πολλές.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ ΣΤΗΛΗ τοῦ Διαβόλου

Διάγνωσης καὶ θεραπεία τῆς ἐλονοσίας

Ἡ διάγνωση τῆς ἐλονοσίας δὲν εἶναι πάντοτε εὐκόλος ὅπως νομίζουν πολλοὶ μὴ ἱατροί, ποὺ σπεύδουν εὐκόλως νὰ κάμουν διάγνωση ἐλονοσίας χωρὶς τὴν ἐπέμβασιν τοῦ ἱατροῦ.

Ὑπάρχουν περιπτώσεις ποὺ ἂν δὲν γίνῃ μικροβιολογικὴ εξέταση τοῦ αἵματος δὲν ἀποδεικνύεται τίποτε ἀπὸ τὴν κλινικὴ εξέτασι τοῦ ἀρρώστου. — Ἡ νόσος συγγέεται συχνὰ μὲ τὸ Καλά-αζάρ, ἀρρώστεια ποὺ μοιάζει καταπληκτικὰ μὲ τὴν ἐλονοσία. Ἀλλὰ ἡ προσεκτικὴ εξέτασις καὶ τὸ ἐξηρημαμένο μάτι τοῦ ἱατροῦ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἐργαστηρίου θέτουν ἀσφαλῆ διάγνωση. — Ἐπειτα ὅταν μέσα στὸ αἷμα τοῦ πάσχοντος ὑπάρχουν 2 μορφές μικροβίων, τοῦ τριταίου καὶ τοῦ τεταρταίου, τότε ὁ πυρετὸς εἶναι συνεχής, διότι τὴ στιγμή ποὺ πάει νὰ πέσῃ ὁ πυρετὸς τοῦ τριταίου ἀρχίζει ὁ πυρετὸς τοῦ τύπου τεταρταίου καὶ ἔτσι ὁ πυρετὸς συνεχίζεται ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι συγγέεται ἡ νόσος μὲ τὸν ἐκτικὸ πυρετὸ τῆς φυματιώσεως ἢ μὲ τὸν τύφον.

Ἡ εξέτασις ὅμως τοῦ αἵματος, ἡ μεγάλη διόγκωσις τοῦ σπληνὸς καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ χρῆσις τῆς κινίνης ἐπιφοραγίζουν τὴν διάγνωσιν τῆς ἐλονοσίας. Ἐπίσης πολλοὶ ἀλλὰ νόσοι μοιάζουν μὲ τὴν ἐλονοσία, ὅπως αἱ λευχαιμίαι, ἀναιμίαι κλπ. — Ἀλλὰ ἡ ἔγκαιρος μετὰβασις τοῦ ἀσθενοῦς στὸ γιναιτρὸ καὶ ἡ προσεκτικὴ εξέτασις θέτει ἀσφαλῶς τὴν διάγνωσιν τῆς νόσου καὶ κατόπιν τὴν ταχείαν θεραπείαν αὐτῆς.

Θεραπεία. — Εἴπαμε στὴν ἀρχὴ τῆς παρούσης μελέτης ὅτι γιὰ νὰ ὑπάρξῃ ἐλονοσία σὲ ἕναν τόπο πρέπει νὰ ὑπάρχουν δύο παράγοντες, πρῶτον κουνούπια καὶ δεύτερον ἐλονοσοῦντες. Ἐπομένως διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ ἐλονοσία πρέπει πρῶτον νὰ ἐξηρησθοῦν τὰ ἔλη μέρη στὰ ὁποῖα ἀναπτύσσονται τὰ κουνούπια καὶ δεύτερον νὰ θεραπεύσωμεν τοὺς ἐλονοσοῦντας. Ἡ πρώτη φροντίς ἔχει ἀνατεθῇ στὸ σημερινὸ κράτος· βρίσκεται σὲ εὐσυνείδητα χέρια καὶ ὥς ἐκ τούτου εἴμεθα βέβαιοι πὼς πολὺ γρήγορα ἡ Ἑλλάς θὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ ἔλη, θὰ ἀποκτήσῃ ὑγιάν καὶ εἰς τὰ μέρη ὅπου ὤρθον τὰ ἔλη μὲ τὴν ἀποξήρανσιν θὰ βασιλεύσῃ ἡ εὐτυχία καὶ ἡ εὐφορία. — Ἡ δευτέρα φροντίς, δηλαδὴ ἡ θεραπεία τῶν ἐλονοσοῦντων, ἀντιτίθεται σὲ μᾶς καὶ στοὺς ἰδίους τοὺς ἀρρώστους, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἐννοήσουν καλῶς ὅτι ἡ ἐλονοσία θεραπεύεται τελειῶς ἀρκεῖ νὰ θέλουν καὶ νὰ ἐπιμένουν εἰς τοῦτο. — Ἐ-

πειτα ἡ θεραπεία τῆς ἐλονοσίας εἶναι μέγα κοινωνικὸν ζήτημα ὡς καὶ Ἑθνικόν. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀφήσωμεν γενεὲς ὀλόκληρες νὰ φθείρωνται καὶ νὰ ἐκφυλίζονται ἀπὸ τὸ πλάσμάδιον τοῦ Λαθεράν, οὔτε νὰ βοηθοῦμε μὲ τὴν ἀδιαφορία μας τὴν ἐπέκτασι τῆς φυματιώσεως. Μάλιστα, μιὰ ἀπὸ τίς κυριώτερες αἰτίας τῆς ἐπικινδύνου ἀναπτύξεως τῆς φυματιώσεως στὴ χώρα μας εἶναι ἡ ἐλονοσία, ἡ ὁποία δημιουργεῖ ἔδαφος πρόσφορον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φθίσεως.

Δυστυχῶς ὅμως σὲ πολλὰ μέρη ἀπολίτιστα ἀκόμη, ποὺ κατατρώνονται ἀπὸ τὴν ἐλονοσία, συναντᾷ καί τις τέτοια ἀδιαφορία γιὰ τὴν ἀθλία των κατὰστασι, ὥστε δὲν ξεύρεις νὰ ἐξηγήσῃς ἕαν τοῦτο ὀφείλεται σὲ ἀγνοία ἢ σὲ διάθεσι αὐτοκτονίας.

Γιατὶ ἐνῶ καίγεται τὸ παιδάκι ἀπὸ πυρετὸ καὶ ἡ κοιλία του εἶναι γεμάτη σπλῆνα, ἐάν ρωτήσῃς τὴ μάνα του θὰ σοῦ πῇ «δὲν ἔχει τίποτε, ἔχει κάψα» ἢ «ἔχει σπλῆνα», σὰ νὰ σοῦ λέῃ πὼς ἔχει πονοκέφαλο ἢ συνάχι.

Ἡ ἐλονοσία λοιπὸν θεραπεύεται ἀσφαλῶς καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιμένουν ἱατροὶ καὶ ἀρρωστοὶ ταχέως, μὲ κινίνη καὶ μόνον κινίνη. Μεγάλαι δόσεις κινίνης ἀπὸ τὸ στόμα ἢ δι' ἐνέσεων, καθημερινῶς ἢ ἡμέραν παρ' ἡμέραν, καὶ δυὸ ἕως τρεῖς φορές τὴν ἡμέραν, ἀναλόγως τῆς μορφῆς τῆς ἐντάσεως τῆς νόσου. Ἡ μέθοδος τῆς χορηγήσεως τῆς κινίνης κατὰ τὴν ὥραν ποὺ πρόκειται νὰ ἔλθῃ ὁ πυρετὸς ἀπέτυχε, διότι ὁ κύκλος τῆς ἀναπτύξεως τοῦ μικροβίου δὲν εἶναι πάντοτε σταθερὸς, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ χορηγοῦμεν τὴν κινίνην τρεῖς ἕως τέσσερις φορές τὴν ἡμέραν καὶ νὰ μὴ τὴν φοβώμαστε διότι τὴν ἀνέχονται εὐκόλως τόσοι οἱ μικροὶ ὅσον καὶ οἱ μεγάλοι. — Ἡ θεραπεία τῆς χρονίας ἐλονοσίας δὲν εἶναι τόσο ἐνκόλος, ὅσον τῆς ὀξείας, χρειάζεται προσοχή, ἐπιμονὴ καὶ μεγάλη πείρα τοῦ ἱατροῦ, πρὸς δὲ θέλησις καὶ ὑπομονὴ ἐκ μέρους τοῦ ἀρρώστου. Κατὰ τὴν θεραπείαν τῆς χρονίας ἐλονοσίας χρησιμοποιοῦμεν ἐκτὸς τῆς κινίνης καὶ ἄλλα φάρμακα ἔχοντα ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ πλάσματος ὡς καὶ τοιωτικὲς ἐνέσεις πρὸς καταπολέμησιν τῆς μεγάλης ἀναιμίας τοῦ ἀρρώστου. — Μέχρι σήμερον τόσοι εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὅσον καὶ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν μας πελατεῖαν ἐθεραπεύσαμεν διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ ἐνδιαφέροντος ἐπιτυχῶς πλείστα πρὸς στατικὰ χρονίας ἐλονοσίας.

Γ. Μπαμπούρης
Παῖδατρος

* Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΡΙΟΥ *

* ΟΙ ΣΑΥΡΕΣ *

A. —

*

ΤΟ ΑΥΓΟ

■

Τό αυγό από τούς περισσοτέρους, δι' άγνοϊαν άκριβώς των πραγμάτων, θεωρείται ως συμπλήρωμα — ως προσφάγι — και ούδέποτε ως πραγματική τροφή.

Τό αυγό είναι ιδεώδης τροφή, διότι περιέχει εις μικρόν όγκον (κάθε αυγό είναι 17 — 20 δράμια) πολύτιμες διά την θρέψιν του άνθρώπου ούσιες.

Τό αυγό όμως δεν τό ξέρουμε και γι' αυτό τό περιφρονούμεν.

Έλάτε λοιπόν νά τό γνωρίσουμε:

Ή χημεία του αυγού

Τό αυγό, όπως ξέρουμε, αποτελείται από τό έξωτερικό περίβλημα (τό τσόφλι), τή μεμβράνη του αυγού, τό άσπράδι και τόν κρόκο.

Τό τσόφλι του αυγού αποτελείται από άνόργανες — άσβεστούχες κυρίως — ούσιες, είναι δηλαδή σχεδόν καθαρό μάρμαρο και είναι διάτρητο από μικροσκοπικούς πόρους γιά τόν αερισμό του αυγού.

Ή μεμβράνη είναι άκριβώς από κάτω από τό τσόφλι σάν μιá πέτσα και δημιουργεί στο πίσω μέρος του αυγού ένα θάλαμο, όπου μαζεύεται ο αέρας πού μπαίνει από τούς πόρους του τσόφλιου (ό άεροθάλαμος του αυγού).

Άμέσως κατόπιν είναι τό

άσπράδι πού περικλείει τόν κρόκο.

Τό άσπράδι είναι λευκωματούδης ούσία με πολύ άνθρακα, ύδρογόνο, άξυγόνο, άζωτο και θειάφι και γι' αυτό λέγεται: άζωτούχος οργανική ούσία.

Ο κρόκος είναι στερεωμένος μέσα εις τό άσπράδι στο είδικό του σακκουλάκι πού κρατιέται με δυό «σκοινάκια» από λεύκωμα, πού διακρίνονται και με γυμνό μάτι στο φρέσκο αυγό.

Είναι και αυτός οργανική ούσία πολύ πύ πλούσια από τό άσπράδι, γιατί περιέχει έκτός από τίς άζωτούχες ούσιες και λίπη, θρεπτικά άλατα, πρωτείνες και φωσφορικές ένώσεις (βιτελίνη κτλ.).

Τό αυγό λοιπόν είναι μιá πραγματική χημική θρεπτικώτατη σύνθεσι ούσιων, πού όλες άφομοιώνονται άμέσως μέσα στον ανθρώπινο οργανισμό και γίνονται αίμα, θερμότης και δύναμις.

Είναι αυτή καθ' έαυτήν τροφή τελεία, πού περιέχει δηλαδή όλα τά στοιχεία γιά νά θρέψη τόν άνθρωπο.

Πρέπει όμως τό αυγό νά είναι φρέσκο άπολύτως ή τουλάχιστον καλά συντηρημένο, διότι τό μπαγιατίκο αυγό είναι κυριολεκτικώς ένα σφοδρό δηλητήριο.

Ή φυσική εξήγησις του δι χαλούν τά αυγά είναι ότι από τούς πόρους του τσόφλιου μπαίνουν μέσα στ' αυγό μαζί με τόν αέρα και διάφορα μικρόδια πού άποσυνθέτουν τίς οργανικές ούσιες του αυγού και τό βρωμίζουν.

Άν λοιπόν κατά ένα τρόπον εμποδίσουμε τήν είσοδο των μικροβίων σ' αυτά τά αυγά μας μένουν φρέσκα.

Μπορούμε νά διατηρήσουμε αυγά και 8 και 10 μήνες αν τά τοποθετήσουμε κανονικά μέσα σε άσβεστοόνερο (1 μέρος άσβεστού, 4 νερό και λίγο άλάτι), όπου θά μείνουν καθ' όλο τό διάστημα τής συντηρήσεως των καλά σκεπασμένα από τό άσβεστόνερο.

Ή οικονομική του σημασία

Τό αυγό είναι υπό τήν έννοιαν του κόστους λαϊκή τροφή.

Κάθε σπίτι είναι δυνατόν με λίγες κοττούλες νά εξασφαλίση και 5 και 10 αυγά πού δεν θά του κοστίζουν ούτε μιá δραχμή τό ένα.

Έτσι με λίγα έξοδα θά έχη εξασφαλίση τήν αυτάρκειά του σε μιá πρώτης τάξεως τροφή θρεπτικώτατη, νόστιμη, πρόχειρη και πρόπαντός φθηνή.

Γιά τό μικρό κόστος του αυγού, όσοι έχουν ή θά κάνουν κόττες, άς φροντίσουν νά τίς ταιρίζουν ως εξής:

Τό πρώτο νά τούς δίδουν τά άποφάγια του τραπεζιού, πού είναι ένα κι ένα — λόγω του λαδιού, των λιπών κλπ. — γιά τίς κόττες.

Τό μεσημέρι τά χόρτα και τά λαχανικά του σπιτιού ψυλοκομμένα ή λίγο χορταράκι (τσουκνίδες, τριφύλλι, γρασιδι) και μόνο τό βράδυ νά τούς δίδουν 10 — 15 δράμια σπόρους στην κάθε μιá κόττα.

Μ' αυτό τόν τρόπο μπορούμε νά έχομε αυγά, πού είναι, όπως είπαμε, μιá θρεπτικώτατη, φθηνή και τελεία τροφή.

Ή. Άντ.

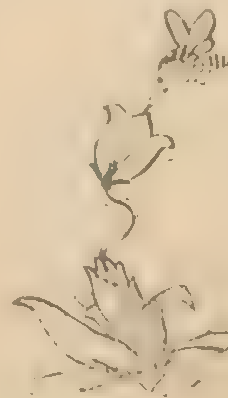
Σαρκοφάγα φυτά

Είναι πράγματι άπογοητευτικόν τό ότι και στο κατ' επιφάνειαν ειρηνικώτατον βασίλειον των φυτών υπάρχουν φυτά πού συλλαμβάνουν και καταβροχθίζουν μικρά ή και μεγάλα άκόμη ζώα.

Ένα από αυτά τά φυτά-θηρία είναι και ή λεγομένη και στον τόπο μας άκόμη «Δροσούλα» ή «Ρουφή-χ'ρι».

Βρίσκεται κυρίως μέσα σε δασώδεις έκτάσεις και ύγρας περιοχάς. Πάνω σε κάθε φύλλο της υπάρχουν χιλιάδες κοκκινωπές τριχες πού κάθε μιá έχει στήν άκρη της και μιá μικρή γυαλιστερή μικροσκοπική σφαίρα, πού παίζει ρόλον δολώματος. Τό έντομο προσελκύεται, μπερδεύεται στις μικροσκοπικές σφαίρες και αυτοστιγμεί φονεύεται από τίς τριχες πού μπήγονται μέσα του και άπομυζούν τό αίμα του.

Άλλο σαρκοβόρο είναι τό «Άρών» πού είναι ένα

είδος κρίνου ζωηρόχρωμου, πού έχει στο άνθιγμά του άφθονες ίνες, πού κλείνουν εύθως ως εισέλθη ένα όποιοδήποτε έντομο μέσα στον κάλυκά του.

Στην άμεση γειτονία της άκορμής της, ή ημετέρας «Άρών» πού ζει στην άκρη των βοσκοτόπων, υπάρχουν μικροσκοπικά φυτά, ή «Δροσούλα» ή «Ρουφή-χ'ρι» πού είναι ένα είδος κρίνου ζωηρόχρωμου, πού έχει στο άνθιγμά του άφθονες ίνες, πού κλείνουν εύθως ως εισέλθη ένα όποιοδήποτε έντομο μέσα στον κάλυκά του.

Υπάρχει και ένα άλλο είδος σαρκοβόρου, ή «Δροσούλα» ή «Ρουφή-χ'ρι» πού ζει στην άκρη των βοσκοτόπων, ή «Δροσούλα» ή «Ρουφή-χ'ρι» πού είναι ένα είδος κρίνου ζωηρόχρωμου, πού έχει στο άνθιγμά του άφθονες ίνες, πού κλείνουν εύθως ως εισέλθη ένα όποιοδήποτε έντομο μέσα στον κάλυκά του.

*

ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

*

Ο βάτραχος συναντάται σε άγρούς και δασώδεις χώρους. Τό είδος όμως αυτό των βετρίχων γιγάντιο ύπερχειν και σπανίως δύνει ή άλλα είδη. Το σπιννι του γιγαντισμού από φιλία κινείται οι δάκτυλοι, στην τήν έρωτική, να χτυπάει σάν ήβρας ένα σπιννι σ' άλλος άέρας. Δέν βγαίνει από τό κινεζικό τμήμα πού είναι τό βραχίον γιά νά έλθει στην άνιζήτηση και καταστρέφει σάν ληλάν και γυμναστική των κατατροφών των χημικών ούσιων, μαρκαλιών κ.λ.τ. Κι' ό βάτραχος λοιπόν συγκαταλέγεται μεταξύ των φίλων των άγρων μας.

ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΡΕΣ...

Τὸ τοπικὸ ἐπαρχιακὸ τραίνο εἶναι πολὺ βραδύ καὶ ἀγωνίζεται νὰ φθάσῃ στὸν κάθε ἐνδιάμεσο σταθμό.

— Συγγνώμην, κύριε, λέγει ἕνας ταξιδιώτης στὸν ἡλικιωμένο συνεπιβάτη του. Ἐχει σταματήσει τὸ ρολόδι μου. Μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε τὴν ὥρα;

— Ὅταν ταξιθεύῃ κανεὶς μὲ αὐτὸ τὸ τραίνο, φίλε μου, τοῦ ἀπῆλθῃς ὁ ἄλλος, τὸ ρολόδι εἶναι περιττό. Ὅτι χρειάζεται κανεὶς νὰ ἔχῃ μαζί του εἶναι... Ἕνα ἡμερολόγιο.

ΕΤΣΙ, ΜΑΛΙΣΤΑ

— Γνωρίζω ἕνα ἄνθρωπο, ποὺ ἔχει νὰ κόψῃ τὰ μαλλιά του ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια.

— Ἀδύνατον. Ἐκτὸς ἀν εἶναι τρελλός.

— Ὅχι, εἶναι φαλακρός...

ΜΩΡΕ ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ!

Ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ θηριοτροφείου στὸν φύλακα:

— Δὲν κάνεις καλὰ τὴ δουλειά σου. Χθὲς τὴ νύχτα ἀκόμη δὲν ἔκλεισες καλὰ τὴν πόρτα τοῦ κλωθοῦ τῶν λιονταριῶν...

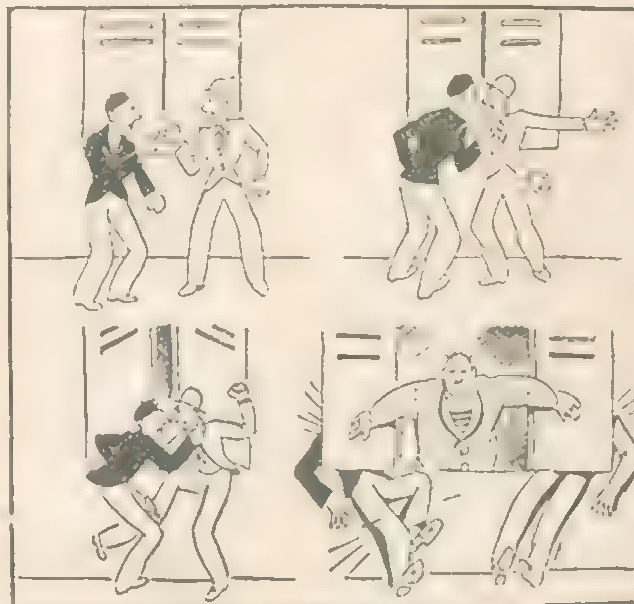
— Ὡστόσο δὲ βγήκαν τὰ λιοντάρια...

— Ὅχι, ἀλλὰ μποροῦσε νὰ ἔμπαινε κανένας λωποδύτης καὶ νὰ ἔκλεβε δυὸ-τρία ἀπ' τὰ λιοντάρια μας.

ΠΛΗΡΕΣ ΓΕΥΜΑ

Στὸ ξενοδοχεῖο φαγητοῦ, τὴν ἐποχὴ τῶν κενταύρων:
 — Τί ἐπιθυμεῖτε;
 — Ἀνάκι μελιτζάνες καὶ ἕνα καλὸ δεμάτι σαπὺ!

Ἱστορία χωρὶς λόγια.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ!

Ἕνας φτωχὸς παρουσιάσθηκε στὸ γιατρό, ὁ ὁποῖος χειρουργοῦσε δωρεάν ἐκείνους ποὺ δὲν εἶχαν νὰ τὸν πληρώσουν.

Γιατρέ, ἔχω καταπιῇ μιὰ χρυσὴ λίρα καὶ πρέπει νὰ τὴ βγάλω. Εἶναι ἀνάγκη...

— Γιὰ φαντάσου! Καὶ πότε τὴν κατὰπιες;

Πρὸ δεκαπέντε ἀκριβῶς ἐτῶν.

Ὁ γιατρός ἐξεπλάγη:

— Δέκα πέντε χρόνια; Καὶ γιατί δὲν πήγαίνες στὸ γιατρό σ' αὐτὸ τὸ διάστημα; Δὲν σ' ἐνωχλοῦσε αὐτὸς ὁ ξένος ὄγκος στὸ στομάχι σου;

— Δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ, γιατρέ, γιατί οὔτε μ' ἐνωχλοῦσε οὔτε καὶ τώρα μ' ἐνοχλεῖ!

Τότε πῶς σοῦ κατέβηκε νὰ κάνῃς τώρα τὴν ἐγχείρησι;

— Νὰ σὰς πῶ τὴν ἀλήθεια γιατρέ. Τόσα χρόνια βολεψοῦμαι ὅπως μποροῦσα. Τὸ ψωμί μου, ποὺ λέει ὁ λόγος, τὸ ἔβγαζα. Ἔτσι εἶχε ξεχαστῇ σχεδὸν ἡ λίρα...

— Λοιπόν; ρώτησε μ' ἐνδιαφέρον ὁ γιατρός.

— Τὶς προάλλες ὅμως ἔμεινα χωρὶς δουλειά καὶ τὰ ἔφερα στενά. Τί νὰ κάνω, τί νὰ κάνω, σκεπτόμουν. Ἐπειτα θυμήθηκα τὴ λίρα. Βρέ, σκέφθηκα, ἡ λίρα τοῦ στομαχοῦ μου θὰ μὲ σώσῃ. Καὶ ἤρθα.

— Καλὰ ἔκαμες... Βλέπεις πάντοτε ἐπαληθεύει ἡ παροιμία: «Οὐδὲν κακὸν ἀμιγὲς καλοῦ».

— Βέβαια, βέβαια. Κάνε καλὸ καὶ ρίχτο στὸ γιαλὸ, ὅπως λέμε καὶ μεῖς. Ἔτσι καὶ ἐγὼ ἐπειδὴ εἶχα καταπιῇ τότε τὴ λίρα, σώζομαι τώρα...

ΤΟ ΕΓΝΩΡΙΖΕ...

— Γκαρσόν, τί ψάρι εἶναι αὐτὸ ποὺ μοῦφερες; Δὲν εἶναι καθόλου φρέσκο.

— Σ' ἔμένα τὸ λέτε, κύριε; Ἀμ' δὲ θέλησε τ' ἀφεντικὸ νὰ μὰς βιάσῃ νὰ τὸ φάμε χθὲς βράδυ! Μὰ ποῖός τ' ἄγγιζε ποὺ βρωμοῦσε!

Η ΣΤΕΝΟΧΩΡΙΑ ΤΟΥ

— Στενοχωροῦμαι νὰ βλέπω ἄνθρώπους μ' ἕνα σπῖρτο ν' ἀνάθουν τρία τοιγάρ.

— Γιατί; Εἶσαι προληπτικός;

— Ὅχι. Εἶμαι βιομήχανος σπῖρτων!

ΕΝΑ ΗΤΑΝ!

Ἡ κυρία.— Εὐλογημένη Κατερίνα, δὲν σοῦ φθάνει ἕνα κερί γιὰ νὰ πλέξῃς τίς κάλτσες σου, παρὰ καὶς δύο;

Ἡ ὑπηρέτρια.— Δὲν καίω δύο, κυρία. Ἕνα ἦταν καὶ τῷκοφα στὴ μέση.

ΕΞΥΠΝΟΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ

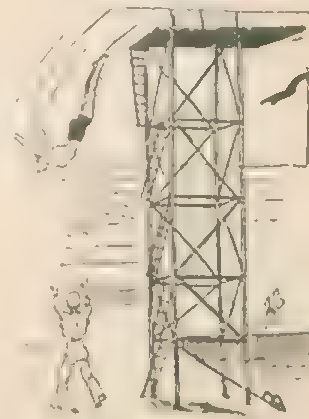
— Εἶναι μέσα ὁ κύριός σου;

— Ὅχι, εἶναι ἔξω.

— Καὶ πότε θὰ ἐπιστρέψῃ;

— Μόλις φύγετε. Εἶναι ἔξω στὸ μπαλκόνι καὶ περιμένει νὰ φύγετε γιὰ νὰ μπῇ στὸ δωμάτιό του.

ΠΩΣ ΝΑ ΓΥΡΙΣΗ;

Ὁ μπανιέρης βλέποντας τὸν ἀρχάριο νὰ παίρνῃ τὴν πρώτη βουτιά:

— Εἰ κύριε, γυρίστε πίσω γρήγορα! Πρέπει νὰ πῶτε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά!

Σ ΠΑΣΟΚΕΦΑΛΙΕΣ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Αίνιγμα

Ἀρχαία θεά τὸ πρῶτό μου
ἄνθος τὸ δεύτερό μου
κι' ἕνα Ἑλληνικὸ βουνὸ
θὰ ἴδῃς στὸ σύνολό μου.

Τ. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

Τρίγωνον

Πρώτη σειρά :
Χώρα τῆς Ἀφρικῆς. Δεύτερη σειρά: Ἀρχαία θεά. Τρίτη σειρά: Τὴν μεταχειρίζονται ἐνίοτε οἱ ἀστυνομικοί, δταν οἱ πολῖται εἶναι ἀνυπάκοοι. Τετάρτη σειρά: Ζῶον τὸ ὁποῖον μᾶς προσφέρει τὸ κρέας του καὶ τὸ λίπος του. Πέμπτη σειρά: Φωτῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Β. ΠΑΥΛΟΥ

Κρυπτογραφικὸν

123456789 = Πόλις.

2193973 = Περιφέρεια τῆς Γερμανίας.

343293973 = Περιφέρεια τῆς Ἑλλάδος.

12391 = Μέρος τῆς ἐξαρκύσεως τοῦ ὀπλίτου (πλ.).

5629373 = Μυθολογ. τέρας.

55373 = Δένδρον.

743273 = Ἑλληνικὴ νῆσος.

82963 = Πτηνὰ.

974373 = Πόλις.

Π. Ν. ΠΑΠΑΝΑΓΝΟΣ

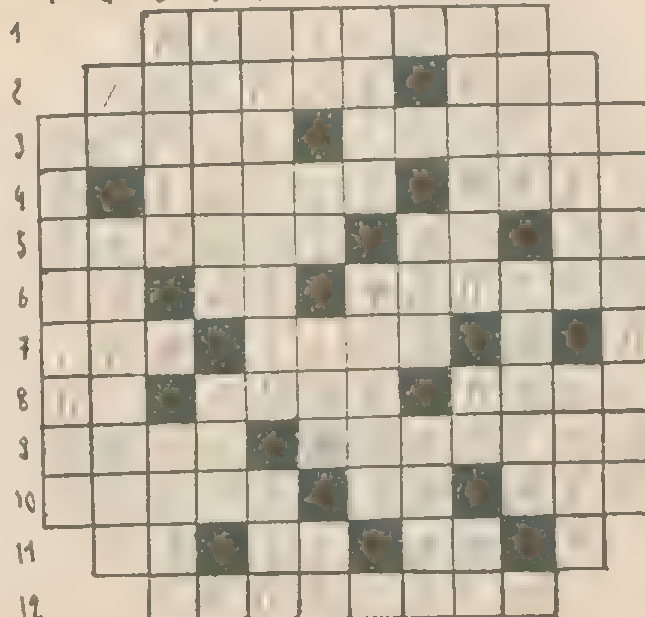
Ἀκροστιχίς

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν γνωστὸν εἰς ὅλους μας ποταμὸν:

- 1) Ἑλληνικὸν πέλαγος.
- 2) Ὄρος τῆς Ἑλλάδος.
- 3) Ἄνθος με ὠραία μυρωδιά.
- 4) Κράτος τῆς Εὐρώπης.
- 5) Μία τῶν Ἠπείρων.
- 6) Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης.
- 7) Προφήτης.
- 8) Νῆσος τῆς Μεσογείου νοτίως τῆς Κορσικῆς.

Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Ὁριζοντίως:

1. Μουσικὴ δόξα τῆς Γερμανίας.
2. Πόλις τῆς Κύπρου. — Μήτηρ τοῦ Διὸς.
3. Υἱὸς τοῦ Πριάμου. — Ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι ἐδίδοντο, ἰδίως εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸν Μεσαίωνα, ἀπὸ ἑνα κράτος εἰς ἄλλο, ὡς ἐγγύησις τῆς τηρήσεως συμφωνίας, συνθήκης κλπ.
4. Ἐξάρτημα τοῦ πλοίου. — Γυναικεῖον ὄνομα (δημ.).
5. Πολύτιμη πέτρα. — Ἀπαγορευτικόν. — Ἄρθρον (πληθ.).
6. Περιφῆμος Ἄγγλος συγγραφεὺς — Τῆς ὁποίας — Χαρτί τῆς τράπουλας (αἰτ.).
7. Βρίσκεται στὸ σιτάρι. — Ὁμοῖος εἰς ἑκτασιν.
8. Βυζαντινὴ νότα. — Εἶναι εὐχάριστον, ἄλλοτε δυσάρεστον, ἀλλὰ ἡ ἐξήγησίς του εἶναι πάντοτε ἀνόητος... — Δερμάτινος σάκκος (δημ.).
9. Χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν συγκοινωνίαν. — Ἀποτελεῖ μέρος τῶν ὁδόνων.
10. Μέρος τοῦ παπουτσιοῦ (γεν.). — Ὑποθετικόν. — Συμπερασματικόν.
11. Δικὰ σας. — Ὁ ὁποῖος. — Ἦτο.
12. Ἡ δευτέρα λέξις ὀνομασίας πόλεως τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Καθέτως:

1. Δέν εἶναι κίτρινος.
2. Νότα. — Ἐπαρχία τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος (γεν.).
3. Γυναικεῖον ὄνομα. — Πᾶσι.
4. Γεωμετρικὸν σχῆμα (τετραγώνου) — Ἀντανάκη.
5. Ἀντίρρησης, διαμαρτυρία (αἰτ.). — Κτητικὴ ἀντωνυμία.
6. Ἄρθρον (πληθ.). — Ὅστις. — Προσωπικὴ ἀντωνυμία (αἰτ. πληθ.). — Εἰς (δημ.).
7. Μὲ αὐτὸ ἐπότισαν τὸν Ἰησοῦν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. — Σχῆμα, μορφή (δημ.).
8. Προσωπικὴ ἀντωνυμία. — Ἄνδρας.
9. Διαδικασία γιν. ἐν ἄπουσίᾳ ἑνὸς τῶν ἀντιθέτων. — Ὁχι (γαλλιστ.).
10. Κυλοῦν στὰ ρυάκια, στὰ ποτάμια καὶ στὸ στομάχι μας... — Σχηματίζουν τὰ διαστήματα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς κιθάρας...
11. Ἡ μεγαλύτερα ἀρτηρία τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος. — Μέρος τοῦ ψωμοῦ.
12. Πόλις τῆς Ἑλλάδος.

ΝΙΚ. ΧΑΙΡΕΤΑΣ

Ρητὸν

* * + * Ὁριζοντίως πρώτη
* * + * σειρά: Ἀριθμητι-
* * + * κόν, Δευτέρα
* * + * ρά: Λάβε. Τρίτη
σειρά: Ἦχος καμπάνας.
Τετάρτη σειρά: Δέν εἶναι
διπλό. Οἱ σταυροὶ καθέτως
Κράτος τῆς Ἀσίας. Μὲ τὰ
γράμματα τῶν τεσσάρων
λέξεων, ποὺ ζητοῦνται ὀρι-
ζοντίως, πρέπει νὰ σχημα-
τίσετε ἕνα ἀρχαῖον ρητόν.

ΑΝ. ΧΑΛΑΣ

Μεταγραμματισμός

Εἶμαι νῆσος τῆς Εὐρώπης
ἀν μ' ἀλλάξῃς ἕνα γράμμα
πάλι νῆσος τῆς Εὐρώπης
θὰ προβάλλω ἐν τῷ ᾄμα.

Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΣ

Αἱ λύσεις τοῦ 51ου φύλλου

Τὸ σταυρόλεξον:
Ὁριζοντίως 1 Ἑλλάς —
Κάθος, 2 Ἴων — τῆς, 3 πο-
τάμι — ἀταξία, 4 τίς — Ἀνν.
5 ἱατρικὴ, 6 οἷς, 7 περσι-
κά, 8 ἔτι — Βάν, 9 ἀγόρια
— αἶτημα, 10 ὄλα, ἄτε, 11
Δράμα — Πράγα. Καθέτως
1 ἥλιος — ἀγορά, 2 Ἀὐτ —
ὄλα, 3 καίνατι — Πέραμα, 4
μία — ἔτι, 5 ἱστορία, 6 ρίς,
7 ἄλσιόβα, 8 τὰκ — καί, 9
Κατάνη — ἀντάρα, 10 βῆξ
— ἦττα, 11 δόσις — ὠμέγα.
Τρίγωνον: ὕπερος —
Πάρις — ἔρις — ρίς — ὀς
— Σ.

Κρυπτογραφικόν:
Θεμιστοκλῆς, ἔλος, μέλι,
ἰός, στολή, τίθημι, ὄμιλος,
κῆτος, λεκές, ἦθος.

Ποικίλη ἀκροστι-
χίς: Κλαύδιος (Κορέα,
Λόρδος, ἐρΛατώ, Ἰοῦστινι-
ανός, ἀρχιδάμος, ἐκπαι-
δευσις, αἰσχύλος, Κάρο-
λος).

Τετράγωνον: Ἄλας
— λάδι — ἀδήν — Σινά

Ἀκροστιχίς: Μακα-
ρόνια (Μεταξῆς, Ἀρτα,
Κολόμβος, ἀμαζών, Ρῆνος,
Ὅπιον, Ναός, Ἰωάννης,
Ἀριστοφανής).

Λεξιγριφοί: Ροδά-
κινα (Ρόδα — Κίνα).

Πολύ πριν από την εμφάνιση του ανθρώπου επάνω στον πλανήτη μας, επί αιώνες ολόκληρος, η Γη αναταρασσόμνη από κατακλυσμούς, κάτω από έναν κακόκκινο ουρανό και μέσα σε μία θερμοκρασία καυτερή, άφηνε να φωτρώουν στο λεπτό φλοοδι της φανταστικές φτέρες, Ιππούριδες, γιγάντια λυκοτόδια. Τά θαλάσσια νερά έλίκνιζαν την άποκοιμισμένη ζωή των ζωοφύτων, των μαλακίων, των δσπρακοδέρμων και των ψαριών. Πυκνά σύννεφα εντόμων βομβούσαν στον άέρα. Έξοτια ήτο η πρωτόγονη περίοδος.

Έπειτα από πολλές χιλιάδες χρόνια, ενώ ακόμη η ύποχθόνια φωτιά έκαie, άρχισαν να σχηματίζονται αϊ ήπειροι, να διαμορφώνονται οι θάλασσες και τά βουνά. Στην δευτερογενή αυτήν έποχή εκάλυψαν τη Γη υπερμεγέθη τέρατα, καρποί ενός δημιουργικού όργασμου της φύσεως.

Επάνω στα σσασαρευμένα έρείπια των παλαιών δασών, πού είχαν μεταβληθί σε λιπάσματα, και μέσα στα βουρκαωμένα νερά των τελαμάτων φύτρωναν νέα δάση από κωνοφόρα κάθε λογής, ανάμεσα στους κορμούς των οποίων εσέρνονταν η πηδούσαν με άγριες κραυγές παράδοξα θηρία: Σαυροειδή, μήκους είκοσι και τριάντα μέτρων, άλλα χορτοφάγα όπως οι διπλόδοκοι και οι βροντόσαυροι, άλλα σαρκόδορα όπως οι κερατόσαυροι και οι λαίλαπες. Υπήρχαν και περωτά σαυροειδή, περιμέτρου όκτώ μέτρων, όπως οι περοδάκτυλοι, καθώς και θαλάσσια, όπως οι πληοιδόσαυροι, οι ίχθυόσαυροι, οι τηλεόσαυροι κλπ.

Υπερπηδούμε ακόμη μερικές χιλιετηριδες, 'Η δευτερογενής περίοδος έχει εξαφανισθί σαν ένας εφ.άλης. 'Η φύσις έχει σσφρονισθί, ό θόρυθος κατευνάζεται. Στα διαριθμητα νηοάνια, των οποίων η συγκόλλησις αποτελει σήμερα την ευρωπαϊκήν ήπειρο, ή διάκρισις των έποχών φερνει μία πολύμορφη βλάστηση από συκιές, δάφνες, λίτες, καμφορόδενδρα και σφενδαμους.

Τό ζωϊκό βασίλειο παρουσιάζει τύπους λιγώτερο καταπληκτικούς. Τά έπιτομα είναι τά Ιδια μ' αυτά πού γνωρίζομε, τά ψάρια τά Ιδια. Τά σαυροειδή είναι εκφυλισμένα: τό μεγαλύτερο απ' αυτά δέν διαφέρει καθόλου από ένα σημερινό κροκόδειλο. 'Η Γη άνήκει στα τεράστια θηλαστικά. Συιαντάται τό δεινοθήριον, ένα τετράποδο μήκους πέντε μέτρων, ό βροντόπους, είδος ρινοκέραντος, ό μαστόδους, γιγάντια τίγρις και ό μεσοπίθηκος, πρόπαππος του σημερινού γορίλλα. Υπάρχουν επίσης τά έλαφοειδή, όπως οι όνοι και τά άλογα, πού βόσκουν μέσα σε λιθαρία τροπικής βλαστήσεως. Ζούν διάφορα άγρια θηρία, πού κατασπαράσσουν τά ήμερα για να καταπραυιουν την πείνά τους, και ζωα ανίσχυρα και δειλά, πού αποφεύγουν τά ισχυρότερα τους.

Όσοσο ή Γη, πού φάνηκε νάχη αποκοιμηθί επί ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, ξαναρχίζει ν' ανατριχιάζει από τό έσωτερικό της καμίνι. Τεράστιες πτυχές την αύλακώνουν, πού

ΠΡΙΝ 20.000 ΧΡΟΝΙΑ

σχηματίζουν τις όροσειρές των Άλπεων και των Ίμαλαίων. Κρατήρες άνοιγουν.... Και οι αϊώνες κυλούν....

Μετά από μία περίοδο καύσωνος και έντατικής βλαστήσεως, ένας παγωμένος άνεμος όρμη από βορρά. Τά χιόνια έπισωρεύονται, οι παγετώνες τυλίγουν τά όρη και γλυστρουν προς τους κάμπους. Ένα μεγάλο τμήμα της ήπειρου μας, καθ' όλη την τεταρτογενή περίοδο, παρουσιάζεται τότε σαν άχανή παγωμένη έκτασις, όμοια με την σημερινή Γροιλαιδία, και τότε σαν ένα άτελείωτο βορβορώδες τέλμα. Έκει πού σήμερα όργιάζουν οι παπαρούνες, τά κλήματα, τά όπωροφόρα δένδρα και οι μουριές, μόλις τολιούσαν να ξεμυτίσουν κάτι λειχήνες, βούρλα και καλαμιές. Πυκνά δάση από έλατα σκέπαζαν τις πεδιάδες.

Από τις άγονες αυτές έκτάσεις χάθηκαν οι τροπικοί έλέφαντες, τά παλιά πελώρια έλάφια «μεγάκεροι» και οι ίπποπόταμοι. Άρχισε ν' ακούγεται τό βαρύ περπάτημα του μαιμού με τό δασύ τριχωμα, τό ούρλιασμα της άρκτου των σπηλαίων και του ρινόκερου με τά φραγμένα ρουθούνια. Τό άλογο και ό άγιαγρος

Ένας τύπος δεινοσαυρου.

εκάλπαζαν δεξιά και άριστερά και αιγυρόνως κατέβαιναν από τον πόλο τ' αναριθμητα κοπάδια των ταράνδων, πού τό δνομά τους είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις τελευταίες περιόδους της λιθίνης έποχής.

Την Ιδια αυτήν άκριβώς στιγμή, πού ή φύσις παρουσιάζεται πιδ φειδωλή και πιδ φιλάργυρη, πού ή πείνα ένωχλούσε τά δόντια των άγριων θηρίων, του λεονταριού, της τίγρεως και της θαινας, άρχισε κι' ό άνθρωπος ν' αποκαλύπτη την εύφύια του.

Οι σύγχρονες έρευνες, είτε μέσα στα κατάβασθα του εδάφους, είτε πω από τους πελώριους βράχους πού διατήρησαν ανέπαφα τά ίχνη της διαβάσεως των ανθρώπων της τριτογενούς περιόδου, δίπλα στους σκελετούς και τά λείψανα των μεγαθηρίων της Ιδιας έκείνης έποχής, είτε και μέσα στα προκατακλυσμαία σπήλαια με τους αιωνόθιους οταλακτίτες, φέρνουν εις όψος όργανα φονικά, καμωμένα με πέτρα από ανθρώπινα χέρια.

Και μέσα στα Ιδια αυτά καταφύγια, ή έπιστήμη μαζεύει διάφορα ευθραυστα

λείψανα δστών, τά όποια συναρμολογούμενα παρουσιάζουν μεγάλα κρανια Ικανά να περιλάβουν σκεπτομένους έγκεφάλους, τά κρανια άκριβώς των πρώτων ανθρώπων.

Μετά τις διάφορες έποχές, όπου ό άνθρωπος έλάχιστα μόνο βήματα έκαμε για την τελειοποίησι του, έρχεται ή Μαγδαληνιαή περίοδος, μία έποχή καλλιτεχνική θάλεγε καιείς, πού θεωρείται ως λίκνο της πρωτόγονης τέχνης. Διάφορα γλυπτικά και ζωγραφικά δείγματα της προοδευτικής έκείνης περιόδου έχουν διασωθί έως σήμερα, πού μας αποκαλύπτουν την γέννησι της τέχνης στον πλανήτη μας. 'Η Μαγδαληνιαή αυτή έποχή κλείνει επίσης τη μεγάλη σειρά των περιόδων του πάγου. Τά ζωα των ψυχρών κλιμάτων έχουν ξαναγυρίσει στο βορρά. Έπειτα από έναν κατακλυσμό, πού τό έξοπασμά του παραμένει ανεξήγητο στους άρχαιολόγους, ό άνθρωπος - καλλιτέχνης ξαναπέφτει στην ένδεια και στην ανικανότητα. 'Ισχυροί καταρράκτες κυλούν απ' τά πανύψηλα βουνά και σκεπάζουν τη Γη με τέλματα και λίμνες. Χρειάσθηκε να ξασπεράσουν χιλιάδες ολόκληρες χρόνια για να ξαναβρθί ό άνθρωπος τό μυστικό της πρωτόγονης τέχνης. Χρειάσθηκαν κάπου σαράντα τόσοι αϊώνες για ν' άνακτήσθ ό άνθρωπος τον ανθρωπισμό του. Αυτή τη φορά έυπνθ και τό βιομηχανικό του δαιμόνιο: 'Η κεραμουργική τέχνη σμειώνει την πρώτη πρόοδο. Από την έποχή έκείνη διασώζονται σήμερα πελέκεις από πυρίτην λίθον, καθώς και ύπολείμματα πρωτογόνων σσνοικισμών. Μέσα στις άθαβες λίμνες οι άνθρωποι κατασκευάζουν καλύβες επάνω σε πασσάλους. Και τέλος φθάνει ή περίοδος του έπεξεργασμένου λίθου. Οι σκληραγυνημένοι πρόγονοί μας άρχισαν να λαζεύουν μνημεία, όεελίσκους και μινχιρ. Έξημερώνουν ζωα, καλλιεργούν δημητριακούς καρπούς, μαζεύουν χρυσάφι και χαλκό. Άργότερα, με τον χαλκό και τον κασσίτερο, έφευρίσκουν τον όρειχαλκο, τον σμιλεύουν, τον χαράσσουν και κόνουν όπλα και κοσμήματα. Με την περίοδο του όρειχαλκου τελειώνει ή προϊστορία και άρχίζει ή Ιστορία.

Για ν' διακεφαλαιώσθ κανείς τά άνωτέρω, πρέπει να λάθθ ύπ' όψη του τον έξής συλλογισμό: 'Ο άρχαίος χαλκος έμφανίσθηκε κάπου χίλια διακόσια χρόνια πρδ Χριστού. 'Η έποχή της έπεξεργασίας του λίθου άνέρχεται σε 4.000 χρόνια νωρίτερα. Υποτίθεται ακόμη ότι ό άνθρωπος έμαθε να σπάη τον πυρίτη λίθο κάπου 14 αϊώνες π. Χ. Και ό άνθρωπος των σπηλαίων, ό τραυγλοδύτης, στα χέρια του όποιου εδώσαμε τά όργανα πού παραμένουν ως μοναδικά ένθύμια σε μας, έχει γίνει σκόνη εδω και είκοσι χιλιάδες χρόνια τουλάχιστον, άν παραδεχθούμε ότι μόλις έξη χιλιάδες χρόνια μας χωρίζουν μόνο από τον πατριάρχη Άδραάμ.

Άπ. Ν. Μαγγ.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΗΣ Χ ΒΑΛΚΑΝΙΑΔΟΣ

μετά τον όποιον απέχωρησαν αϊ ομάδες και ήρχισεν ή διεξαγωγή τών αγωνισμάτων.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η εμφάνισις τών αθλητών μας υπερέβη τας προβλέψεις και τών πλέον αισιοδόξων, παρά δε τας πρώτας έλαφράς απογοητεύσεις που έδοκιμάσαμεν, ή υπεροχή της Ελλάδος υπήρξε περιφανής.

Έκ τών προχθεσινών αγωνισμάτων το άτυχέστερον ήτο ο δρόμος τών 100 μ., εις τόν όποιον οί Σακελλαρίου και 'Ιακωβίδης έτερματίσαν 4οι εις την σειράν των αποκλεισθέντες του τελικού. Η ήττα μας εις την σφαιροβολίαν είναι δικαιολογημένη: Ο Στεφανίδης έπέτυχε βολάς 14.20 μ., 14.29 μ., 14.21 μ., 14.22 μ., ενώ ο πρώτος νικητής Κοδάτσεβιτς έστάθη καθ' όλην την διάρκειαν της διεξαγωγής του αγωνισματος εις άναμφισβήτητον ύψηλοτερον επίπεδον επιτυχών επιδόσεις 14.62 μ., 14.66, 14.47 μ., εκ τών όποιών ή δεύτερα αποτελεί και νέον Βαλκανικόν ρεκόρ, τό μοναδικόν ρεκόρ της πρώτης ημέρας. Τό προηγούμενον ρεκόρ ήλθεν επιτύχει πέρσει εις τό Βελιγράδι ο ίδιος με 14.58 μ.

Ο δρόμος τών 10.000 μ. ήτο συναρπαστικός λόγω του ζωηρού συναγωνισμού τών Κρίστεα και Ραγάζου. Ο Ρουμάνος άπεμακρύνθη άπ' άρχής τών λοιπών, ακολουθών την τακτική με την όποιαν νίκησεν εις τό παρελθόν. Ο Ραγάζος όμως, ο όποιος έμελέτησε την τακτικήν αυτήν — πρό τριμήνου νίκησεν τόν Κρίστεα εις την Κωνσταντινούπολιν — τόν ήκολούθησε κατά πόδας εις όλας τας αύξομειώσεις της ταχύτητός του άποφένων όμως έπιμελώς να άναλάβη ο ίδιος την πρωτοβουλίαν. Υπ' αύτάς τας συνθήκας οί δύο δρομείς άπεμακρύνθησαν κατά πολύ τών λοιπών, εκ τών όποιών ο Κυριακίδης και Μουσταφά διεξεδίκουν την 3ην θέση, τών όποιών έξησφάλισε πολύ πρό της λήξεως του αγώνος ο πρώτος. Ο Κρίστεα, άφού έπεδίωξε ή να καταπονήση τόν Ραγάζον ή να τόν κάμει να συνεχίση τόν αγώνα με βραδύτερον ρυθμόν, άπέκαμε. Από του 7ου χιλιομέτρου ο Ραγάζος τίθειτο όριστικώς επί κεφαλής και αύξάνων συνεχώς την απόστασιν από του καταβεβλημένου ήδη αντιπάλου του έτερμάτισε πρώτος με διαφοράν 220 μέτρων περίπου.

Τέλος ή σκυτοδρομία ήτο έξαιρετικώς ένδιαφέρουσα. Οί Σκιαδάς και Μάντικας παρέδωσαν πρώτοι την σκυτάλην με μικράν όμως διαφοράν, ενώ οί Καραγεώργος και Στρατάκος, τό «βαρύ πυροβολικόν» του αγωνισματος, έκέρδισαν μίαν άναμφισβήτητον υπεροχήν.

ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Δρόμος 100 μέτρων. Α' σειρά: 1) Μουζαφέρ Τ. 11' '5, 2) Κλίγκ Γ. 11'

6, 3) Κοράκου Ρ. 11' '7, 4) Σακελλαρίου Ε. με διαφοράν στήθους. Β' σειρά: 1) Στεφάνοβιτς Γ. 11' '7, 2) Α. Κρίστεα Ρ. 11' '8, 3) Μελίχ Τ. 11' '9, 4) 'Ιακωβίδης με διαφοράν μέτρου. Τελικός: 1) Μουζαφέρ Τ. 11'5, 2) Κλίγκ Γ. 11'5, 3) Στεφάνοβιτς Γ. 11'6, 4) Μελίχ Τ. 11'7. Η μετριωτάτη επίδοσις, όφειλομένη εις τόν άντιθετον άνεμον, είναι ή χειρότερα που έσημειώθη ποτέ εις Βαλκανικούς άγώνας. Τό ρεκόρ κατέχει ο Φραγκούδης με 10' '6. Βαλκανιονίκαι 1937: Γκιτέσκου Ρ. 10' '9, 1938: Στεφάνοβιτς Γ. 10' '8.

Σφαιροβολία: 1) Κοδάτσεβιτς Γ. 14.66 μ. (νέον Βαλκανικόν ρεκόρ), 2) Σούλερι Ρ. 14.44 μ., 3) Στεφανίδης Ε. 14.29 μ., 4) Άτς Τ. 14.26 μ., 5) Τεριάζος Ε. 13.47 μ., 6) Άράτ Τ. 13.38 μ. Βαλκανιονίκαι 1937: Γκουράου Ρ. 14.31 μ., 1938: Κοδάτσεβιτς Γ. 14.58.

Άλμα εις ύψος: 1) Λεκατοάς Ε. 1.80 μ., 2) Πουλάτ Τ. 1.80 μ., 3) Πανταζής Ε. 1.80 μ., 4) Γιόστ Ρ. 1.80 μ. Βαλκανικόν ρεκόρ: Παπανικολάου Ε. 1.89 μ. Βαλκανιονίκαι 1937: Πανταζής 1.87 μ., 1938: Μαρτίγι Γ. 1.85 μ.

Δρόμος 800 μ.: 1) Στρατάκος 2'02 Γλένης Ε. 2'04'', 3) Γκόρσεκ Γ. 2'05'', 4) Μαζούτ Τ. 2'1'6, 5) Νάμπερνικ Γ. Βαλκανικόν ρεκόρ: Γκόρσεκ 1'57'4. Βαλκανιονίκαι 1937: Γκόρσεκ 1'57'4, 1938: Γκόρσεκ 1'57'4.

Δρόμος 10.000 μ.: 1) Ραγάζος Ε. 32'53'6, 2) Κρίστεα Ρ. 33'39'', 3) Κυριακίδης Ε. 33'58'', 4) Μουσταφά Τ. 35'19'6. Βαλκανικόν ρεκόρ: Κρίστεα 32'15'2. Βαλκανιονίκαι 1937: Κρίστεα 32'42'4, 1938: Κρίστεα 32'15'2.

Σκυταλοδρομία 4 x 400 μ.: 1) 'Ελληνική όμάς 3'31'8, 2) Τουρκική 3'32'3, 3) Γιουγκοσλαβική 3'33'1, 4) Ρουμανική 3'36'7. Βαλκανικόν ρεκόρ: Γιουγκοσλαβία 3'25'4. Βαλκανιονίκαι 1937: Γιουγκοσλαβία 3'27'8, 1938: Γιουγκοσλαβία 3'25'4.

Η Ε.Ο.Ν. ΘΗΛΕΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αιτητών της Περ περιφερειακής διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Θεσσαλονίκης σπουδές άγωνες της περασμένης Κυριακής δεν υπήρξε παρά μία έκδηλωσις της οργανωμένης εργασίας του συντελεστή στην έτιση μας 'Οργάνωσις γιά την άνοιξη γιά 'Ελληνίδων δύο όγεια και άσφοδία δια τού τυφώματος σπουδής άγωνής της Ε.Ο.Ν. Θεσσαλονίκης. Το Γραφείο Σωματικής άγωγής έμπεύεται άπο τά ευγενέστερα άθλητικά ρεκόρ δις είναι ο άποκλειστικός ο άπομονωμένος σκοπός. Καλλιεργείται ή το ρεκόρ, μόνον όταν έκπαράξη νται, διαβόηται να φθάση στην του μπορεί να επιτύχη του τού.

Η Γυμναστική διδάσκει τακτικά εις τού Σχολιασμούς άπο τις Άσχητισες με την έπιθεσι πάντοτε της 'Υποδιοικήσεως Διοικητικής Κίτου.

Την παρελθούσαν Κυριακήν εις τό Παναθηναϊκόν Στάδιον έγένετο ή Έναρξις της Χ Βαλκανιάδος, εις ήν συμμετέχουν ή Ρουμανία, ή Γιουγκοσλαβία, ή Τουρκία και ή 'Ελλάς. Δυστυχώς ή Βουλγαρία όβτε και έφέτος κατώρθωσε να συμμετάσχη τών άγώνων.

Η τελετή της έναρξεως ήτο άνάλογος με την ύψηλην άποστολήν του θεσμού και με την άναγνώρισιν της δεκαετούς δημιουργίας του. Μετά την προσέλευσιν του Άρχηγού, τών μελών του Υπουργικού Συμβουλίου και τών διπλωματικών σώματος, της Α.Μ. του Βασιλέως, της Α. Β. Υ. του Διαδόχου και της Α. Β. Υ. της Πριγκίπισσης Φρειδερίκης, έν μέσω τών ένθουσιωδών έκδηλώσεων τών 30 χιλιάδων θεατών τέσσαρες κόραι με τας έθνικάς στολάς τών Βαλκανικών Κρατών κατηνύθησαν εις τό Βασιλικόν θεωρείον και ένεχείρισαν εις τόν Άνακτα κλάδον έλαίας — τό σύμβολον της ειρήνης τών λαών. Ηκολούθησεν ή παρέλασις με επί κεφαλής τούς κριτάς τών άγώνων και με έπομένους κατά σειράν τόν σημαιοφόρον της Βουλγαρικής σημαίας, τούς σημαιοφόρους και τούς αθλητάς της Γιουγκοσλαβίας, της Ρουμανίας, της Τουρκίας και της 'Ελλάδος. Κατά την διάρκειαν της παρελάσεως ή φιλαρμονική της πρωτευούσης έπαίανιζε διάφορα έμβατήρια.

Αϊ ομάδες παρετάχθησαν εις τόν στίβον με μέτωπον προς τούς έπισήμους. Έν μέσω κατασκευτικής σιγής εοήθησαν εκ τών προπυλαίων πέντε λαμπαδηδρόμοι αθληταί τών Βαλκανικών Κρατών φέροντες φλόγα εκ της Άκροπόλεως. Διέτρεξαν τόν στίβον καί μετέδωσαν τό πύρ εις τόν παρά την σφενδόνην βωμόν, διά να παραταχθούν ως τιμητική φρουρά παρ' αύτόν. Ο κ. Μινωτής άπήγγειλε τόν Όλυμπιακόν Ύμνον του Παλαμά προς τό άρχαίον Πνεύμα, ακολουθών δε ώμίλησεν άπο μικροφώνου ο πρόεδρος της Διαβαλκανικής Έπιτροπής και του Σ.Ε.Γ.Α.Σ. κ. Μιχ. Ρινόπουλος, προσφωνήσας τούς ξένους αθλητάς. Μετά ταύτα ή Α. Μ. ο Βασιλέως, παρακληθείς υπό του κ. Ρινόπουλου, έκήρυξε την Έναρξιν τών άγώνων δ' αύτόν εις τας: «Κηρύσσω την Έναρξιν τών δεκάτων Βαλκανικών άγώνων». Άνεκρούσθησαν ακολουθών δ' Βαλκανικός αθλητικός ύμνος, ο συντεθείς υπό του κ. Καφοκεφάλου, οί έθνικοί ύμνοι τών πέντε Κρατών, έγένετο έπαροις τών σημαίων, είτα δε ο αθλητής Καραγεώργος έδωκεν έξ όνόματος τών συναδέλφων του τόν αθλητικόν ύρκον,

ΑΠΟ ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Είς την Ιστορικήν γενέτειραν τοῦ Ἐθνικοῦ ἥρωος τοῦ 1821 Θεοδώρου Κολοκοτρώνη Καρύταιναν, γίνοντο μετὰ πάσης ἐπισημότητος παρισταμένων τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ πλῆθους κόσμου, τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ ἐνδόξου τέκνου τοῦ Μωρηᾶ.

Εἰς τὴν σεμνὴν καὶ ἐπιθλητικὴν τελετὴν, τὴν Ε.Ο.Μ. ἀντεπροσώπευσεν ὁ ἐπιτελάρχης τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως κ. Σοφ. Παπανικολάου καταθέσας καὶ στέφανον ἐκ μέρους τῆς Ὁργανώσεως.

Ὁ κ. ἐπιτελάρχης κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ στεφάνου ἐξέφώνησε τὸν ἀκόλουθον λόγον:

Ἡ σεμνὴ καὶ ἐπιθλητικὴ τελετὴ, ποῦ μᾶς συνεκέντρωσε, τὴν στιγμὴν αὐτήν, εἰς τὸν ἱερὸν αὐτὸν χώρον, συγκρατεῖ τὰς ψυχὰς μας μὲ μίαν συγκίνησιν καὶ μὲ ἓνα ἔνθον Ἐθνικὸν ἐνθουσιασμόν εἰς στάσιν προσοχῆς.

Διότι ὁ ἱερὸς αὐτὸς χώρος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔστησεν ἡ τοπικὴ ἐδῶ Ἑλληνικὴ εὐγνωμοσύνη τὸ ἀπείρητο τοῦτο Μνημεῖο, ποῦ θὰ διαιωνίξῃ τὴν ἡρωικὴ μορφήν τοῦ αὐστηροῦ ἑκπροσώπου τῆς ἡρωικῆς ἐκείνης ἐποχῆς τοῦ ἡρωϊσμοῦ, τῆς αὐταπαρνήσεως, τοῦ ἀπαραιμήλου Ἐθνικοῦ ἀγῶνος τοῦ «αἰώνιου» Γέρου τοῦ Μωρηᾶ, ὑπῆρξε χώρος καὶ περιοχὴ, τὴν ὁποίαν συνέδεσαν τὰ ἐπαναστατικὰ ἡρωϊκὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς τοῦ 1821, μὲ τὰ Ἐθνικώτερα καὶ ἡρωϊκώτερα, τότε, κατορθώματα, ποῦ παρουσίασαν ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου τὴ μοναδική, τὴν ἀξιοθαύμαστο ἀντοχὴ τῆς Ἑλληνικῆς ψυχικῆς καρτερίας καὶ τὸ ἀκούραστο ὄνειρο τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἱερῶν τόπων τῆς καὶ τῆ δημιουργία Κρατικῆς ὑπάρξεως.

Καὶ ἡ Καρύταινα ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰ πρῶτα ὀρμητήρια τοῦ «ἱεροῦ Ἀγῶνος» καὶ τὸ ἐδῶ φρούριο, τὸ ἱστορικὸ ἐδῶ φρούριο, μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν ἡρωϊκῶν τέκνων τοῦ Μωρηᾶ, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ ἀγῶνος κατελήφθη καὶ ἀπὸ τότε ἤρχισε τὴν ἐπίθεσιν, ἐστερέωσε τὴν ἄμυναν, ἠγωνίσθη καρτερικὰ, καὶ ἐδοήθησε ἀποτελεσματικὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ἱστορικῆς ταύτης περιοχῆς.

Καὶ ἐκράτησε τὴν Ἑλληνικὴν ἄμυναν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης τοῦ 1826, ποῦ κατέφθασε καὶ ἐδῶ ὁ ἀήττητος «Γέρος τοῦ Μωρηᾶ», ὁ φορεὺς καὶ ἐκπρόσωπος τῶν ἀγνωτέρων Ἑλληνικῶν συναισθημάτων καὶ τῆς ἡρωικωτέρας Ἑλληνικῆς αὐτοθυσίας, καὶ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ ἡ Καρύταινα καὶ τὸ φρούριό της κατέστη καὶ ἐξειλιχθῆ εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα ὀρμητήρια τοῦ Ἐθνικοῦ ἐν Πελοποννήσῳ ἀγῶνος.

Ὁ Ὀΐμβραῆμ, τὴν Καρύταινα ὑπελόγιζε, καὶ τὸν Κολοκοτρώνη ἐνεθυσμεῖτο, καὶ ἡ ψυχικὴ ἀγωνία τοῦ ἐπηύξανε καὶ ἡ μαχητικότης τοῦ ὑπεχώρει! Διότι ἡ Καρύταινα μὲ τὸν Κολοκοτρώνη τῆς τοῦ ἔδωκαν τὰ ζωντανώτερα δείγματα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἡρωϊσμοῦ, τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τῆς ἀκαταλύτου Ἑλληνικῆς Ἰδέας!

***

Ἡ σημερινὴ συγκινητικὴ τελετὴ, πρὸς τὸ ἔνδοξο ἐκεῖνο παρελθὼν στρέφει τὴν ψυχὴν μας, καὶ μὲ θαυμασμόν, ποῦ τὸν περιβάλλει ἡ Ἐθνικὴ ὀπερηφάνεια καὶ ἡ συγκίνησίς μας, καταθέτει ὅλην τὴν ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΝ ΤΗΣ, ὅλα τὰ Ἑλληνικὰ συναισθήματα ποῦ περικλείει μέσα της, πρὸς τὸν ἀπαράμιλλον Ἡγέτην - Ἡρώα, διὰ τὸν ὁποῖον ἐστήθη καὶ τὸ νέο τοῦτο Μνημεῖο, ποῦ ἀναπαριστᾷ ζωντανώτερη τὴν Εὐγενεστέρα μορφήν τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821!

Διότι ὁ Κολοκοτρώνης ὑπῆρξεν ἡ ΑΡΧΗ καὶ τὸ ΚΕΝΤΡΟΝ τῆς Ἐθνικῆς ἐξορμήσεως.

Ὑπῆρξεν ἡ ζωηρότερα μορφή τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἡ ὁποία μὲ τὴν ζωὴν καὶ δρᾶσιν τῆς ἐπέδειξεν ὅλας τὰς ἀρετάς, ποῦ πρέπει νὰ κλείνῃ μέσα της ἡ ζωὴ τοῦ Στρατιώτου, ἡ ζωὴ τοῦ Ἑλλήνος!

Ἐζησεν ὡς «παραδειγματιστὴς» μὲ τὴν διαρκὴ καὶ μοναδικὴν «συντροφίαν» τῆς «Ἑλληνικῆς Ἰδέας», μὲ τὴν ἀνάστασιν τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὴν δημιουργίαν «ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ»! Καὶ μὲ ἐφόδια τὴν πραγματικὴν πίστιν τοῦ εἰς τὰ ἰδανικά του αὐτά, καὶ τὸν πειθαρχημένο ἐνθουσιασμόν τοῦ ΗΓΩΝΙΣΘΗ ΩΣ ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΕΛΛΗΝ, ὡς ἀντάξιός ἀπόγονος τοῦ Λεωνίδα τῶν Θερμοπυλῶν!

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ πολυκύμαντος ζωὴ του, ἐνῷ ἐπέρασε μέσα ἀπὸ ἀγωνίες, ἀπὸ ἀντιδράσεις συνεχεῖς, ἀπὸ ποικιλόμορφες «τρικυμίες τοῦ βίου», οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἐδειλίασε. Ὁ ἀγωνιστὴς δὲν ἐκάμφθη. Ὁ Ἕλληνας δὲν ὑπεχώρησε. Τὸ ἰδανικόν του ἔζη καὶ ἐκυριόρχει, καὶ μέσα ἀπὸ τὴν ἀντιδρασίαν ποῦ συνήντα ἐξεπῆδα πάντοτε ζωντανὴ καὶ θεληματικὴ ἡ ἀπόφασίς του, νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν ἱερὸ σκοπὸν του, νὰ ἱδῇ ἐκπληρούμενον τὸ Ἑλληνικὸ ὄνειρό του, νὰ ἱδῇ ΑΝΑΣΤΗΜΕΝΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ!

Καὶ ὁ Ἡρώας ἐσυνέχισε τὸν ἡρωϊκὸ ἀγῶνά του μέχρι τέλους! Δὲν ἔπαυσε νὰ προχωρῇ πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν Ἐθνικῶν πόθων, καὶ δὲν ἔπαυσεν ὁ Στρατηγὸς νὰ ὀργανώσῃ τὸ μέτωπο τῆς ἐπιθέσεώς του, νὰ ἐνθουσιάσῃ τοὺς «πολεμάρχους Ἑλλήνας», νὰ δίδῃ τὰς μάχας του, καὶ νὰ ΝΙΚΑ τὸν ἐχθρόν του! Διότι ἐπίστευε βαθεῖα εἰς τὸ ἀκατάλυτο δικαίον τῆς Ἐθνικῆς ὑποθέσεως, διὰ τὴν ὁποίαν ἠγωνίζετο. Διότι ὡς ἐμβλημα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνός του ἔθεσε Ἐκεῖνο, ποῦ καθώρισεν ἡ ΠΙΣΤΙΣ του: Ἐκεῖνο, ποῦ οἱ Ἕλληνικοὶ δραματισμοὶ του, ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ του, τὸν ἔκαμε νὰ διαλαλήσῃ εἰς ὅλο τὸν κόσμον καὶ πρὸς τοὺς συναγωνιστάς του, Ἐκεῖνο ποῦ χαρακτηρίζει τὴν πίστιν του στὸ ἰδανικὸν τῆς Ἐθνικῆς ἐξορμήσεώς του: «Ὅταν δὲν φαίνεται τὸ δικόν σου — ἐφώναζε ὁ Κολοκοτρώνης — ψήλωσέ το μὲ τὸ χέρι σου, καὶ ὅταν δὲν σοῦ τὸ δίνουν, πάρτο μὲ τὸ σπαθί σου». Καὶ ὁ ἀκατάδελτος γέρος τὸ δικαίον τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιδιώξων τὸ παρυσίασε στὸν κόσμον τὸ ἀνεζήτησε, τὸ ἐψηλῶσε μὲ τὴν ψυχὴν του καὶ ἀφοῦ δὲν τοῦ τὸ ἀνεγνώρισαν, καταρώθηκε καὶ τὸ «ἔπῃε μὲ τὸ σπαθί του»! ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥ, τὴν μητέρα μας Πατρίδα.

***

Ἡ σημερινὴ Ἐθνικὴ Νεολαία, ποῦ καταθέτει μὲ εὐλαβικὴν συγκίνησιν τὸ στεφάνι αὐτό, τοῦ θαυμασμοῦ της εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Μεγάλου Ἑλλήνος «παραδειγματιστοῦ», ἐδιδάχθη καὶ διδάσκεται ΝΑ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΣΗ! Καὶ εἶναι σήμερον εἰς θέσιν νὰ διαλαλήσῃ πρὸς ὅλο τὸν κόσμον, νὰ ὑποσχεθῇ πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς, ποῦ ἐπανεφέραν στὴ ζωὴ τὴν Ἑλλάδα, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσῃ τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα, τὸν ἡρωϊσμόν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Πίστιν τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ ὅλων τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21, ἀλλὰ μὲ βάσι ἀκλόνητον τὸ αἰώνιον παράδειγμα τῆς ζωῆς των, τὸ ἔνδοξο Ἑλληνικὸν παρελθὼν τοῦ Ἡρωϊσμοῦ καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ προχωρεῖ καὶ θὰ ΠΡΟΧΩΡΗ ΠΑΝΤΟΤΕ, γιὰ νὰ δειξῇ, μὲ τὴ γενικὴ ἀνόρθωσί της, μὲ τὴν πραγματοποίησιν τῶν συγχρόνων της Ἑλληνικῶν δραματισμῶν, ὅτι τὴν ἀναστηθεῖσιν μὲ τὸ αἷμα καὶ τὰς θυσίας τῶν Ἡρώων ΕΛΛΑΔΑ ΜΑΣ θὰ τὴν ξανναστήσῃ μὲ ἔργα εἰρηνικὰ καὶ ἐκπολιτιστικά, δημιουργώντας, μὲ τὴν ἔμπνευσιν καὶ καθοδήγησιν τοῦ Ἐμπνευστοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἀκαταδλήτου δραματιστοῦ Ἀρχηγοῦ, ΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΝ! Καὶ μὲ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἰδανικῶν τοῦ Νέου Κράτους, διὰ τὰ ὁποῖα, μὲ αὐτοθυσίαν καὶ ἐνθουσιασμόν διαθέτει ὅλην τὴν ζωὴν, θὰ καταδείξῃ ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία ὅτι ἀκολουθεῖ ἀνταξίως τὰς μεγάλας Ἑλληνικὰς κληρονομίας, τὸ αἰώνιον καὶ μοναδικὸν παράδειγμα τοῦ «Γέρου τοῦ Μωρηᾶ», ποῦ τῆς ἐπιβάλλει, νὰ παραδώσῃ εἰς τὴ σύγχρονον Ἱστορίαν τὴν Ἑλλάδα μας, ΕΛΛΑΔΑ ΝΕΑΝ! Καὶ «γιὰ μιὰ Ἑλλάδα Νέαν ἐτάχθη ἡ Ζωὴ της!

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΤΑ ΝΕΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Ἀπὸ τῆς ἀρξαμένου μηνὸς μετεφέρθησαν ἐκ τῆς οἰκίας Καραγεώργη τῆς Σερβίας εἰς τὴν οἰκίαν Σταδίου 28 μέγαρον Ἐφείου, τὰ Γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν.

Αἱ διάφοροι ὑπηρεσίαι τῆς Διοικήσεως ἐγκατεστάθησαν ὡς ἑξῆς:

Β' ΟΡΟΦΟΣ:

Ὑπηρεσία Φαλαγγονομίας, Δωμ. 1 καὶ 2.
Διευθυνσις Ἀθλητισμοῦ, Δωμ. 3—5.
Διευθυνσις Ψυχαγωγίας, Δωμ. 6 καὶ 7.
Διευθυνσις Προνοίας, Δωμ. 8 καὶ 9.
Ὑπηρεσία Διεκπεραιώσεως καὶ Ἀρχείου, Δωμ. 11—16.
Αἰθούσαι Ὑποδοχῆς καὶ Συγκεντρώσεων, Δωμ. 17—21.

Β' ΟΡΟΦΟΣ:

Γεν. Δ/νοισ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν, Δωμ. 22—28, 30—32 καὶ 38—40.
Γεν. Ἐπόπτης Πρωτεύουσας, Δωμ. 29.
Δ/νοισ Τεχνικῶν Μελετῶν καὶ Ἐφαρμογῶν, Δωμ. 37.
Διευθυνσις Ὑγειονομικοῦ, Δωμ. 33 καὶ 34.
Διευθυνσις Κοινωφελῶν Ἔργων, Δωμ. 35 καὶ 36.

Γ' ΟΡΟΦΟΣ:

Ἰδιαιτερον Γραφεῖον Κ. Ε. Ν., Δωμ. 41.
Αἰθούσα Διασκέψεων, Δωμ. 42.
Ὑπασπιστήριον Κ. Ε. Ν., Δωμ. 43.
Γραφεῖον Κ. Ε. Ν., Δωμ. 44.
Αἰθούσα ἀναμονῆς, Δωμ. 45.
Γενικὸς Γραμματεὺς, Δωμ. 46 καὶ 47.
I Γραφεῖον, Δωμ. 48, 56 καὶ 57.
II Γραφεῖον, Δωμ. 49, 50, 52.
Διευθυνσις Συντονισμοῦ Ἐκπαιδεύσεως, Δωμ. 51.
Γενικὴ Διευθυνσις Ἑκπαιδεύσεως, Δωμ. 54 καὶ 55.
Διευθυνσις Προσωπικοῦ, Δωμ. 53.
Ἐπιτελάρχης, Δωμ. 58.
Γραφεῖον Ἐπιτελάρχου, Δωμ. 59.

Δ' ΟΡΟΦΟΣ:

Αἰθούσα Ἀναμονῆς, Δωμ. 60.
VI Γραφεῖον, Δωμ. 61 καὶ 62.
III Γραφεῖον, Δωμ. 63.
III Γραφεῖον, Δωμ. 64.
III Γραφεῖον Ε' Τμήμα, Δωμ. 65.
III Γραφεῖον Ἰδεολ. Διαφ., Δωμ. 66.
III Γραφεῖον, Δωμ. 67.
Γραφεῖον Τύπου, Δωμ. 68.
III Γραφεῖον Ζ' Τμήμα, Δωμ. 69.
Πολιτικὴ Διαφώτισις, Δωμ. 70 καὶ 71.
III Γραφεῖον, Δωμ. 72.
Ὑπηρεσίαι III Γραφείου Δωμ. 76.
Τηλεφωνικὸν Κέντρον, Δωμ. 74.
Κοιτῶνες Φυλάκων, Δωμ. 74.
Καφενεῖον, Δωμ. 75.
Νον Γραφεῖον, Δωμ. 77 καὶ 78.

ΑΘΡΟΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν.

Πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας συνεχιζομένη ἐξ ὧν τῶν σημείων τῆς Χώρας ἀθροαὶ αἱ προσφοραὶ κτημάτων πρὸς καλλιέργειαν ὑπὸ τῶν Τμημάτων τῆς καὶ ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ Κ' Ἐπιτρόπου καὶ ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

«Κατόπιν τῆς ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀναδημιουργοῦ τῆς Χώρας μας κ. Ἰωάννου

Μεταξὺ ἐγκυκλίου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς καὶ νὰ ὑποβάλω τὴν παρούσαν αἰτησίν, ὅπως δεχθῆτε καὶ ἀναλάβετε διὰ τρία (3) συνεχῆ ἔτη τὴν καλλιέργειαν τοῦ κάτωθι κτήματός μου, ὡς ἡ συνημμένη κατάσταση:

1) Ἐνὸς κτήματος εἰς θέσιν Ψαροκάλυθα τῆς πόλεως Κυλλήνης (Περγὰς Ἰλίου) 15 στρεμμάτων, 2) Ἐνὸς κτήματος εἰς νῆσον Ζακύνθον καὶ ἐν τῷ χωρίῳ Κάτω Γερακαρίῳ εἰς 3 περίπου στρέμματα.

Τὸ προϊόν δὲ τῆς ἀποδόσεως τῶν ἄνω στρεμμάτων νὰ δοθῇ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ὑμετέρας Ὀργανώσεως διὰ τὴν εὐδωσὶν τοῦ σκοποῦ τῆς.

Πεποιθοῦσα ὅτι ἡ παρούσα μου θέλει γίνεαι εὐμενῶς δεκτή,

Διατελῶ μετὰ πλείστης τιμῆς
ΙΟΥΛΙΑ χήρα Ν. ΛΕΒΕΝΤΗ

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος ἀπήντησεν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν κυρίαν Ἰουλίαν χήραν Ν. Λεβέντη
Λαχανὰ 80—Ἐνταῦθα

Ἐλαβον τὴν ἐπιστολὴν σας, διὰ τῆς ὁποίας ἀνταποκριθεῖσα εἰς τὴν ἐκκλήσιν τοῦ Ἀρχηγοῦ, παραχωρεῖτε τὰ ἐκ 18 στρεμμάτων κτήματά σας, κείμενα εἰς τὰς περιφέρειας Κυλλήνης καὶ Ζακύνθου, ὅπως καλλιεργηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα ἐπὶ 3ετία θὰ χρησιμοποιηθῶσιν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ε. Ο. Ν., καὶ σὰς ἐκφράζω διὰ τὴν πατριωτικὴν σας ταύτην πράξιν, τὰς θερμότητας εὐχαριστίας μου.

Εἰς τοὺς ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν τῆς Ε. Ο. Ν. ἔδωσα τὰς δεούσας ὁδηγίας ὅπως παραλάβωσι τὰ κτήματά σας καὶ ἐπιμεληθῶσι τῆς καλλιέργειας τῶν.

Μετὰ τιμῆς

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε. Ο. Ν.
ΑΛΕΞ. Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ὑπο διαφορῶν Κοινοτήτων τῆς Νεολαίας καὶ τοῦ προσεφέρθησαν ἀρκετὰ στρέμματα γῆς πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. Ζακύνθου διὰ νὰ καλλιεργηθῶσιν.

Ἐπίσης ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ζακύνθου ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Φιλοδασικῆς Ἐνώσεως θὰ καλλιεργήσῃ τὴν ἑκτασὶν τοῦ Φρουρίου, συνολικῆς ἐκτάσεως 50 περίπου στρεμμάτων.

Ζωρὰ καὶ ἐνθουσιώδης κίνησις παρατηρεῖται κατ' αὐτὰς εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας διὰ τὴν ἀγροτικὴν σταυροφορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ Φαλαγγίτισσαι πρωτοστατοῦν.

Οἱ Πρόεδροι τῶν Συνεταιρισμῶν Κερατέας καὶ Αἰγίνης παρεχώρησαν ἀρκετὰ στρέμματα γῆς, τὰ ὁποῖα ἀνέλαβον νὰ καλλιεργήσουν Φαλαγγίτισσαι.

ΠΕΡΙΦΕΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Μετὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς ἤρχισαν ζωηρόταται αἱ ἐργασίαι τῆς Διοικήσεως, ἡ ὁποία ἀγωνίζεται διαρκῶς διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ὁργάνωσιν καὶ ἐμφάνισιν τῆς.

Εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις καὶ τοὺς Ὑποτομείας ἐπανήρχισαν αἱ τακτικαὶ συγκεντρώσεις καὶ ὁμιλίαι συμφώνως μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς Ε. Ο. Ν. Τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Βορρᾶ ἐγένετο ἀγασμός ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν καὶ ἀρκετὰ ὁμιλίαι ὑπὸ τῆς Διοικητρίας καὶ τῶν ἀξιωματικῶν μετὰ θέματα: «Τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ νέου.— Περὶ καθήκοντων.— Περὶ ἐθνικῆς αὐταρκειας.— Περὶ τῆς ζωῆς τοῦ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ο Ραδιοφωνικός Σταθμός Κεντρ. Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. (Βραχεία κύματα) διέκοψε δι' ὀλίγας ἡμέρας τὰς ἐκπομπὰς του διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων του.

Ἡ ἐπανάληψις τῶν ἐκπομπῶν θὰ ἀναγγεληθῇ διὰ τῶν ἐφημερίδων, τὸ δὲ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Νεολαίαν».

Ἐκ τῆς Δ)σεως Ραδιοφωνίας Ε. Ο. Ν.

Τὴν 17ην λήξαντος μηνὸς ἐγένετο ἐπιθεώρησις τοῦ 11 Τάγματος Ν. Σκοποῦ ὑπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ε. Ο. Ν. Νομοῦ Σερρών.

Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ταύτην παρευρέθησαν περὶ τοὺς 600 Φαλαγγίται προερχόμενοι ἀπὸ τὰ χωρία τῆς Περιφ. Διοικήσεως.

Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἐπηκολούθησεν ὁμιλία ἐκ μέρους τοῦ κ. Περιφ. Διοικητοῦ καὶ χορὸς, τοῦ ὁποίου αἱ εἰσπράξεις ἀνῆλθον εἰς ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὸν ποσόν.

Ἡ ἑναρξίς τῶν μαθημάτων τῆς δευτέρας σειρᾶς τοῦ οὐλαμοῦ κατωτέρων βαθμοφόρων ἐγένετο τὴν παρελθούσαν Δευτέραν μὲ ὁμιλίαν τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ.

ΒΩΛΑΚΑΣ (Δράμας).— Ὁ Μηχανικὸς Ἑργοληψίας Δημοσίων ἔργων «Ν. Μίχα» κ. Θεμ. Μεταξῆς ἐδώρησεν εἰς τὸν δὸν Λόγον Ε. Ο. Ν. Βώλακος—Δράμας διάφορα εἶδη Γραφείου καὶ γραφ. ὕλην ἀξίας 1750 δραχμῶν.

—Ὑπὸ τοῦ γεωπόνου κ. Χρ. Τανάμη ἐγένοντο πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας Ἀγ. Ἀννης τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Εὐθείας ὑποδειγματικὰ μαθήματα ἐμβολιασμοῦ δένδρων.

—Σειρὰ ἐπίσης γεωργικῶν μαθημάτων ἐγένετο καὶ πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας Μονοδρίου τῆς ἰδίας ὡς ἄνω περιφέρειας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΑΕΡΑΜΥΝΗΣ

Ἡ 173 φάλαγξ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Καβάλας ἐξετέλεσε πρὸ ἡμερῶν ἀσκήσεις παθητικῆς ἀεραμύνης.

—Εἰδικὴ ὁμάς Φαλαγγιτιστῶν τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀχαΐας ἀσκεῖται εἰς τὴν παθητικὴν ἀεραμύνην.

—Εἰς τὸ τμήμα Μονοδρίου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Εὐθείας συνεχίζονται τακτικώτατα τὰ μαθήματα ἀντισεροπορικῆς ἀμύνης.

—Εἰς τοὺς σχηματισμοὺς Πόρου καὶ Κερατέας κατηρτίσθησαν εἰδικὰ συνεργεῖα Φαλαγγιτιστῶν, τὰ ὁποῖα παρακολουθοῦν τακτικὰ μαθήματα ἀεραμύνης.

ΑΙ ΣΧΟΛΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Συνεχίζονται μετὰ παραδειγματικοῦ ζήλου τὰ μαθήματα νοσοκόμων τῶν σχηματισμῶν Θηλέων Ἰωαννίνων.

—Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Γιαννιτσῶν τῆς Ε. Ο. Ν. συνεχίζονται ἐντατικῶς τὰ μαθήματα νοσοκομειακῆς περιθαλψέως, ἅτινα παρακολουθοῦν εἰδικὰ συνεργεῖα Φαλαγγιτῶν.

Ο ΤΡΥΓΟΣ

Κάτι μᾶς λέει ν' ἀποχαιρετήσουμε τὸ καλοκαίρι. Ἐνὰ ἀλαφρὸ ἀεράκι συνεπαίρνει στὰ κρύα φτερούγια του τὰ κίτρινα φύλλα τῶν δένδρων καὶ τὰ σκορπάει ἐδῶ καὶ κεῖ.

Ἀκούγεται τὸ ἀπέλπιδο λυπητερὸ τραγοῦδι τους στὴν ὥρα τοῦ χαμοῦ. Κλαψιάρικη φωνὴ χιλιάδων ψυχῶν ποὺ χάνονται, ποὺ φεύγουν.

Πέρα ἀπ' τὴ μεριά τοῦ δάσους ἔρχεται τὸ φθινόπωρο χλωμισμένο. Τὰ δένδρα ἀρχίσαν νὰ τρέμουν ἔτσι καθὼς στέκουν ἐξέγυμνοι σκελετοί. Παντοῦ μιὰ ἀνατριχίλα πλάκωσε.

Εὐτυχισμένη κι' ὀλόχαρη ζωὴ τοῦ χωριοῦ ποὺ φεύγεις τόσο γρήγορα.

Πάνω ἀπ' τὰ βουνὰ ἀρχίσαν κιόλας νὰ κατεβαίνουν οἱ τσοπανόβλαχοι. Κεῖ στίς κορφές ἔπιασε γιὰ καλὰ τὸ κρύο. Κάμποσα πουλιά, θάναι ἀσφαλῶς χελιδόνια, ποὺ ὡς τώρα ἐξέγνοιαστα πετοῦσαν στὴ χαρὰ καὶ χαίρονταν τὸ φῶς καὶ τὴν καλοκαιρία, μπουλουκιάσανε τρομαγμένα γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τὰ βρῆκε. Μπήκε τὸ φθινόπωρο.

Τὶς νύχτες οἱ δρυγᾶτες κατεβαίνουν ἀπὸ τίς ξάγναντες δρυγασιές τους, γιὰ τὸ κρύο τοὺς σουβλάει τὸ κόκκαλο ὡς τὸ μεδοῦλι.

Πιάνουν κᾶνα ἀπάγκειο μέρος κι' ἀπὸ κεῖ φυλᾶν τὸ μεστωμένο καρπὸ τῶν ἀμπελιῶν ποὺ μένει στερνὴ χαρὰ σιτοῦς χωρικοῦς.

Πολλὲς φορές χουγιάζουν καὶ κάπου κάπου ρίχνουν καὶ κᾶνα σμπάρο εἰς γιὰ φόβο.

Τὰ σταφύλια γινήκανε, χρυσοπράσινα πέρα τὰ φυλλώματα τῶν ἀμπελιῶν παιγνιδίζουν μὲ τίς φθινοπωρικὰς ἀδύνατες ἡλιαχτίδες. Εἶναι καιρὸς οἱ χωρικοὶ νὰ μαζέψουν τὸ βιὸς τους, γιὰτὶ σὲ λίγο θὰ πιάσῃ ἡ μπόρα καὶ τὸ δρολᾶτι. Ἀπ' τὴν περασμένη βδομάδα ἔρριξαν μέσα στὰ βαρέλια νερό γιὰ νὰ ροκῶσουν, νὰ φουσκώσουν οἱ δοῦγες ποὺ ἦταν σκευρωμένες ἀπ' τὴν ξέρα. Πλύνανε καλὰ τὰ βαρέλια καὶ σήμερα ὅλα εἶναι ἔτοιμα.

Μπονόρα πρὶν σκάσῃ τ' ἀστέρι στὴ βουνοκορφῇ, μὲ τὴν ἀνάσα τῆς αὐγῆς, σηκώνονται μὲ τὰ καλάθια καὶ τὸν τρύγο.

Παρέες-παρέες γεμίζουν τ' ἀμπέλια φωνές καὶ γέλια καὶ χαρὰ. Μαζί τους εἶναι κι' ὁ γέρο παπποῦς. Αὐτὸς θὰ κάμῃ τὴν ἀρχή.

Πρῶτα ἐκεῖ στὴν ἄκρῃ τοῦ φράχτη ὅλοι θὰ κάμουν τὸν σταυρὸ τους κι' ὁ γέρο παπποῦς θὰ πῇ μιὰ προσευχή, θὰ κόψῃ τὸ πρῶτο σταφύλι, θὰ εὐχηθῇ «ὦρα καλὴ στὴ δουλειὰ μας—δὲξά νᾶχῃ ὁ Θεός» κι' ὕστερα οἱ ἄλλοι θ' ἀρχίσουν τὸν τρυγητό.

Χίλιες φωνές τονισμένες σ' ἓνα χαρούμενο σκοπὸ, στὴ χαρὰ καὶ στὴν ἀγάπη, ἀντηχοῦν στίς πλαγιές καὶ γε-

μίζουν τὴ φύσι μὲ τὰ τραγοῦδια τους: Μπαίνω μέσ' στ' ἀμπέλι—Μπαίνω μέσ' [στ' ἀμπέλι

Μπαίνω μέσ' στ' ἀμπέλι σὰ νοικοκυρὰ [σὰ νοικοκυρὰ

Μπαίνω μέσ' στ' ἀμπέλι σὰ νοικοκυρὰ [—σὰ νοικοκυρὰ

νὰ κι' ὁ νοικοκύρης ἔρχεται κοντὰ [—ν' ἔρχεται κοντὰ.

Ἐλα νοικοκύρη — ν' ἔλα νοικοκύρη

ἔλα νοικοκύρη νὰ τρυγήσουμε — νὰ [τρυγήσουμε

ἔλα νοικοκύρη νὰ τρυγήσουμε

κόκκινα σταφύλια νὰ πατήσουμε — νὰ [πατήσουμε...

Κι' ὅλο αὐτὸ τὸ τραγοῦδι κι' ἄλλα πολλὰ γυρίζουν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα χαρούμενα καὶ τραγουδιούνται μὲ κέφι.

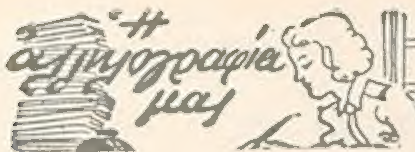
Ἐκεῖ στὴν ἄκρῃ στοιβάζονται τὰ σταφύλια σωρὸς κι' ἓνα κοπέλι τὰ κοβιδάει σὸ πατητήρι.

Ἐκεῖ ἓνας λεβέντης ποδοπατᾷ τὰ ὁμορφα κεχριμπαρένια τσαμπιά ἀπ' ὅπου βγαίνει ὁ ξαιθοκόκκινος μούστος καὶ τρέχει μέσα στὴν κάδη.

Σὰν τελειώσῃ ὁ τρυγητὸς ἀφήνουν τὸ μούστο μιὰ ἐβδομάδα ἢ καὶ λιγώτερο ἐκεῖ μέσα γιὰ νὰ βάψῃ τὸ κρασί καὶ νὰ πάρῃ βαθυκόκκινο χρῶμα. Τό-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 32)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΒΑΓΓΟΝ ΣΑΚΕΛΛΙΩΝΑ. Είσαι αξιέπαινος γιὰ τὴν ἀγάπη σου στὸ σχολεῖο. Τὸ ποιημάτι σου ἀληθινὰ συγκινητικὸς ἀποχαιρετισμὸς στὰ θρανία, τὴν αὐτὴν, τὸ σχολικὸ περιβάλλον. Λές: «ἴδαν σὲ ἀραιωμένα μας θρανία ἀφῆσαν κομμάτι ἀπ' τὴν ψυχὴ μας». Πρόσεξε τὸ τελικὸ ν. πού πρέπει νὰ μπαίνει πάντα ὅταν ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχίζει ἀπὸ κ, π, τ, ξ, φ, γκ, μπ, νι καὶ πού παραλείπεται μπροστὰ στὰ λοιπὰ σύμφωνα. Ἀν θέλεις διόρθωσέ το καὶ στείλε το πάλι, ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ μὲ στίχους σὺν τὸν 40 τοῦ 1ου 40τιχοῦ, τὸ 2ο τοῦ 4ου 40τιχοῦ καὶ ἄλλους. Κι' ὅχι γραμμένο σέ... χαρτάκια! Ἀν τὸ ξαναστειλῇς σημείωσε σὲ μὴν ἄκρη τὰ στοιχεία Σ1. — **ΛΥΓΕΡΙΝΟΝ ΑΝΑΣΤΑΣ ΟΠΟΥ.** ΛΟΝ. Στείτε — καὶ σὲ ὅσους κάπως ἐντοιο — νὰ σὰς γνωρίσωμε γιὰ ποῖο λόγο δὲν ἐδημοσιεύθησαν οἱ δύο ὕμνοι σας. Σὰς ἀπαντοῦμε: ἐπειδὴ εἶναι ἀτεχνά. Ἰδοὺ:

Ὁ Ἰωάννης Μεταξῆς μὲ τὴς Συλλογικὰς Συμ-
[βάσεις]

ἔθετο γερὰς βάσεις.
Κατεπόληψε τὴν ἀνεργίαν καὶ ἔδωκε ἔργα-
[σίαν]

καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν πεννοῦν
καὶ τὸν ἐγγυωμένο.

Αὐτὰ δὲ εἶναι ἀληθινὰ — ἀλλὰ δὲν εἶναι ποίημα καὶ προπαντὸς ὄμιλος. Πι λέτε καὶ σέ: Στείλατέ μας τίποτε ἄλλο. Χρὸς μας νὰ σεβώμε τὴν ποίησιν καὶ μάλιστα ὅταν τὴ χρησιμοποιοῦμε γιὰ νὰ ἐξυμνήσωμε πρόσωπα σεβαστὰ ἢ μεγάλαις πράξεσι σεβαστῶν προσώπων. — **ΝΤΟΡΑ ΑΡΤΕΛΑΡΗ.** Ἡ σατυρική διάθεσις δὲν λείπει ἀπὸ τὸ ποιημάτι σου «Ὁ Κος Καθηγητὴς», δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ δημοσιευθῇ, ἐπειδὴ οἱ στίχοι τοῦ δὲν εἶναι καλοί. — **ΕΥΑΓΓΕΛΟΝ ΚΑΜΗΛΑΤΟΝ.** Ὁ ἐλεύθερος στίχος δὲν εἶναι τόσο ἐυκόλος ὅσον τοῦλάχιστον φαίνεται... ἐκ πρώτης ὁμιλίας. Δοκίμασε νὰ ξαναγράψῃς τὸ ποίημά σου «Ἐν Ἀδύσσου» καὶ στείλε μας τὸ πάλι σημειώνοντας σὲ μὴν ἀπὸ τὴς ἐπάνω γωνίης τοῦ χαρτίου τὰ στοιχεία Σ3. — **ΘΕΟΦ.** ΣΤΕΛΙΑΡΑΚΗΝ. Ἀπὸ τὸ ποίημα «Εἰς τὴν νεότητα»:

Τὸ πρωὶ τῆς μέρας ποδοῦτε, κάρχετε στὸ
[βράδυ πρέπει]

ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου ὡς τὸ τέλος νῦστε
[βολλοί.]

Ἀπὸ τὸ «Στὴν Πατρίδα»:
Ἦ! Πατρίς, μήτηρ τοῦ κόσμου
διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Πρὸς Θεοδὶ Γιατὶ αὐτὸ τὸ γλωσσικὸ ἀνακάτωμα: Διάβασε ἄλλῃ μιὰ φορὰ τὰ τραγούδια σου καὶ θὰ δῇς ὅτι καὶ τὰ νοήματά τὸν εἶναι ἀκόμη μπερδεμένα. Καίρως ὁ ἀρχίσωμε νὰ διατυπώσωμε τὴς σκέψεις μας καθαρά καὶ ἐξότερα ἔχοντες ὡς παραδείγματα τὸν ἴδιον Ἀρχηγὸν μας στὸ πῶς μιλεῖ καὶ πῶς γράφει. Σάμωροι; — **ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΒΑΦΝΑΝ** — **ΠΟΥΛΑΤΕΑΝ.** Ἀφῆσαν τὴν ἰδίαν τοῦ τραγουδιοῦ σου «Στὸς ῥήσες προγόνους μας» νὰ ὀριμώσῃ καλά. Ξαναγράψέ το καὶ στείλε μας τὸ ἑγκαίρως γιὰ τὸ τεῦχος τῆς 25ης Μαρτίου. Ὅχι ὅμως μὲ στίχους σὺν κ' αὐτοῦς:

Καὶ νά, κουράσῃς τὸν γιγλὼν Μισοῦλν ἑοῦ
[τριαντάφυλλο κλειστό, (!)]
σὺν σὲ παράσχημ τρὰνὸ στὸ πέτο νὰ φορῇς
[τῆς μεσοῖας φυλακτό.]

Τι θέλεις νὰ πῇς, παιδάκι μου, μὲ δλ' αὐτά: Ἀχ! κι' ἂς ἦταν δυνατό νὰ μεταβίναμε ἅλοι μας καλὴ ἀριθμητικὴ γιὰ νὰ κατεστρώναμε κάθε μας σκέψιν ὅπως καταστρώνονται ταχυτικά ὁ ἀριθμὸς: $2+2=4$ — **ΜΗΝΑΝ ΕΜ.** **ΜΑΤΣΙΑΚΗΝ.** «Τὸ νηὶ μου» δέξιν ἐνὰ δημοσιεύθῃ. Θὰ γίνῃ πολὺ καλύτερον ἐν κήρῃς μερικὰ ἐν τῷ...», ἐνὰ τὰ...», ἐνὰ κ' ὁ...», καὶ ἄλλα παρόμοια. Γράψε το πάλι καὶ στείλε το. — Σημείωσε στὴν ἀρχὴ τὰ στοιχεία Σ6 γιὰ νὰ ἡμεῖς ἐυκόλως στὴ συνοχέτι. — **ΚΩΣΤΗΝ ΤΑΣΙΔΙΩΤΗΝ.** Ἀπὸ τὸ γράμμα σου ἀντιγράφωμ τὰ ἔλξης, γιὰ τὰ ὅποια σὲ συγχαίρωμε: «Σὲ σένα, ἀγαπητὴ ἡλιοπαῖδα, πού μὲ τὰ καλά καὶ σοφὰ σου λόγια μορφώνας δὲν τὰ ἔλληνόν σου καὶ τὰ κάνει νὰ γίνονται πραγματικὰ παιδιὰ μὴς Ἑλλὰδος αἰώνιας καὶ δοξαμένης καὶ τὰ μεταβίνας νὰ ζοῦν μόνο μὲ τὴν ἐλπίδα μὴς ἀνότερης, νῆας καὶ σεβαστῆς πατρίδος...». Τὸ ποίημά σου «Στὸ ἀδελφάκι μου τὸ πεθαμένο» εἶναι ἀληθινὰ πολὺ συγκινητικόν. Ἐγὼ ὁραῖες εἰκόνες καὶ δειχνεῖ ὅτι καλοσυνεῖται. Ἀν θέλεις διόρθωσέ το ὅπου χωλαίνει καὶ στείλε το πάλι γιὰ νὰ

τὸ ὑποβάλωμε στὴν Ἐπιτροπὴ. Σημείωσε Σ7. — **ΜΟΧΛΑΗΝ ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ.** Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Τ' ἀκούμητο καντήλι» δημοσιεύωμ τὸς στίχους αὐτοῦς:

Λάμπουν φηλὰ στὸν οὐρανὸ τὰ φωτεινὰ τ' ἀ-
[στέρια]

κι' ἡ νύχτα ἐσπότερ μὲ τ' ἀπάλὰ τῆς χερίαι,
τὴν πλάση ἀγκαλιάζει. Κι' ἀνάφτει σὲ μνήμα
μαρμαρκοῦστο ἀκούμητο καντήλι.
Κατὰλευκὸι ἀγγέλοι φέρουν καὶ χόνους με-
[λωδία (!)]

Ἦμολογοῦν μὲ τ' ὄγια τὰ χεῖλη.
Γράφεμας τί ἐνέτωσι σου κάνουν τυπωμέ-
ναι οἱ στίχοι αὐτοί. Ἀλλὰ τὴν καθαράν ἀλή-
θειαν! — **ΜΑΙΡΗΝ ΛΥΡΙΤΣΑΚΙ.** Τὸ ποίημά σου «Ἡ νεολαία» ἐδόθη στὴν Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ διωρθώθηκε. Πρόσεξε τὸ στίχο σου καὶ θὰ γράψῃς καλύτερα. Στὸ τραγούδι αὐτὸ ριμάρει μέρα - νῆα. Ἀν ἔχῃς κρατήσει ἀντίγραφον κάμε τὴν παραβολὴ μὲ τὸ διωρθώμενο. Τὸ «Συμβολικὸς ὑπερλήξις στὴν Ἐπιτροπὴ ὅπως τὸ ἔχεις γραμμένο». Ἀν ἐγκρίθῃ θὰ δημοσιευθῇ. — **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΠΑΛΟΥΜΠΗΝ.** Μὰς γράφεις: «...ὕπερθερος ἐπὶ τῇ φορᾷ κι' ἐγὼ τὴ σεμνὴ στολὴ τοῦ Φαλαγγίτη, θὰ ἐκτελῶ μὲ πειθαρχία ἐκεῖνα πού προστάζει ὁ Ἀρχηγός γιὰ τὴν ἐπέκτασι τῆς καλλιέργειας». Εὐγε σοὶ! Ὁ Ἀρχηγός, πού διαβάσει τὸ περιοδικόν σας ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος, εἶναι βέβαιος πὺς θὰ εὐχαριστῇ, θὰ συγχωρήσῃ καὶ θὰ δακρύσῃ βλέποντας πόσον ὁ λόγος τοῦ εἰσάκουσται ἀπὸ τ' ἀγαπημένα παιδιά, τοὺς Φαλαγγίτες καὶ τὴς Φαλαγγίτισσες. Τὸ ποίημά σου τὸ διωρθώσωμε λίγο καὶ τὸ ὑπεβάλωμε στὴν Ἐπιτροπὴ, πού τὸ ἐνέκρινε. — **ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΗΝ.** Τὰ ποιήματά σου μὰς ἐστειλες εἰναι δυστυχῶς ἀτεχνά. Ἀντὶ νὰ γράψῃς ποιήματα μὲ 40 στίχους, γράψε μόνον μὲ 4 στίχους καὶ καλοῦς. Θὰ μὰς βρῇς καὶ πάντα προδόνους νὰ σὲ βοηθήσωμε. — **ΙΩΑΝ. ΗΛΙΑΔΗΝ.** Σὰς ἀπαντοῦμε ταχυδρομικῶς. — **Κ. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙ- ΔΗΝ.** Τὸ «Πάντα Ἐμμερὸς» θέλει δοῦλεμα. Ἐπειτα ἐπὶ λάθῃ τὰ παλαιὰ καίρια εἶναι νὰ τὰ ἐκχάστες σέξ ὁ νεώτερος. Ἀς ἔχετε τὸ βλέμμα σας στὴν ἀλήθειαν πάντα πρὸς τὰ ἔμπροσ — ἐκεῖ πού σὰς ὁδηγεῖ ὁ Ἀρχηγός. Πι λές: — **ΝΤΟΡΑ ΑΡΤΕΛΑΡΗ.** Καὶ πάλι δὲν εἶναι κατὰλληλον γιὰ δημοσίευσιν. Ἀρχισὲ τὸ ἀπὸ τὴν ἀρχή, ἴσως σὲ ἄλλα μέτρα — μπορεῖ νὰ βγῇ καλύτερο. — **ΑΠΕΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΗΝ.** Δὲν εἰσαδόθηκε ἐπειδὴ εἶναι γραμμένο καὶ στίχοι δύο ὅπως τὸ χαρτίου. — **Δ. ΚΟΥΤΣΟΥ- ΛΕΟΝ.** Καλὸ καὶ δημοσιεύεται. Ἀλλὴ φορὰ ὅτι ἔχεις νὰ τὸ στείλῃς κατ' εὐθείαν καὶ χωρὶς συστάσεως. — **ΓΕΩΡΓ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥ- ΛΟΝ.** Ὁρα! ἡ ἐκθεσις σου μὲ τὸ ἱστορικὸ θέμα ἐλατμῶν Τζαβέλλας, ἀλλὰ πολὺ μεγάλη καὶ δὲν εἶναι ἐυκόλως νὰ δημοσιευθῇ. — **ΔΥΣ- ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ.** Ἡ ὁμογραφία σὲ διήγημα «Ἐκρίν τῆς τιμῆς» εἶναι δυσανάγνωστος. — **ΜΙΧ. ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ.** Μπράβο σου. Παν- τουδάει. «Ἡ μεγάλη Γιότης» εἶναι μιὰ πρῶ- τῆς τάξεως ἐκθεσις, ἀλλ' ὅχι κατὰλληλη γιὰ δημοσίευσιν. Σὲ ποιά τάξι πηγαίνεις; Πόσον ἐτὼν εἶσαι; — **ΚΑΕΟΠΑΤΡΑΝ ΠΑΛΙΟΛΟ- ΓΟΥ.** Μεταξὺ τῶν ἄλλων μὰς γράφεις: «... ἂν δὲν εἶναι καλὸ πετάξτε το στὰ σκοπινοῖς». Ὅχι, Παλαιολόγου. Τίποτε δὲν πετιέται στὰ σκοπι- νῶς. Ὅσα μὰς στέλλουν ὁ ἀνεγνώστης τῆς «Νεολαίας» πρὸς δημοσιέυσιν μπαίνουν σὲ εἰδικὸς φακέλλους, παίρνουν ἀδελφὸν ἀριθμὸ καὶ φυλάσσονται στὰ ἀρχεῖα τῆς ὀλης, πού γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο ἀπερρίφθῃ. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν μποροῦμε νὰ παρακολουθοῦμε τὴν πρόδο καὶ τὴν ἐξέλιξι τῶν συνεργατῶν μας, συγκρίνοντας τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, ἀδιάφορο ἂν ἐδημοσιεύθησαν ἢ ὄχι. Τὸ «Ἐνα δραματάκι τῆς ζωῆς» ἔχει ἀριθμὸ Π5. Ξαναγράψε το λίγο προεκτικώτερα καὶ στείλε το. Λές κάπου: «ἡ μόνη εὐτυχία τῆς ζωῆς μὰς ἐξάσθη». Ἀλλοί- μονο ἂν ἡ μόνη σου εὐτυχία στὴ ζωὴ εἶναι «ἐνὰς γάτης μὲ δύο πρόσωπα μάτια». Ἀπὸ σένα, πού εἴμεθα σὲ θέσι νὰ ξέρωμε πὺς εἶσαι μιὰ ἀπὸ τὴς πρώτης μαθήτριες τοῦ σχολείου σου, περιμένωμ κατ' ἐσχέδον ἄριστο. — **ΕΠ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΝ.** Τὰς εἰδήσεις γιὰ τὴν δρά- σιν τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ τὴς στέλλῃς τὸ ἀρμόδιον γραφεῖον τῆς Περιφέρειας σας στὴν Κεντρικὴ Διοίκησιν. Τὸ «Στὸ διάβα τῆς» καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ. Τὸ ποιημάτι «Ἀγάπη στὸ πρῶτον θὰ ὑποβληθῇ στὴν Ἐπιτροπὴ, ἂν διωρθώσῃς τὸ πρῶτον 40τιχο. Σημείωσε Σ17. **ΒΑΣΙΛ. ΓΚΙΟΥΛΟΓΛΟΥ.** Μὰς γράφεις: «...θε- θαίως συμβαίνει συχνὰ νὰ ἐγὼ ὑπερβολικῇ ἐμπροσθοῦν στὸ ταλέντο μου, ἀλλὰ μὲ τυφλῶ- νει ἡ οἱ σίς μου(!)». Πού τὴ βρῇκες, Βα- σιλάκη, αὐτὴ τὴ λέξι; Πού τὴν ἀκούεις; Ἀ- σχημὸν θὰ ἦταν ἂν ἔγραφες ἐνὶ μεγάλῃ ἰδέᾳ, πού ἔχω γιὰ τὸ ἀτομὸ μου ἢ τὸ πολὺ - πολὺ ἐξ ἀλάνειαν μου; Καὶ πάλι - πάλι σὲ προ- χαριτωμένο αὐτὸ ὅπως γράφεις: «ἐκ ἐντρο- πῆς» — εἶπε ὁ Πέτρος μνηστρεῦμένον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ διάφορα. Γράψε, παιδάκι μου, ὅπως μιλεῖς καὶ προσπάθησε ὅτι γράφεις νὰ εἶναι γραμμένο σὰ φῶς (γιὰ νὰ σ' εὐχαρι- στήσωμε). Τὸ «Πέτρος καὶ Εὐαγγελία» ἀκατάλ-

ηλο. — **ΑΡΓ. ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΝ.** Θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε στὸ ἐπόμενο τεῦχος. — **ΕΛΕΝΗ ΣΩΤΗΡΙΟΥ.** Ἡ ἐκθεσις σου «Ἀνοιξίς» εἶναι γραμμένη μὲ πολλὴν ἐμπνευσι. Τώρα ὅμως βρισκομεθα σχεδὸν στὴν καρδιά τοῦ ἐθνικοῦ- ρου καὶ ἡ δημοσίευσίς τῆς εἶναι παράκαιρη. — **ΣΤΕΛ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ.** Ὅχι καὶ ἀπὸ τὴς δύο ὁρεῖς τοῦ χαρτίου! Ὅχι ποιήματα καὶ ἐ- πιστολὰς στὸ ἴδιο χαρτί! Διὰ δὲ δὴ τὴ στήλῃ τῆς ἀλληλογραφίας καὶ δὴ μόνον δὲι ἀφορὰ ἔσται. — **ΑΠΟΣΤ. ΣΠΟΝΤΗΝ.** Τὸ διήγημά σου «Ἡ κατὰρὰ τοῦ πεύκου» πολὺ μεγάλο. Συντόμως τὸ σὲ 2½ σελίδες τὸ πολὺ καὶ ξαναστειλε το. Κόψε ἀπὸ τὸν πρόλογο καὶ τὸν ἐπίλογο. Σημείωσε Π10. — **ΜΥΡΤΟΥΝ- ΚΟΝ.** Ἐνταῦθα. Τὰ θέματα σας ἐκφεύγουν δυστυχῶς τοῦ πλαισίου πού ἔχει χαράξει ἡ «Νεολαία». — **ΗΛ. ΤΗΣΑΡΧΟΝΤΟΥ.** Ἐρ- μιότην. Ὅπως καὶ σέξ ἀναγνωρίζετε εἰς τὴν ἐπιστολήν σας ἡ ἐκθεσις μὰς ἔργεται πάρα πολὺ ἀργά. Αἱ φωτογραφίαι πολὺ καλαί, θὰ δημοσιευθῶν. — **ΤΑΚΗΝ ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ.** Γρεβνὰ. Σὰς ἐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐπιστολήν. Ἡ συνδρομὴ ἀνεκτιμῶνται κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας. — **Ε. ΚΑΤΣΟΥΛΗΝ.** Τελωδία. Αἱ φωτο- γραφίαι ἐλήφθησαν. Ἡ τοῦ Σχηματισμοῦ Θη- λῶν πολὺ σκοτεινὴ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δη- μοσιευθῇ. Ἡ τὸν Ἀρρέων, κάπως καλύτερα, θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴν σειρὰν τῆς. — **Γ. Δ. ΓΚΥΖΗΝ.** Ἐνταῦθα. Τὸ περιοδικόν δὲν ἀνα- δημοσιεύει ὅλην ἡδὴ δημοσιευθεῖσαν εἰς ἄλλα ἐντυπα. Στείτετε κατὰ πρωτότυπον. — **ΠΕΡ. ΔΙΟΙΚΗΤΡΙΑΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ.** Συμβαίνουν καὶ λάθη. Πάντως τὸ δελτίον κινήσεως μὰς ἐ- δόθη καὶ δημοσιεύθη. — **ΚΩΝΣΤ. ΣΙΜΟΝ.** Κατάπολα. Ἀμοργού. Φωτογραφία ἐλήφθη καὶ θὰ δημοσιευθῇ ἐν καιρῷ.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ
Πρῶτῃ ἐξωφύλλου — Φωτοσύνθεσις
καλλιτέχνου συνεργάτου μας.
Τελευταία ἐξωφύλλου Στιγμιότυπα
ἀπὸ τὴν ἐναρξιν τῶν Βαλκανικῶν Ἀγώνων
εἰς τὸ Στάδιον.

Ο ΤΡΥΓΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 31)

τε ἀρχίζουμε τὸ ἄρμεγμα. Τὸ λαγάρνι, ἔτσι ὀνομάζουν τὸ κρασί τώρα πού τρέχει ὀλοκάθαρο ἀπ' τὴν κάδη, χω- ρὶς τσίπουρο, τὸ μετροῦν μὲ τὴς «Μπό- τες» κι' ἔπειτα γεμίζουν τὰ βαρέλια, πού τὴν προηγούμενη μέρα τὰ ἄγιασε ὁ παπάς.

Ἀπ' τὸ μούστο θ' ἀφήσουν ξέχωρα κάμποσο μέσα σ' ἕνα καζάνι, γιὰ τὴ μουσταλευριά, τὰ μουστοκούλουρα καὶ τὸ πιτζέι. Ὑστερα ρετινώνουν τὰ κρασιά.

Τ' Αἰδημητρίου ἀπολῶντας ἡ ἐκκλη- σία ἀνοίγουν ἕνα βαρέλι. Πρῶτος πρέ- πει νὰ τὸ δοκιμάσῃ ὁ γέρο - παππούς. Παίρνει τὸ ποτήρι, καθὼς κάθονται τὸ γίωμα στὸ τραπέζι, τραβάει μιὰ ρουφηξιά, τὴν κλουπακίζει μέσα στὴν μπουκά του, σκέπτεται λίγο κι' ὑστερα λέει:

— Μόσκος τὰ κρασιά μας — στὴν ὀ- γεῖά σας, καὶ τὸ χρόνον. Καὶ τσουγ- γράν τὰ ποτήρια τους. Ὅλη αὐτὴ τὴ μέρα οἱ χωρικοὶ πίνουν κρασί. Γυρί- ζουν στὰ συγγενικά σπίτια καὶ δοκι- μάζουν τὸ καινούργιο κρασί, στρώνον- ται στὸ τραπέζι κι' ἀρχίζουν τὰ τρα- γούδια.

Τρεῖς ἀνδρειωμένοι ἐβούλησαν νὰ [βγοῦν ἀπὸ τὸν Ἄδην]
Ὁ ἕνας Μάι θέλει νὰ βγῇ ποῦναι τὰ
[ψιμαρνακία]
Ὁ ἄλλος θέλει τὸν Ἀδύοστο, ποῦναι
[τὰ πανηγύρια]
κι' ὁ τρίτος τ' Αἰδημητρίου π' ἀνοί-
[γουν τὰ βαρέλια]
π' ἀνοίγουν τὰ γλυκά κρασιά, πού πι-
[νουν οἱ λεβέντες.

Παῦλος Βέργας

Τύποις: «ΠΥΡ ΣΟΥ» Α. Ε.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 30 Ἰουνίου 1939) ...

ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
" 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

*Αγιος Νικόλαος (Κρήτης)	Γρεβενά	Καρλόβασι	Λήμνος	Ποταμός
*Αγρίνιον	Γόθειον	(Σάμου)	Λιμὴν Βαθέος	(Κυθήρων)
*Αγυιά (Λάρισα)	Δημητσάνα	Καρπενήσιον	(Σάμου)	Πρέβεζα
*Αθήναι:	Διδυμότειχον	Καρυαί	Μεγαλόπολις	Πύλος
'Αθήναι, Μητροπόλεως 9	Δράμα	(Ἅγιον Ὅρος)	Μεσολόγγιον	Πύργος
Καλλιθέα	*Εδεσσα	Καστορία	Μεσσήνη	Ρεθύμνη
Νέα Ἰωνία	*Ελασσών	Κατερίνη	Μυτιλήνη	Σέρραι
Παγκράτιον	*Ελευθεροῦπολις	Κέρκυρα	Ναύπακτος	Σητεία
Αἴγιον	Ζάκυνθος	Κιάτον	Ναύπλιον	Σκιάθος
*Αλεξανδρούπολις	*Ἡράκλειον (Κρήτης)	Κιλκίς	Νιγρίτα	(Βόλου)
*Αλμυρός	Θήβαι	Κοζάνη	Ξάνθη	Σουφλίον
*Αμαλιάς	Θεσσαλονίκη	Κομοτινή	*Ορεστιάς	Σπάρτη
*Αμύνταιον	Θήρα	Κόρινθος	Παζοί	Σύρος
*Αμφίκλεια (Λεβαδείας)	*Ιθάκη	Κύθηρα	Παπάδος	Τρίκκαλα
*Αμφισσα	*Ιστιαία	Κύμη	(Μυτιλήνης)	Τρίπολις
*Ανδρος	*Ιωάννινα	Κυπαρισσία	Πάτραι	Φάρσαλα
*Αργοστόλιον	Κασάλλα	Λαγκαδάς	Πειραιεύς	Φλώρινα
*Αρτα	Καλάβρυτα	Λαμία	Πλωμάριον	Χαλκίς
*Αταλάντη	Καλάμαι	Λάρισα	(Μυτιλήνης)	Χανιά
Βέρροια	Καλαμπάκα	Λεβάδεια	Πόρος	Χίος
Βόλος	Καρδίτσα	Λευκάς		

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ.
Πάσης φύσεως τραπεζικαὶ ἐργασίαι ὑπὸ συμφερωτάτους ὁρους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΓΟΥΡΓΙΑ Α. Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡΧ. 100.000.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΕΡΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝ ΠΑΤΗΣΙΟΙΣ, ΜΕΤΕΒΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ,
ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 13, 13^α

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ: 80-851 & 80-852, ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: 30-394

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

*Εσωτερικοῦ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

*Ἐξωτερικοῦ " " 1 " 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς χίτοςχος βιβλίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεία τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.—Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιούνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.—Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν καταθέσεων, ἤτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.—Ὑπὸ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως, τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει ἐιδικὴν καλλιτεχνικὴν κομμωτάρηδα, πωλουμένην εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.—Ὅταν ἔχετε ἓνα κουμπάρη δύνασθε νὰ ἐξυτηρήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνηθίζετε εὐκολώτερα σὴν ἀποταμίευσιν.

